

Jutri nova premiera SSG

Trst: odprtje akademskega leta
v znamenju protesta univerze

Pod vprašajem odprtje
hitre ceste čez Rebernice

Pogovor
s tajnikom SSK
Damijanom
Terpinom pred
jutrišnjim deželnim
kongresom
stranke

5

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 6. NOVEMBRA 2008
št. 264 (19.354) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Dobre sanje se lahko uresničijo

MARTIN BRECELJ

Še pred pičlimi 150 leti so bili črnici v ZDA sužnji. Zdaj pa bo Afroameričan sedel v Beli hiši. Izvolitev Baracka Obame za ameriškega predsednika predstavlja tolikšen zgodovinski premik, da upravičeno govorimo o sanji, ki se uresničuje. Gre za tisto preroško vizijo, o kateri je leta 1963 govoril Martin Luther King, ko je izrazil upanje, da bi njegovi otroci nekoč »živeli v državi, v kateri ne bodo sojeni po barvi kože, ampak po kakovosti značaja«.

Uresničitev te izrazito ameriške sanje pa ni zgolj notranja ameriška zadeva. Danes smo hočeš nočeš vsi nekoliko Američani, saj živimo v globaliziranem svetu, ZDA pa so vodilna svetovna veselila, ki kot takšna v večji ali manjši meri kroji tudi našo usodo. Zato je razumljivo, da je ameriškim volitvam od blizu sledil ves svet. Poleg tega sam Obama že po svoji biografiji ni zgolj Američan, saj je bil njegov oče Kenijec, otroška leta pa je preživel v Indoneziji. Smeli bi torej trditi, da je sin globaliziranega sveta. In če je večina ameriških volivcev zaupala Obami svoj glas, je to bilo tudi v sozvočju s pričakovanji in z željami zunaj ZDA. Izidi ameriških volitev so v resnici izzvali pravi val navdušenja skorajda po vsem planetu.

Obračajoč se tudi na mednarodno javnost, je Obama v svojem prvem nastopu po zmagi na volitvah v skladu s svojim volilnim programom poudaril, da z njim prihaja »novo obdobje ameriškega vodstva, ko največja moč ne bo v orožju, ampak v idealih, demokraciji in upanju«. Saj, ena izmed temeljnih potreb globaliziranega sveta je vzpostavitev mednarodne oz. transnacionalne demokracije, ki bi takšen svet kolikor mogoče umno, pravično in miroljubno obvladovala. To pa je predpogoj za reševanje vseh glavnih izzivov, s katerimi se spopada človeštvo na pragu tretjega tisočletja, od varnostnih do demografskih, socialnih, gospodarskih, energetskih in ekoloških.

Kar zadeva okolje, je Obama obljubil korenito spremembo dosedanje ameriške politike. V svojem volilnem programu je zapisal, da se bo zavzemal za razvoj obnovljivih energetskih virov in za zmanjševanje toplogrednih emisij, tako da bi ZDA v doglednem času postale celo vodilna sila na ekološkem področju. Saj, danes ni dovolj, če zasledujemo razvoj, nujno se moramo opredeliti za trajnostni razvoj. Na kocki je preživetje nič koliko živih vrst, s človeško vred. Z Obamo na čelu ZDA bo to najbrž lažje. Tako vsaj smemo sanjati. »Yes we can.«

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE - Prvi temnopolti predsednik

Obama prepričljivo osvojil Belo hišo

Njegova izvolitev izzvala pravi val navdušenja po svetu

WASHINGTON - ZDA so v torek doživele zgodovinske volitve, na katerih je demokrat Barack Obama prepričljivo premagal republikanca Johna McCaina v tekmi za Belo hišo, kamor se bo januarja 2009 preselil kot prvi temnopolti predsednik v zgodovini ZDA.

Obama je za zmago v tekmi za Belo hišo potreboval 270 elektorskih glasov, po dosedanjih podatkih pa jih je zbral 349, McCain pa 163. Je tudi prvi

demokrat po 32 letih, ki je zmagal z večino glasov volivcev. Po več kot 94 odstotkih prešteti glasov jih je zbral 52,3 odstotka, McCain pa 46,5 odstotka. Za volitve se je registriralo 187 milijonov volivcev, od tega jih je 40 milijonov volilo že pred odločilnim torkom.

Potem ko je bil razglašen za zmagovalca, je novoizvoljeni 44. predsednik ZDA Obama včeraj jutraj po srednjeevropskem času stopil pred več kot

milijon svojih privrženecv v Chicagu ter milijone pred televizijskimi zasloni v ZDA in po svetu ter jim sporočil, da je v ZDA prišla sprememba.

Zmaga Obame je v svetu naletela na številne pozitivne odzive in je bila označena kot začetek novega obdobja, zlasti v luči aktualnih problemov, kot je svetovna finančna kriza. Mnogi so pozvali tudi k novemu zavezništvu z ZDA.

Na 2., 3. in 4. strani

MINISTER RUPEL Spomenica o manjšini Pietromarchiju

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel je včeraj italijanskemu veleposlaniku v Sloveniji Alessandru Pietromarchiju izročil spomenico v zvezi s težavami slovenske manjšine v Italiji. Gre za dokument, ki ga je sprejela slovenska vlada na svoji zadnji seji, v njem pa so podrobno obravnavana vprašanja, na katera že dalj časa opozarjajo Slovenci v Italiji in ki zadevajo izvajanje zaščitnega zakona in krčenje finančnih sredstev.

Na 7. strani

Dolina: poziv za podelitev zlate kolajne za civilne zasluge

Na 9. strani

Zaostruje se stiska goriških podjetij

Na 16. strani

Kapelica pri Vižintinih evropski simbol miru

Na 17. strani

Tudi Cogeco na sejmu Trieste Espresso Expo

Na 21. strani

Estetica orchidea

PONUDBA ZA JESEN in ZIMO:

3x MASAŽA ZA SPROSTITEV - 50 min
1x SCRUB TELES - 30 min
1x MANIKIRA IN PEDIKURA
1x GLOBINSKO ČIŠČENJE IN NEGA OBRAZA

za samo 129 eur!

Od 15.11. do 31.12.08 20% popusta za vse!
Estetske usluge vam nudimo tudi na domu!

Za rezervacijo pokličite na 393 9114316 ali 040 2171086

FERNETIČI, 3 - OB HOTELU FERNETTI, 200m PRED MEJO

ara

ODSLEJ TUDI
V NOVI GORICI

Pestra ponudba
nepremočljive obutve
tudi za širša stopala

PASSAU 49331-06.

MÜNCHEN 48523-07.

ARA SHOP Mercator Center

Industrijska cesta 6, 5000 Nova Gorica, tel. 05 333 34 28
Delovni čas: pon. - sob. 9:00 - 21:00, ned. 9:00 - 15:00

ZDA - Demokratski predsedniški kandidat osvojil najmanj 338 elektorskih glasov, republikanec McCain pa 160

Prepričljiva zmaga Baracka Obame in demokratov v obeh domih kongresa

Obamova stranka okrepila premoč v predstavniškem domu in osvojila dodatne sedeže v senatu

NEW YORK - Senator iz Illinoisa Barack Obama je prepričljivo zmagal na ameriških predsedniških volitvah proti republikanskemu kolegu iz Arizone Johnu McCainu, njegova demokratska stranka pa je v senatu in predstavniškem domu povečala prednost, pridobljeno na volitvah leta 2006.

Obama je med drugim zmagal v Kaliforniji, Koloradu, New Yorku, Connecticutu, Delawareu, Okrožju Kolumbija (Washington D.C.), Floridi, na Havajih, v Illinoisu, Iowi, državi Maine, Marylandu, Massachusettsu, Michiganu, Minnesoti, Nevadi, New Hampshireu, New Jerseyju, Novi Mehiki, Ohiu, Oregonu, Pensilvaniji, Rhode Islandu, Virginiji, Vermontu, državi Washington in Wisconsinu.

McCain je slavil v Alabami, Arizoni, Arkansasu, Idaho, Kansasu, Kentuckyju, Louisiani, Mississippiju, Nebraska, Severni Dakoti, Oklahomi, Južni Karolini, Južni Dakoti, Tennesseeju, Teksasu, Utahu, Zahodni Virginiji, Aljaski in Wyomingu. Glasov še niso prešteli v Severni Karolini in Indiani, kjer je tesno vodil Obama, ter v Montani in Misouriju, kjer je tesno vodil McCain.

Brez omenjenih držav je Obama osvojil 338 elektorskih glasov, McCain pa 160. Za zmago je bilo potrebnih 270. Po nepopolnih podatkih je Obama osvojil slabih 5,5 milijona glasov volivcev več kot McCain (52 proti 47 odstotkom). Za volitve se je po podatkih ameriške tiskovne agencije AP registriralo 187 milijonov volivcev, od tega jih je 40 milijonov volilo že pred torkom.

Analiz in ocen bo v naslednjih dneh še veliko, vendar so v torek v ZDA tudi republikanski komentatorji ugotavljali, da je prišlo do velikega premika v ameriški politiki, in to ne le zaradi zgodovinske zmage temnopoltega kandidata z imenom Barack Hussein Obama.

Zmaga temnopoltega kandidata je zgodovinska in predstavlja preobrat po

Množica v Chicagu pozdravlja Obamovo zmago

ANSA

letu 1964, ko je demokratski predsednik Lyndon Johnson ob podpisu zakona o državljskih pravicah dejal, da so demokrati s tem za celo generacijo izgubili ameriški jug. Takrat so beli Američani na jugu začeli prehajati v vrste republikanske stranke.

Nekdanji republikanski kongresnik s Floride in komentator televizije MSNBC Joe Scarborough je menil, da je prišlo v ZDA do popolne zavrnitve "republikanske znamke". Konservativni komentator, nekdanji republikanski predsedniški kandidat Pat Buchanan pa je ugibal o koncu obdobja konservativne Amerike, ki ga je leta 1980 začel predsednik Ronald Reagan.

McCainove kritike Obame, češ da je socialist, ker želi zvišati davke in deliti denar, tokrat namreč niso padle na

plodna tla. Izjalovili so se tudi namigi, da je Obama povezan s teroristi in da je musliman, predvsem pa poskusi delitev na "pravo" republikansko Ameriko in "nepravo" liberalno, ki predvsem prebiva v velikih mestih.

Glavni strateg Obamove kampanje David Axelrod je dejal, da so si kampanjo zastavili tako, da bi vključili čim več držav. Tako niso ciljali le na osvojitve tradicionalno demokratskih držav in nekaj tsehnih, kar bi bilo dovolj za osvojitve 270 elektorskih glasov. Obama je nasprotnika ugnal tudi po zbranem denarju za kampanjo in McCainu ni mogla pomagati niti republikanska stranka, ki je bila sicer pri zbiranju sredstev tudi letos uspešnejša od demokratov.

Zaradi prednosti v denarju v 21 mesecev trajajoči kampanji, v kateri sta

oba kandidata zbrala in porabila skoraj milijardo dolarjev, je lahko Obama oglaševal v državah, kjer demokrati doslej desetletja niso mogli niti pomisliti na zmago, kot je na primer Virginija. Poleg denarja je bilo na strani Obame tudi nezadovoljstvo Američanov z odhajajočim predsednikom Georgeom Bushem, ki ga je demokrat uspešno povezoval z McCainom.

Zaradi izbruha finančne krize sredi septembra pa se je ponesrečila tudi izbira republikanske podpredsedniške kandidatke Sarah Palin, ki je sicer uvodoma z utrditvijo podpore v strankarski bazi pomagala McCainu celo prevzeti vodstvo v anketah. Razočaranje nad predsednikom Bushem je medtem včeraj zjutraj z bučnim proslavljanjem zmage demokrata tik

pred Belo hišo simbolično izrazilo okrog 1000 ljudi.

Obama bo s svojim podpredsednikom Josephom Bidenom prisegel 20. januarja 2009. Njegova prva prioriteta bo prekrmariti državo skozi ekonomsko krizo, nato pa začetek umika ameriške vojske iz Iraka. Zaradi zmage demokrata si je oddahnil tudi najstarejši vrhovni sodnik, liberalni 88-letni John Paul Stevens, ki se bo lahko upokojil. Njegovo zamenjavo bo moral potrditi senat, kjer so večino prevzeli demokrati, potem ko so bili z republikanci pred volitvami izenačeni s po 49 sedeži, 2 neodvisna senatorja pa sta glasovala z demokrati.

Demokratom je uspelo pridobiti sedež republikanca Johna Warnerja v Virginiji, kjer je zmagal demokrat Mark Warner. Demokratka Kay Hagan je v Severni Karolini ugnala republikanko Elizabeth Dole, Tom Udall je slavil v Novi Mehiki, Mark Udall pa v Koloradu. Jeanne Shaheen je v revanši za leto 2002 ugnala republikanca Johna Sunnunuja. S tem so demokrati pridobili pet senatnih sedežev in jih imajo skupaj z dvema neodvisnima 56. Izide še preštevajo v Minnesoti, Aljaski in Oregonu, kjer imajo demokrati prav tako možnosti za zmago.

Po štetju AP so demokrati v predstavniškem domu, kjer je 435 sedežev, povečali prednost za najmanj 20 sedežev. Po nepopolnih podatkih so osvojili 242 sedežev, vodijo pa še pri štetju glasov za 14 sedežev. Republikanci so osvojili 160 sedežev, vodijo pa še pri štetju glasov za 13 sedežev. Med tistimi, ki so se morali posloviti, je veteran z 22 leti v kongresu, zmerni republikanec iz Connecticuta Christopher Shays. Prav tako veteran, demokrat iz Pensilvanije John Murtha pa je zmagal, čeprav je pred volitvami svoje volivce v zahodni Pensilvaniji obtožil, da so rasisti. (STA)

ZDA - Prvi temnopolti v beli hiši

Obrazi zmage Baracka Obame

Zmaga Baracka Obame ima tisoč, milijon obrazov. Črnih, kot je bila dolga desetletja črna ameriška politika do temnopolnih.

Ima možat obraz očeta (v Bushu Ameriki sumljivega imena) Baracka Hussein; ima neznani obraz ženinega pradedca, »nepismenega kmeta Jima Robinsona,« kot je bil popisani v štetju iz leta 1880.

Obamova zmaga ima v svojih potezah trmasti obraz drobcene šivilje Rose Parks, ki se 1. decembra 1955 v Montgomeryju ni uklonila zahtevi šoferja avtobusa Jamesa Blakea, naj prepusti sedež belopoltnemu potniku. Pa tudi prej poskakujoč in izzivalen, sedaj od Parkinsona utrujen in zdelan obraz Cassiusa Claya, ki si je pred nadeti lisice, da ne bi boksal na vietnamskem vojaškem ringu.

Obamova zmaga ima obrise poveznjenih obrazov in dvignjenih črno orokavičenih olimpijskih pesti Tommyja Smitha in Johna Carlosa. Jesse Owens jo je s svojimi hitrimi rekorderškimi nogami ponesel do Bele hiše ob spremljavi smejočega se Satchma Armstronga, vratolomnega Charlieja Parkerja, žabastega Dizzija Gillespieja in milega Milesa, kreatorjev glasbene kulise moderne ere.

Zmaga Baracka Obame odseva v upornem očalastem pogledu Malcolm X, človeka namerno brez priimka, in v zbeganih očeh tisočev in tisočev brezimnih Afroameričanov, potomcev prvih sto sužnjev, ki jih je pred skoraj štirimi stoletji naključni nizozemski trgovec s človeškim blagom na

Jesse Jackson ganjen ob zmagi

obalah Jamestowna v današnji zvezni državi Virginiji zamenjal za hrano.

Obamova zmaga ima vehementni obraz duhovnika Jesseja Jacksona in solzna lica sto tisočev izkoriščenih na plantažah, večno sključenih v pobiranju bombažnih kosmičev. Ima pa tudi poteze prvega Afroameričana, ki si je pred 140 leti v državi belcev znal prislužiti prvo milijardo. Kajti zmaga je v Ameriki vedno tudi hči denarja...

In nenazadnje: Obamova zmaga ima tudi in predvsem obraz tistega, ki je v volilni noči končno do-sanjal svoje več kot 40-letne sanje in se sedaj tam visoko nad washingtonskimi oblaki lahko muza svojemu temnopoltnemu potomcu-predsedniku v družbi belega brata Abrahama, tistega, ki je pred več kot poldrugim stoletjem odpravil suženjstvo.

M.K.

ZDA - Po zmagi moža na predsedniških volitvah

Michelle Obama je postala prva temnopolta dama v Beli hiši

WASHINGTON - V ZDA so se v torek pisale zgodovinske volitve. Država je dobila prvega temnopoltega predsednika in tudi prvo damo. Michelle Robinson Obama bo na tem položaju po osmih letih v Beli hiši nasledila Lauro Bush, njeni privrženci pa jo že označujejo za novo Jackie Kennedy, po kateri je "nasledila" mladost in eleganco.

Michelle Robinson Obama se je rodila 17. januarja 1964 in odrasčala v delavski četrti Chicaga. Njen oče je delal kot ključavničar, mama pa je bila tajnica. Kot piše nemška tiskovna agencija dpa, ji je od tu z inteligenco, disciplino in jekleno voljo uspel skok na dve izmed najprestižnejših ameriških univerz - najprej na Princeton, nato pa na Harvard, kjer je pridobila doktorat iz prava.

Po zaključenem študiju je vstopila v priznano odvetniško pisarno, kjer je tudi spoznala svojega bodočega moža, ki je pri njej opravljal pripravništvo. Leta 1992 sta se z Barackom Obamo poročila. Odvetniške vode je nato Obamova zamenjala za socialno delo, nazadnje pa je bila zaposlena kot podpredsednica univerzitetne klinike v Chicagu. Leta 1998 in 2001 sta se paru rodili hčerki Malia in Sasha.

V torek je 44-letnica v svojem življenju prevzela novo vlogo, ko je po izvolitvi svojega soproga na mesto ameriškega predsednika postala prva temnopolta prva dama ZDA in s tem po pisanju francoske tiskovne agencije AFP posebila simbol ameriških sanj.

Od samega začetka najdaljše predsedniške predvolilne kampanje v ZDA se je Michelle Obama redno pojavljala na nastopih, kjer se je izkazala kot spretna govorica in množice navdušila s svojo pre-

Barack Obama s soprogo Michelle ob proglasitvi zmage

ANSA

udarno in stvarno naravo. V celotni predvolilni tekmi je svojemu soprogu stala ob strani tudi z izjemnim strokovnim znanjem, s katerim si je prislužila spoštovanje tudi pri političnih nasprotnikih, piše dpa.

Med kampanjo je do velikega izraza prišla tudi njena vloga matere, ki jo je podarjala kot najpomembnejšo v svojem življenju. "Moji deklici sta prva stvar, na katero pomislim, ko se zjutraj zbudim in zadržim, ko se odpravim spat," je pretekli mesec povedala na zborovanju v Ohio, ko je nadomeščala svojega moža, ki je bil na obisku pri svoji bolni babici.

Kljub vsemu pa se je že v prvih mesecih kampanje soočila tudi z nekaterimi kritikami, zaradi katerih je po pisanju AFP le še bolj obrusila svoj nastop. Tako so se na primer spotaknili ob izjavo, da je zaradi javne podpore Baracka Obame "prvič v svojem odraslem življenju" ponosna na svojo domovino, zaradi česar si je prislužila obtožbe, da je "nedomoljubna". Kot je povedala, je med kampanjo nehala gledati televizijo in brati javnomnenjske raziskave in pridobila "trdo kožo", da bi se tako lažje soočala z obtožbami in kritiki na svoj račun. (STA)

ZDA - V svojem prvem nastopu po zmagi je poudaril, da moč ni v orožju, ampak v idealih, demokraciji in upanju

Obama: Ni dvoma, da je v Ameriki resnično vse možno

CHICAGO - Novoizvoljeni 44. predsednik ZDA demokrat Barack Obama je včeraj zjutraj po srednjeevropskem času več kot milijonu svojih privrženec v Chicagu in milijonom pred televizijskimi zasloni v ZDA in po svetu dejal, da je v Ameriko prišla sprememba.

Obama se je množici, med katerimi je bilo veliko od veselja objokanih obrazov, povedal, da več ni dvoma, da je v Ameriki resnično vse možno. Prvi temnopolti predsednik ZDA, ki bo položaj nastopil januarja 2009, se je zahvalil vsem po vrsti, ki so sodelovali v tej zgodovinski kampanji in povedal, da je to šele začetek oziroma nastop upanja na spremembe. "Svetu smo poslali sporočilo, da nismo le skupek posameznikov ali skupek demokratskih in republikanskih držav, ampak smo resnično združene države Amerike," je dejal.

Obama se je zahvalil svojemu republikanskemu nasprotniku Johnu McCainu za priznanje poraza in dejal, da se je 72-letni republikanski senator iz Arizone dolgo boril ne le med to kampanjo, ampak vse življenje za domovino. Množica je ob teh besedah zaploskala, Obama pa je dejal, da se veseli sodelovanja z McCainom in njegovo podpredsedniško kandidatko Sarah Palin.

Zahvalil se je tudi svojemu podpredsedniškemu kandidatu Josephu Bidenu ter novi prvi dami ZDA Michelle Obama. Hčerka Maliji in Sashi pa je priznal, da sta si zaslužili psička, ki ga bodo skupaj peljali v Belo hišo. Zbranim v Grantovem parku v Chicagu je povedal, da je to bolj, kot njegova, njihova zmaga in opozoril na izzive, ki jih čakajo, kot sta dve vojni, ogrožen planet in finančna kriza.

Obljubil je, da bo poslušal kritike in bo odkrit do ljudi. Tistim, ki niso volili zanj, je obljubil, da bo tudi njihov predsednik. Sporočilo je imel tudi za tujino in dejal, da prihaja novo obdobje ameriškega vodstva, ko največja moč ni v orožju, ampak v idealih, demokraciji in upanju.

Na koncu govora, ki je spravil v solze celo legendarnega temnopoltega voditelja Jesseja Jacksona in televizijsko zvezdo Oprah Winfrey, sta prišli na oder širši družini Baracka Obame in Josepha Bidena. Ena črna in druga bela, skupaj na vrhu ameriške politike, kar je bila močna simbolična potrditev zgodovinskih letošnjih predsedniških volitev. (STA)

Barack Obama nagovarja množico v Chicagu

ANSA

BERNICE KING Oče bi bil ponosen na volilni izid

WASHINGTON - Hči borca za pravice temnopolnih Martina Luthra Kinga, Bernice King, je ob izvolitvi Baracka Obame za novega predsednika ZDA dejala, da bi bil oče zagotovo ponosen na volilni izid. Tudi sama je pozdravila izvolitev Obame in dodala, da prizadevanja njene mame in očeta niso bila zaman. "Vem, da bi bil oče danes ponosen na ZDA," je Bernice King povedala za ameriško televizijo CNN takoj potem, ko je bilo znano, da je Obama zmagal. "To pomeni, da prizadevanja in žrtvovanje očeta in mame niso bila zaman. Bila sem ganjena in sem zajokala, ko sem izvedela za rezultat," je še dejala Kingova. Poudarila je, da bi bil njen oče ponosen na številne mlade, ki so odšli na volišča in Obami omogočili zmago. "Za ZDA se začneja nov dan," je še dodala. (STA)

ZDA - Obami je zaželel vso srečo na položaju predsednika

John McCain priznal poraz in velikodušno čestital svojemu demokratskemu tekmecu

John McCain s soprogo Cindy

ANSA

PHOENIX - Republikanski senator iz Arizone John McCain je kmalu potem, ko so ameriške televizije demokrate Baracka Obamo razglasile za zmagovalca ameriških predsedniških volitev, pred svojimi razočaranimi privrženec v Phoenixu v Arizoni priznal poraz.

McCain je najprej po telefonu poklical senatorja iz Illinoisa Obamo in mu čestital ter mu dejal, da ga občuduje osebno, prav tako pa tudi njegovo uspešno predsedniško kampanjo. Obamo je medtem po telefonu s čestitkami za zmago poklical tudi predsednik ZDA George Bush.

McCain se je zahvali svoji soprogi Cindy in otrokom, prav tako pa tudi podpredsedniški kandidatki Sarah Pa-

lin, ki ji je šlo malce na jok. McCain je menil, da ima Palinova svetlo prihodnost v republikanski stranki. McCain je bil med priznanjem poraza velikodušen in spoštljiv in podoben tistemu McCainu, ki se je leta 2000 neuspešno potegoval za republikansko predsedniško nominacijo proti Georgeu Bushu.

Ko je množica izražala negodovanje ob omembi imena Obame in njegovega podpredsedniškega kandidata senatorja Josepha Bidena, ki ga je McCain označil za starega prijatelja, jo je McCain uspešno utišal in Obami zaželel vso srečo na položaju predsednika. Glede kampanje je dejal, da se ne bo ukvarjal z razmišljanjem o napakah in pomanjkljivostih ter dejal, da je hvaležen za priložnost in izkušnjo. (STA)

ZDA - Srečeval se je tudi s slovenskimi politiki zlasti v času prizadevanj Slovenije za vstop v Nato

Joseph Biden - »najrevnejši senator« podpredsednik ZDA, sicer mož z bogatimi izkušnjami zlasti v mednarodni politiki

NEW YORK - Demokratskega senatorja Joea Bidena je Barack Obama za podpredsednika ZDA izbral zaradi izkušenj na področju mednarodne politike, potem ko se je Biden dvakrat neuspešno potegoval za osvojitve predsedniške nominacije Demokratske stranke.

Joseph "Robinette" Biden se je rodil 20. novembra 1942 v mestu Scranton v ameriški zvezni državi Pensilvanija, kjer je živel do 10. leta starosti, ko se je družina preselila v Wilmington v zvezni državi Delaware. Sprva premožna družina je obubožala in si je opomogla šele v Delawareu, kjer je oče Joe Biden starejši dobil službo kot prodajalec avtomobilov.

Biden se je šolal na Univerzi Delaware in kasneje na pravni šoli Univerze Syracuse, vendar mu študij ni posebej ležal. Od srednje šole se je raje ukvarjal s športom, predvsem ameriškim nogometom in tudi baseballom, med vrstniki pa je užival sloves "naravnega voditelja". Leta 1965 je na Univerzi Delaware diplomiral iz zgodovine in političnih ved kot 506. od skupaj 688 študentov v generaciji.

Že v mladosti je bil liberalnih prepričan in se je udeleževal demonstracij v podporo pravicam temnopolnih Američanov. Vietnamska vojna ga ni preveč zanimala in v njej ni služil. Politično kariero je leta 1970 začel z izvolitvijo v mestni svet Wilmingтона, leta 1972 pa se je z minimalnimi možnostmi proti republikancu Calebu Boggsu pomeril za položaj v zveznem senatu. Z geslom "spremembe" je izkoristil nezadovoljstvo z administracijo predsednika Richarda Nixona in zmagal z razliko 3000 glasov. Odlej je bil vedno ponovno izvoljen v senat.

Ob prvi izvolitvi je Biden postal peti najmlajši senator v zgodovini ZDA, trenutno pa je senator s šestim najdaljšim stažem. Njegovo politično zmagoslavje je decembra 1972 zasenčila osebna tragedija, ko sta v prometni nesreči umrla njegova prva žena Neilia Hunter in enoletna hčerka Naomi Christina, sinova Beau in Hunter pa sta bila hudo poškodovana, a sta preživel.

Biden je skrbel za sinova, v službo v Washington pa se je odtlej vsak dan vozil z vlakom, kar počne še danes. Leta 1977 se je poročil s Jill Tracy Jacobs, s katero sta leta 1981

dobila hčerko Ashley Blazer.

V senatu je vodil pravosodni odbor v času najbolj odmevnih zaslišanj kandidatov za vrhovno sodišče. Takrat se je zameril ženskim skupinam, ker ni dovolil zaslišanja prič, ki bi potrdile navedbe o spolnem nadlegovanju republikanskega kandidata za vrhovnega sodnika Clarencea Thomasa, ki je nato postal prvi temnopolti vrhovni sodnik v ameriški zgodovini.

Po teh dogodkih v letu 1991 se je Biden bolj posvetil ženskim vprašanjem. Leta 1994 je bil tako potrjen njegov zakon proti nasilju nad ženskami. V dolgoletni karieri je sodeloval tudi pri številnih drugih zakonih, posebej aktiven pa je na področju mednarodne politike. Tako že vrsto let vodi senatni odbor za mednarodne odnose.

Med svetovnimi voditelji, s katerimi se je doslej srečal, sta tudi nekdanja slovenska predsednika Milan Kučan in Janez Drnovšek, sicer pa se je pogosto srečeval s slovenskimi politiki, predvsem v času prizadevanj Slovenije za vstop v Nato, kar je Biden ves čas podpiral. Bil je tudi med prvimi ameriškimi politiki, ki so nekdanjega srbskega predsednika

JOSEPH BIDEN

Slobodana Miloševića označili za vojnega zločinca.

Leta 1991 je glasoval proti vojni v Iraku in se zato leta 1992 tudi ni odločil za novo predsedniško kandidacijo. Njegova prva je propadla leta 1988, ko je prišlo na dan, da je kopal govor britanskega laburističnega voditelja Neila Kinnocka. Leta 2002 je podprl senatno resolucijo za vojna pooblastila predsedniku Georgeu Bushu, letos, med svojo drugo predsedniško kandidacijo, pa je dejal, da je to bila napaka. Letošnjo predsedniško tekmo je Biden končal že januarja, ko je v Iowi osvojil šele peto mesto med demokrati, nato

pa ga je Barack Obama pred konvencijo Demokratske stranke v Denverju konec avgusta izbral za podpredsedniškega kandidata.

Biden je znan tudi po tem, da se rad pojavlja na televiziji in razlaga svoj stališč, predvsem pa po pogostih neprimernih izjavah, zaradi katerih se mora potem opravičevati. Letos je tako npr. dejal, da je Obama prvi "čisti" temnopolti predsedniški kandidat. Kasneje je trdil, da Obama ni pripravljen na prevzem predsedniškega položaja, nekaj dni pred volitvami pa je kampanji republikanca Johna McCaina "podaril" izjavo, da bo svet po prevzemu položaja preizkušal trdnost Baracka Obame.

Biden je postal prvi katoliški podpredsednik ZDA, ki pa ima zaradi svojih stališč do splava težave s cerkvijo. Škofija v rojstnem Scrantonu mu je prepovedala prejemati sveto obhajilo, ker podpira pravico do splava, medtem ko je škofija v Wilmingtonu bolj razumevajoča. Biden se razglša za drugega najrevnejšega ameriškega senatorja s premoženjem le okoli 300.000 dolarjev, kar zajema njegovo hišo.

Robi Poredoš (STA)

ODZIVI - Predsednik ZDA Bush obljubil polno sodelovanje v prehodnem obdobju

Zmaga Obame je v svetu naletela na pozitivne ocene

Za mnoge bi lahko predstavljala začetek novega obdobja dialoga

WASHINGTONU - Novoizvoljeni ameriški predsednik Barack Obama je včeraj prejel kopico čestitk iz ZDA in vsega sveta. Nasledniku v Beli hiši je čestital tudi sedanjí predsednik ZDA, republikanec George Bush. Obljubil mu je polno sodelovanje v prehodnem obdobju do prevzema oblasti 20. januarja 2009. Zmago Obame je označil za "impresivno" in poudaril, da so lahko Američani ponosni na zgodovino, ki se je zgodila v terek.

Zmaga Obame je v svetu naletela na številne pozitivne odzive in je bila označena kot začetek novega obdobja, zlasti v luči aktualnih problemov, kot je svetovna finančna kriza. Mnogi so pozvali tudi k novemu zavezništvu z ZDA.

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je izvolitev Obame označil za "prelomno točko za ZDA, lahko pa tudi za ves svet". Po njegovem mnenju bo treba trenutno krizo obrniti v novo priložnost, pri čemer se je zavzel za neke vrste 'new deal' in nov multilateralizem.

Predsedujoči Evropski uniji, francoski predsednik Nicolas Sarkozy, je zmago Obame označil za briljantno. "S tem, ko so vas izbrali, je ameriški narod izbral spremembe, odprtost in optimizem," je zapisal predsednik Francije. Veliko uspeha je novemu predsedniku ZDA zaželel tudi francoski zunanji minister Bernard Kouchner, ki je dodal, da bodo energijo Obame potrebovali pri izgradnji varnejšega sveta.

Njegovo poživljajočo politiko, napredne vrednote in vizijo prihodnosti, je v čestitki potem, ko so bili objavljeni prvi izidi predsedniškega boja med Obamo in Johnom McCainom, med drugim izpostavil britanski premier Gordon Brown. "Poznam Baracka Obamo in povezujejo naju številne vrednote. Oba sva odločena izkazati, da lahko vlada precej pomaga ljudem skozi te težke čase, v katerih se je znašlo svetovno gospodarstvo," je dejal.

Čestitke je Obama prejel tudi iz Nemčije, od koder je predsednik države Horst Kohler izjavil, da lahko Obama računa na Nemčijo kot zaupanja vredno partnerico in dolgoletno prijateljico. "Nemčijo in ZDA združujejo skupne vrednote in prepričanja. To je osnova za tesno sodelovanje," je dodal Kohler.

Čestitke so novoizvoljenemu predsedniku posredovali avstrijski kancler Alfred Gusenbauer, hrvaški predsednik Stipe Mesić, srbski predsednik Boris Tadić ter drugi voditelji držav jugovzhodne Evrope.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je izrazil upanje, da se bo "novo ameriško vodstvo kot partner Rusije odločilo za polno sodelovanje." Ob tem je v svojem prvem letnem nagovoru po prevzemu položaja Washington sicer obtožil, da je njegova "domišljaja" politika kriva tako za avgustovski rusko-gruzijski spopad kot tudi za finančno krizo v svetu. V odgovor na gradnjo ameriškega protiraketnega štita na evropskih tleh je napovedal postavitev raket kratkega dosega na območju ruske eksklave Kaliningrad.

Obamova stara mama Sarah se veseli zmage z vso Kenijo, kjer so proglasili državni praznik

Gre za novo zgodovinsko obdobje, je ocenil kitajski predsednik Hu Jintao, ki se veseli, da bodo dvostranski odnosi konstruktivnega sodelovanja med ZDA in Kitajsko dosegli novo stopnjo.

Afganistanski predsednik Hamid Karzaj je pozval k spremembi strategije ameriške vojne proti terorizmu. Iraška vlada pa je izrazila pričakovanje v iskreno sodelovanje z Obamo pri uresničevanju skupnih interesov obeh držav, ohranjanju miru in stabilnosti ter polne suverenosti Iraka.

Zgodovinski trenutek je odmeval tudi na Bližnjem vzhodu. Kot je dejal tiskovni predstavnik izraelskega zunanjega ministrstva Igal Palmor, imajo izraelsko-ameriški odnosi svetlo prihodnost, medtem ko je palestinski predsednik Mahmud Abas čestital novemu ameriškemu voditelju ter ga še pozval k pospešitvi prizadevanj za doseg izraelsko-palestinskega mirovnega dogovora.

Kot pozitivno so zmago Obame nad Johnom McCainom označili v Iranu, kjer je znani iranski poslanec Hamid Reza še povedal: "Obama je obljubil spremembo, kar predstavlja tako priložnost kot preizkušnjo za ZDA. Čakamo na to spremembo." Podobno je menil iranski analitik Saed Lajlaz, ki ob tem upa na novo poglavje v sovražni zgodovini odnosov med Washingtonom in Teheranom.

Zmaga Obame predstavlja prelomni trenutek za enakost, je v odzivu menil avstralski premier Kevin Rudd. "Martin Luther King je imel pred 25 leti sanje o Ameriki, kjer moških in ženski ne bi ocenjevali na podlagi barve njihove kože, temveč po njihovem značaju," je novinarjem še povedal Rudd in dodal, da je Amerika uspelo uresničiti te sanje.

Kot prelomen dogodek, ki pošilja močno sporočilo vsem državam, so zmago temnopoltega politika pozdravili v številnih državah Afrike, še posebej bučno pa so jo proslavili v Keniji, od koder prihaja oče Obame. V Keniji so v četrtek celo razglasil nacionalni praznik. Tudi južnoameriške države, vključno s tistimi, ki so v preteklosti izpričale sovražnost do ZDA, kot sta Venezuela in Bolivija, so enoglasno pozdravile izvolitev Obame.

Na izvolitev novega predsednika ZDA so se odzvali v Vatikanu, kjer je tiskovni predstavnik Federico Lombardi izrazil upanje, da bo Obama sposoben uresničiti velika pričakovanja, ki jih je prinesla njegova zmaga. "Vsi upamo, da bo novi predsednik Obama lahko izpolnil pričakovanja in upanja, ki jih je zbudil, učinkovito služil pravu in pravičnosti ter našel prave poti za promocijo miru v svetu skozi rast in človekovo dostojanstvo," je dodal Lombardi.

Zmagovalcu predsedniških volitev v ZDA Baracku Obami sta čestitala tudi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon in generalni sekretar zveze Nato Jaap de Hoop Scheffer. "Senatorju Baracki Obami želim najtopleje čestitati," je novinarjem na sedežu ZN v New Yorku povedal Ban. Ob tem je izrazil upanje, da "se lahko veselimo obdobja obnovljenega partnerstva in novega multilateralizma". Podobno je Obami čestital de Hoop Scheffer. Ob tem je spomnil, da današnji varnostni izzivi zahtevajo še tesnejše sodelovanje in solidarnost med zaveznicami. Zato se veseli vloge, ki jo bodo ZDA na tem področju še naprej igrale tudi pod vodstvom Obame, so sporočili iz Nata. (STA)

INTERVJU - Mitja Hmeljak

»Ljudje so tokrat zaznali spremembo«

INDIANA - Tržaški inženir Mitja Hmeljak je volitvam za novega predsednika ZDA sledil v zvezni državi Indiana. Točneje v mestu Bloomington, v katerem živi že dobrih deset let;

po diplomi na tržaški inženirski fakulteti se je namreč odločil za podiplomsko izpopolnjevanje na področju računalništva ...in jazz petja. Kajti Indiana University je znana tudi po zelo dobri pevski šoli, »kjer te nihče ne vpraša, zakaj bi inženir rad študiral jazz petje,« se posmeje med našim telefonskim pogovorom.

Se torej poklicno ukvarja s petjem?

Občasno pojem, a to ni moj poglaviti vir dohodkov. Na Indiana University poučujem računalniško grafiko, istočasno pa raziskujem Second Life (t.j. virtualni svet, v katerem lahko vsak živi drugo, imaginarno življenje). Tega programa se namreč poslužujejo milijoni ljudi in je postal zanimiv tako z družbenega kot z računalniškega vidika.

V Italiji so univerzitetni profesorji in raziskovalci stopili na ulice: so pogoji v ZDA ugodnejši?

Poleg družinskih razlogov, imam namreč sedemletnega sina Nikija, ki se je rodil v Bloomingtonu, sem tu ostal predvsem zato, ker mi nudi zanimivejšo zaposlitev. V bližini Trsta take prav gotovo ne bi našel. Glavna razlika je tudi ta, da so v Ameriki docenti veliko bolj »dostopni«, radi ti pomagajo, najbrž tudi zato, ker je tu študij neprimerno dražji in ti pač mora nuditi nek servis. Vseeno pa bi se prej ali slej rad vrnil v Italijo.

Kakšno vzdušje je vladalo med volilno kampanjo?

V Midwestu je podeželje tradicionalno bolj konservativno, izjemo predstavljajo univerzitetna in velika mesta. Tako je tudi Bloomington oaza demokratov in alternativcev v sicer desničarsko usmerjeni državi. V Indiani ni od leta 1964 do danes nikoli zmagal demokratski predsedniški kandidat, letos pa je.

Zakaj misliš, da je Obama požel tako podporo?

Nezadovoljstvo s sedanjo administracijo je bilo totalno, predvsem zaradi njene politike in nedemokratskih potez. Odločilno je bilo po mojem mnenju tudi angažiranje mladih, s katerimi je znal Obama dobro komunicirati, tudi prek najnovejših medijev. V Ameriki volitve niso priljubljene, ljudje so nad njimi razočarani. Tudi sam poznam take, ki pred štirimi leti niso šli na volišča, a so letos zaznali spremembo in oddali svoj glas za Obamo.

Če se želiš udeležiti volitev, se moraš predhodno (in ne zadnji trenutek) vpisati v volilne seznane, kar pa istočasno pomeni, da privoliš v druge »demokratske dolžnosti«, na primer, da si pripravljen sodelovati v civilnih porotah.

Zanimivo, da je Obama pred petnajstimi leti sodeloval v kampanji, ki je ljudi vabila k vpisu.

Vsi se sprašujejo: mu bodo spremembe uspеле?

New York Times je v sredo objavil članek, v katerem je naštel, koliko »škode« lahko do januarja še naredi sedanja administracija. Nedvomno mu bodo prepustili tudi veliko odprtih vprašanj (na primer Guantanamo), tako da čaka Obama res težko delo. (pd)

ODZIVI - Kljub razglašenim notam V Italiji odobravanje ob izvolitvi Obame

Napolitano pisal novoizvoljenemu predsedniku

RIM - Na prepričljivo zmago Baracka Obame so se odzvali tudi italijanski politiki; številni so prvemu temnopoltemu predsedniku ZDA poslali tudi priložnostne čestitke. Predsednik republike Giorgio Napolitano mu je čestital v osebнем imenu in imenu italijanskega naroda ter podčrtal, da lahko iz njegove zmage »črpamo novo upanje in zaupanje v svobodo, mir in varnejšo ter pravičnejšo ureditev sveta«. Kot je popoldne zaupal dijakom in študentom v Padovi, je posebno cenil Obamovo sklicevanje na državno enotnost, po kateri bi se lahko zgledovali tudi v Italiji.

Premier Berlusconi je novemu predsedniku zaželel dobro delo, predsednik Demokratske stranke Walter Veltroni pa je govoril o »zgodovinski noči«, ki lahko spremeni ne samo ZDA, ampak vso svetovno ureditev. Njegova stranka je v večernih urah v Rimu priredila shod, s katerim je proslavila.

Tudi tokrat ni šlo brez polemik: zanetile so jo izjave Maurizioa Gasparrija, ki je v neki radijski oddaji dejal, da se Obamove zmage še najbolj veseli teroristična organizacija Al Kaida.

GIORGIO NAPOLITANO

ODZIVI - S Türkcom na čelu Slovenski državni vrh čestital Obami

LJUBLJANA - Slovenski predsednik Danilo Türk in premier Janez Janša sta Obami čestitala ob izvolitvi. Türk mu je zaželel uspešno predsedovanje, obenem pa izrazil zadovoljstvo nad odličnimi in prijateljskimi odnosi med državama ter željo po še tesnejših odnosih. Janša je poudaril odlične odnose med državama, ki so se še dodatno okrepili v času slovenskega predsedovanja EU ter ob vrhu EU-ZDA, ki je potekal v Sloveniji.

Obami je čestital in zaželel uspešen mandat tudi kandidat za mandatarja za sestavo vlade in predsednik SD Borut Pahor. Na izid so se sicer odzvali v vseh parlamentarnih strankah in ga večinoma - z izjemo SNS - sprejeli pozitivno. Zunanji minister Dimitrij Rupel je zmago Obame označil kot prelomen dogodek za svet in ZDA, saj so Američani z izvolitvijo prvega Afroameričana za predsednika presegli predsodke, ki so negativno pogojevali ameriško družbo.

DANILO TÜRK

AMERIČANI V FJK - Sto glasov iz Trsta

Volili tudi pri nas

Vtisi dveh ameriških priseljencev - Optimizem v težkem trenutku

TRST - Svoj glas je po pošti oddalo tudi kakih sto ameriških državljanov, bivajočih v Trstu. V Furlaniji-Juljski krajini naj bi volilo okrog tisoč upravičencev, če izvzamemo vojaško bazo v Avianu, kjer ima volilno pravico 5600 ljudi - vojaki, njihove družine in delavci.

V Trstu je med prvimi volila Elizabeth Griffin, direktorica Italijansko-ameriškega društva v FJK. Svojo kuverto je v rodno zvezno državo Washington (na zahtodu ZDA) poslala že pred tremi tedni. Ni pa nam razkrila, katerega kandidata je podprla. »Člani društva imajo različna gledanja, zato je prav, da ostane društvo nevtravno,« je pojasnila Američanka, čigar sinova govorita tudi v slovenskem jeziku. Obiskujeta namreč 2. in 4. razred osnovne šole Pinka Tomažiča v Trebčah.

Griffinova je v svoji pragmatičnosti zadovoljna predvsem z visoko volilno udeležbo: »V Evropi govorijo o veliki ameriški demokraciji: vesela sem, da imamo tudi Američani nekaj, s čimer se lahko ponašamo.« Tudi v FJK je bilo zanimanje veliko: »Prejeli smo ogromno klicev, spraševani so nas, kako in kdaj naj volijo. Volivec v tujini sodi v okrožje zadnje zvezne države, v kateri je živel.« Ne vemo, koga je volila. Kaj pa meni o izidu volitev in izjemni zmagi Baracka Obame? »Čudovito je, da smo presegli rasne ovire. Vsekakor menim, da ta dejavnik ni bil odločilen. Obama je uspel predvsem, ker je mlad in ne sodi v staro politično šolo. Optimizem je ta čas nujen, saj je položaj zdravstva, gospodarstva in zunanje politike slab.«

Rachel De Vito, ki je prav včeraj praznovala svoj 32. rojstni dan, je priznala, da ji ni uspelo voliti po pošti. »Kot delno opravičilo pa naj povem, da prihajam iz Long Islanda v zvezni državi New York, ki je tradicionalno demokratska. Obamova zmaga v tej državi ni bila nikoli pod vprašajem,« je dejala Rachel, ki je poročila Italijana in dela v neki agenciji za organizacijo dogodkov v Trstu. Obamove zmage se iskreno veseli, ponoči se je večkrat prebudila, da bi preverila, kako poteka štetje glasov: »Njegov govor je bil zelo spodbuden in tudi moji prijatelji v ZDA pravi, da je v težkem trenutku zasijal žarek upanja.« (af)

VIDEM - Danes na sedežu FJK

Pavšič in Štoka s Tondom o težavah slovenske manjšine

TRST - Predsednik deželne vlade FJK Renzo Tondo bo danes dopoldne ob 10. uri na novem sedežu Dežele FJK v Vidmu (Ul. Sabbadini 31) sprejel zastopstvo krovnih organizacij SKGZ-SSO, ki ga bosta vodila predsednika Rudi Pavšič in Drago Štoka. Srečanje bo priložnost, da predstavniki manjšine predstavijo Renzu Tondu dolg seznam problemov in težav, s katerimi se sooča manjšina. Med temi so neizvajanje zaščitnega zakona, šolska problematika in napovedano krčenje proračunskih sredstev za manjšinske kulturne ustanove. Ob tem pa bodo predsednika FJK zaprosili, naj čim prej podpiše dekret, brez katerega je v bistvu onemogočeno izvajanje tistih norm zaščitnega zakona, ki zadevajo uporabo slovenščine v javnosti. Deželnemu guvernerju bodo izrekli tudi zaskrbljenost nad zaskanskimi predlogi, ki v bistvu težijo k brisanju slovenske prisotnosti na Videmskem.

RUDI PAVŠIČ

DRAGO ŠTOKA

ŠPETER - Od prihodnjega četrтка

Beneški kulturni dnevi posvečeni slovenščini

ŠPETER - Inštitut za slovensko kulturo v Špetru, ki mu predseduje Bruna Dorbolò, obnavlja letos Beneške kulturne dneve, to je ciklus predavanj na določeno temo povezano z Benečijo, ki so redno potekali med leti 1973 in 1992 (skupno 17 izvedb). Takrat jih je priredil študijski center Nediža in so se imenovali Beneški kulturni dnevi.

Letošnji Beneški kulturni dnevi se začenejo naslednji četrtek. V petih ve-

jezik in to iz različnih razlogov, kot nam je povedala slavistka Živa Gruden. Mladi o jeziku vejo zelo malo, starejši pa so verjetno že marsikaj pozabili. Poleg tega pa je zdaj, ko nekateri politiki spet postavljajo pod vprašaj slovenski izvor narečij in Benečanov, primerno, da se vse, kar je povezano z jezikom spet obravnava na strokovni ravni. To bo tudi Benečanom samim nudilo dodaten argument, s katerim se bodo lahko zoperstavili tistim, ki ne priznavajo, da so v videmski pokrajini Slovenci zgodovinsko prisotni.

Letošnji predavatelji bodo profesorji Giorgio Ziffer, Roberto Dapit in Renata Kodilja z Univerze v Vidmu, profesor Marko Stabej z Univerze v Ljubljani, profesor Matej Šekli z Univerze v Trstu in Univerze v Ljubljani, profesorica Rosanna Benacchio z Univerze v Padovi, pesnik Miroslav Košuta, psihologinja Susanna Pertot, Marco Stolfo z Deželne direkcije za šolstvo, izobraževanje in kulturo, Massimo Duca z Arlefa (Deželne agencije za furlanski jezik) in predsednica Kulturnega društva Rozajanski dum Luigia Negro.

Na prvem srečanju, 13. novembra, bo profesor Ziffer govoril o starocerkevni slovanščini in slovenskih rokopisih, profesor Stabej pa o zgodovini slovenskega knjižnega jezika. (T.G.)

MARKO STABEJ

KROMA

čerih bo v občinski dvorani v Špetru enajst strokovnjakov iz Italije in Slovenije predavalo o slovenščini in njenem zgodovinskem razvoju, slovenskih narečjih v Benečiji, dvojezičnosti, identiteti in vplivu, ki ga imajo manjšinski jeziki na razvoj teritorija. Za glavno temo je bil tako kot na prvi izvedbi leta 1973 izbran

2007 - 2013

Več sredstev za Interreg IV Italija - Avstrija

VIDEM - Za novi program Interreg IV Italija - Avstrija 2007 - 2013 bo na razpolago 80 milijonov evrov, kar je 10 milijonov evrov več, kot je bilo prvotno predvideno. Poleg Furlanije-Juljske krajine v programu na italijanski strani sodelujeta še Veneto in Južna Tirolska, na avstrijski pa Tirolska, Koroška in Salzburgsko. Doslej so po novem programu že odobrili 30 projektov.

O tem je bil govor na včerajšnji predstavitvi obračuna programa Interreg III Italija - Avstrija 2000 - 2006. Predsednik FJK je ob tem napovedal, da bo 20. novembra prevzel vodenje skupnosti Alpe-Jadran in spregovoril tudi možnosti, da bi na prostoru Alpe - Jadran ustanovili evroregijo, za katero je prve temelje po Tondovih besedah postavil Roberto Antonione, pogoje za dejansko ustanovitev pa zagotovil Riccardo Illy.

DEŽELA

Predsednik sprejel Rezijane

TOLMEČ - »Upoštevanje različnosti in identitete vsake skupnosti je temeljnega pomena in pripravljen sem na soočanje z vsemi skupnostmi v deželi FJK, kot tudi z vlado Republike Slovenije.« To je povedal deželni predsednik Renzo Tondo, ki je včeraj v Tolmeču sprejel skupino Rezijanov. Slednji so izrazili zaskrbljenost, ker jih deželni zakon za slovensko manjšino obravnava kot del slovenske narodne skupnosti. Tondo je delegaciji Odbora za zaščito identitete Rezije povedal, da podpira vse, ki se borijo za zaščito lastne identitete in dodal, da je jezikovno bogastvo FJK zelo razvejano. Zato je v zvezi z zakonodajo nujna poglobljena ocena vsakega postopka, je poudaril Tondo, kot je tudi nujno umirjeno in pozitivno soočenje z našimi skupnostmi in s slovensko vlado. »

POLITIKA - Damijan Terpin pred jutrišnjim kongresom

»V Slovenski skupnosti dovolj prostora za vse«

Slovenci so naveličani delitev iz preteklosti

GORICA - V goriškem domu Lojzeta Bratuža se bo jutri ob 17. uri začel deželni kongres Slovenske skupnosti, ki se bo nadaljeval v soboto v Podbonescu. Kongres prihaja v delikatnem trenutku za manjšino. Blokadi zaščitnega zakona se je pridružila nevarnost močnega krčenja sredstev s strani italijanske države. Damijan Terpin, vi ste vse to označili kot "vojno napoved" manjšini. Kaj ste mislili s tem?

Zaščitni zakon je in ostaja neskončna zgodba za našo narodnostno skupnost. Dobili smo besedilo, na podlagi katerega se pravice lahko širijo in ožijo, kot bi bile iz testa, mlinec pa predstavlja vsakokratna lokalna, deželna ali državna oblast. Tudi ko je vladala leva sredina, se nam sicer nista cedila med in mleko, stvari pa so se premikale, čeprav zelo počasi.

Kakšno pa je stanje danes?

Danes imamo načeloma nenaklonjeno oblast v Rimu in na deželi, prav tako v Trstu, Gorici in Čedadu. Zato se naše pravice ožijo ali ne izvajajo. Vsak župan si nonšalantno drzne povoziti določilo, da morajo biti javne objave dvojezične. Za par dvojezičnih tabel na novi avtocesti bomo morali najbrž spet prirediti manifestacije, kot takrat, ko zakona še ni bilo. In jih tudi bomo, pa čeprav ne razumem zakaj moramo najprej dobiti soglasje italijanskih strank, kot pravi bivši deželni svetnik, ki torej še dvomi o razlogu, zakaj ga volivci niso dovolj podprli.

Manjšini pa grozijo hude finančne težave.

V zaščitnem zakonu ni določena višina sredstev, s katerimi država financira naša društva. Sedaj jih nameravamo zaradi splošnega klestenja močno skrbiti. Poseg v samo "hrbtenico" slovenske manjšine, kot pojmujem razvejano mrežo slovenskih društev in organizacij na teritoriju, pa se mi zdi prava vojna napoved manjšini. "Hrbtenice" nam sicer ne bodo kar tako zlomili. Namen pa je jasen in sila podoben tistemu iz časov, ko so naša društva prepovedovali, danes pa jim režejo javno podporo in tako ogrožajo njihov obstoj.

Kako se bomo izrekli iz te krize, če se sploh bomo?

Deblokada zaščitnega zakona je potrebno sprožiti na politični ravni in v vladajočih silah poiskati tiste sogovornike, ki niso proti nam. V tem smislu je bil uspešen Igor Gabrovce, ki je zastopnik UDC na deželi prepričal, da so odložili razpravo o sporni zaščiti beneških narečij. Ko sva obiskala predsednika FJK Renza Tonda, ki bo tudi prišel na naš kongres, je nama obljubil, da namerava podpisati odlok o dvojezičnih tablah. Glede šolske reforme sva mu položila na srce prav problem šol v goratih območjih in vprašanje naših šol. Ti dve specifikki je par dni kasneje izpostavil tudi odbornik FJK Roberto Molinaro na srečanju s štirimi pokrajinskimi odborniki za šolska vprašanja ob pripravi načrta o racionalizaciji šol, ki ga mora v kratkem odobriti Dežela.

Naša usoda pa se kroji tudi in morda predvsem v Rimu.

Takšen način delovanja bi morali uveljavljati tudi v Rimu, gotovo v tesnejši povezavi z močno in odločno skupino poslancev nemško in francosko govoreče manjšine, ki zase dosega bistveno boljše rezultate, pa čeprav so se tudi oni na parlamentarnih volitvah povečini opredelili za levosredinsko koalicijo. Glede finančnih sredstev za manjšino, bo potrebno prisiliti tudi na Deželo, v kolikor bi krčenje sredstev v vsedržavnem finančnem zakonu obveljalo.

V Sloveniji bodo prav na dan kongresa SSK volili mandatarja za sestavo nove vlade. Kaj pričakujete od levosredinske koalicije Boruta Pahorja?

Da bo toliko pozorna do Slovencev v zamejstvu, kot je bila dosedanja vlada Janeza Janše, kar so ji priznale manjšinske organizacije v vse štiri sosednjih državah.

Kaj pa Pahor?

Mandatar Pahor dobro pozna našo realnost, saj prihaja iz Šempetra. Odzval se je na poziv, ki sva ga naslovila nanj skupaj s predsednikom koroške Enotne liste Smrtnikom glede imenovanja ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu. Dva dni kasneje je na televiziji izjavil, da bo ministra imenoval, v skladu z zakonom o Slovencih zunaj meja matice, ki ga je podprla tudi njegova stranka. Zato se mi zdijo nerazumljive, da ne recem nespametne teze, ki jih je podpisal predsednik SLOMAK-a, kjer se še vedno govori tudi o Uradu za Slovence v zamejstvu, torej o državnem sekretarju kot alternativni možnosti. Če bo torej Pahor iz zamejstva prejel in poslušal ustrezna priporočila, se nam slabše zagotovo ne bo godilo.

Na deželnih volitvah je leva sredina izgubila, SSK pa žela uspeh in se s svojim simbolom vrnila v deželni svet. Njen volilni rezultat sta zaznamovala dva dogodka: dogovor z Demokrasko stranko in izvolitev Igorja Gabrovca, nekdanjega tajnika SKGZ. Kje so razlogi za uspeh SSK?

S svojimi 7.000 glasovi smo ponovno vstopili v deželni svet po rdeči preprogi in skozi glavna vrata. Dodal pa bi še par razlogov za naš uspeh.

In kateri so?

Široko izbiro kandidatov in kandidatov, ki so na naših listah nastopili na skupni narodnostni politični platformi. V prvi vrsti pa bi izpostavil dosledno načelno držo SSK in bogato dediščino, ki nam jo je zapustil Mirko Špacapan z delom v deželnem svetu in nasploh. Z njim glede manjšinskih pravic nismo nikoli kolebali ali popuščali, kjer ni bilo treba, pa čeprav se je Mirko npr. glede Kraške gorske skupnosti, zajamčenega zastopstva, Narodnega doma pri sv. Ivanu itd., večkrat znašel skoraj sam ali celo sam proti vsem. Slovenci, zlasti na tržaškem Krasu so tokrat zapustili tiste, ki so določena stališča zagovarjali le v slovenskih sredinah in v Primorskem dnevniku. Kako so volivci ocenili njihove uradne nastope v izvoljenih organih

Damijan Terpin je zelo optimističen glede prihodnosti Slovenske skupnosti

KROMA

pa je bilo zapisano na aprilskih glasovnicah.

Kaj pa sporazum z demokrati?

Federativni dogovor z DS deluje uspešno za obe strani, tako na deželi, kot v večini lokalnih uprav. Obžalujem pa, da se z njim nekateri od Slovencev v tisti stranki še niso sprijaznili, saj iz njihovih nastopov v časopisju še vedno nekako izhaja, kot da je SSK njihov največji nasprotnik, ne pa politični partner.

Težke besede...

Sicer pa me to ne razburja, saj o ključnih zadevah pri njih odločajo drugi. Politično ozračje v državi in deželi, tudi znotraj manjšine, kakor tudi sama podoba SSK, so se krepko spremenili. Tega bi se morali tudi oni končno zavedati, sicer bo najbrž odziv slovenskih volivcev zanje tudi naslednjič podoben. Mi računamo predvsem na slovenske glasove. Približno polovica teh je tokrat izrazila zaupanje prav slovenski stranki.

Kako ocenjujete delo svetnika Gabrovca?

Odgovarjam z vprašanjem. Ali si sploh predstavljamo, kako neblogjena bi bila danes manjšina, če bi prevladalo nasprotovanje evropskemu modelu za olajšano izvolitev Slovencev v deželni svet, ki je bilo celo v manjšini tako močno prisotno? Kdo bi nas zastopal?

In vaš odgovor?

Kdor je ves čas nasprotoval olajšanemu zastopstvu, naj se sedaj resno zamisli.

Vrnimo se k Gabrovcu.

Nekaj uspehov našega svetnika v teh prvih mesecih sem že podčrtal. Dodal bi še uspešno akcijo pri predsedniku deželnega sveta Ballamanu, ki je prav na večkratni poziv Gabrovca zelo hitro sklical slovenske izvoljene predstavnike za izvolitev predstavnikov v komisijo za Slovence. Imam občutek, da je Igor že pozabil na pritiske, ki jih je doživel, ko se je začelo govoriti o njegovi kandidaturi za SSK. Ne nazadnje je prav on predlagal Tondu, naj končno sprejme SKGZ in SSO, kar se bo zgodilo danes.

Mislite torej, da se v SSK Gabrovce počuti dobro?

Mislím, da se pri nas počuti dobro, rekel bi kar doma oz. normalno, preprosto zato, ker se je ves čas tudi sam zavzemal za cilje, ki jih zasleduje naša stranka. Zagotovo jih pri SSK svobodno in odločno zagovarja v deželnem svetu, na način, ki združuje in ne izključuje. To je njegova odlika.

SSK ne skriva ambicij, da bi postala zbirna stranka Slovencev v Italiji. Mislite, da ste na prvi poti ali pa bo treba za doseg tega cilja še marsikaj postoriti?

Zakaj naj bi to ambicijo skrivali, zapisali smo jo na vabilo in kongresni plakat! Na stečaj smo odprli vrata vsem v manjšini, ki jim je slovenstvo vrednota. Liste za deželne volitve so bile sestavljene v tem smislu, izvolitev Gabrovca pa je dokaz, da se ne šalimo.

Pot naprej je torej začrtana?

V tem duhu tudi nadaljujemo, saj smo obogatili oba pokrajinska sveta z novimi imeni, zborovanje petinidesetih Mladih za mlade v Nabrežini predstavlja popolnoma avtonomno, vendar polnopravno priznana skupino, ki je nekatere, bolj ozkogledne na levi, vsaj po tem kar zadnje dni beremo v pisnih bralcev, dobesedno vrglo iz tira. V Benečiji, po izjemnem volilnem uspehu SSK, se rojeva sekcija naše stranke, kar bo res zgodovinski rezultat, ne samo za stranko, nadaljevali pa bomo tudi naprej. V to smer gre tudi naša pobuda za skupno upravljanje slovenskih občin na Tržaškem in Goriškem, kjer politična konfrontacija levica-SSK nima več smisla.

Zakaj nima več smisla?

Danes je Demokratska stranka čisto nekaj drugega od bivše KPI in njenih naslednic. Sklenila je vendarle federalni dogovor z našo stranko. Večina ljudi je naveličana delitev iz preteklosti, v zbirni stranki pa je na narodnostnem programu prostora in možnosti za vse.

Videti ste zelo optimistični.

Skušamo delovati združevalno, kdor pa misli (ali upa), da se bomo delili zaradi ideoloških ali etičnih vprašanj, ki so v preteklosti delila italijansko družbo, se moti. Prej bi se morala zaradi tega razbiti npr. Demokratska stranka, pa je, obratno, kljub evidentnim razlikam, komaj nastala.

Boste spet kandidirali za tajnika SSK?

Ne vem, odločal bo kongres. Demokracije v SSK imamo na pretek in prav je tako. Morda pa bomo le našli še koga, ki bo bolj primeren kot jaz za sedanjí politični trenutek.

S.T.

GLOSA

Diplomatski incident med Nemčijo in Italijo

JOŽE PIRJEVEC

O diplomatskem incidentu, ki je zadnje dni izbruhnil med Italijo in Nemčijo, je Primorski dnevnik že poročal. Toda, ker ponuja zgodba priliko za marsikateri razmislek, naj mi bo dovoljeno, da jo obnovim. Pred kratkim je rimsko kasacijsko sodišče izdalo drugostopenjsko sodbo v zvezi s pokolom, ki so ga nemške čete zagrešile v kraju Civitella d'Arezzo 29. junija 1944. Naslednikom dveh žrtev tistega tragičnega dogodka, naj bi berlinska vlada izplačala odškodnino 800.000 evrov. S tem je bil postavljen pod vprašaj dogovor med Bonnom in Rimom, sklenjen leta 1961, po katerem naj bi Nemci za vojno škodo in zločine, s katerimi so se omadeževali v Italiji, plačali 40 milijard lir.

Preteklega junija je isto sodišče odločilo, da so zahteve, ki jih postavljajo bivši prisilni delavci v Nemčiji in njihovi potomci glede odškodnine za pretrpljene muke »povsem legitimne«. Te odločbe visokega rimskega sodišče so imele v italijanskem tisku velik odmev, ki je izzvenel kot trditev, da je »Nemčija obsojena« in da bo »Merklova morala plačati«. Italijanski zunanji minister Franco Frattini je sicer pohitel z izjavo, da Italija nima z Nemčijo nikakršnega spora glede vojnih odškodnin, kljub temu pa se je berlinska vlada odločila, da predloži proti odločitvi kasacijskega sodišča priziv pred Mednarodnim sodiščem v Haagu. Očitno zato, da prepreči ponovitev podobnih potez, ki bi odprle pravo Pandorino skrinjico še dodatnih finančnih zahtev.

Iritacijo, ki jo je omenjena obsodba sprožila v Nemčiji, je v nedeljo zgovorno izrazil ugledni časopis Frankfurter Allgemeine Zeitung s člankom, ironično naslovljenim: »Več kot 60 let po vojni Italija še vedno zmaguje nad nemškimi vojnimi kameradi: s pravnimi in političnimi sredstvi.« List je spomnil Italijane, da v drugi svetovni vojni niso bili le žrtve in da so 11. junija 1940 z navdušenjem napadli Francijo kot zavezniki nacistov, »ko je bilo pričakovati delež v zmagi«.

Temu opozorilu sledi zgodba o porazih italijanskih enot v Franciji, Afriki, na Balkanu, v Grčiji in v Sovjetski zvezi, ko so jih mo-

rali nemški vojaki reševati iz težav, v katere so se zapletle. Med drugim naj bi to imelo za posledico časovni premik Hitlerjevega napada na Sovjetsko zvezo, katerega posledice naj bi bile katastrofalne. Skratka, Italijani so krivi, če so bili Nemci v drugi svetovni vojni poraženi.

Da bi še zabelil svoje obtožbe na rovaš bivših zaveznikov, se je avtor članka Heinz-Joachim Fischer lotil tudi italijanskega državnega predsednika Giorgia Napolitana zaradi njegovega govora v El Alameinu, kjer se je spomnil 66. obletnice usodne bitke nemških in italijanskih čet z Anglo-Američani. Ob tej priliki je Napolitano izjavil, da sta bila prava poraženca v tistem spopadu nacizem in fašizem, »zaradi njunih blaznih ideologij«. Obrambnemu ministru La Russi očitno to ni bilo všeč, kajti na omenjeno ugotovitev je reagiral s skopo izjavo: »Besed predsednika države ne gre komentirati, treba jih je samo poslušati.« Heinz-Joachim Fischer pa se tega modrega pravila ni držal, temveč je Napolitano napadel kot levičarja, ki da se še vedno bori proti zastarelim ideologijam, v strahu, da so v Italiji še žive. »Za nekatere v Italiji se druga svetovna vojna še ni končala.«

Moram reči, da se z avtorjevimi očitki Napolitanu ne morem strinjati in da je FAZ z njimi streljal mimo. V isti sapi pa moram tudi ugotoviti, da se ne morem strinjati s preostalimi ugotovitvami predsednika Napolitana, ki je v svojem govoru trdil, da morajo nove generacije ohraniti »spoštovanje in hvaležnost« do padlih v El Alameinu, in da poraz leta 1942 »ne meče nobene sence na vrednote lojalnosti in junaštva italijanskih in nemških borcev«. Razumem, da gre za retoriko, ki jo zahtevajo določene svečanosti. Toda postavljati za zgled mladim generacijam nosilce nacifašističnega imperializma (čeprav se zavedam, da so bili žrtve lastnih režimov), se mi zdi vendarle skregano z nujo treznega zgodovinskega presodka.

O tem bi lahko pisal še dolgo. A naj zaradi prostorske stiske končam z ugotovitvijo, da bi se Slovencem izplačalo, če bi Nemčija izgubila tožbo proti Italiji pred Mednarodnim sodiščem v Haagu. Uganite zakaj?

VREME OB KONCU TEDNA

Ciklon se bo znova okrepil

DARKO BRADASSI

Globoka in obsežna vrzel v zračnem pritisku, ki je nastala nad večjim delom Sredozemlja, se zelo počasi polni. Ciklon, ki je nastal nad zahodno Evropo, je več dni vplival na vreme pri nas, še najmanj pa ravno večeraj, ko je bil padavinski pas pomaknjen kakih 50 ali 100 km vzhodno od naših krajev. Pri morju je predvsem zaradi okrepljenih južnih tokov večji del dneva sijalo sonce ob ugodnih, za ta čas kar visokih, temperaturah. Ravno v času, ko bi ciklon po svoji naravi potil začel slabeti, bo v prihodnjih dneh stolpil na obzorje nov faktor. Višinska dolina, ki je nad severnim Atlantikom, se bo delno priključila ciklonu in ga tako spet nekoliko okrepila. To bomo v praksi občutili predvsem od nocojšnjega večera pa do sobotnega dopoldneva. Padavine bodo spet nekoliko pogostejše in močnejše, kakorkoli pa, izrazitejših poslabšanj verjetno ne pričakujemo. Ozračje je namreč dovolj toplo in tudi v višjih plasteh zaenkrat še ne bo dotekal posebno hladnega zraka. Zato tudi večje nestanovitnosti ne bo. Padavine bodo razmeroma pogoste, jakost pa povečini ne bo posebno velika.

Verjetno ste že opazili, da je v teh dneh za ta čas toplo. Vzrok gre iskati v že omenjenem ciklonu, ki že več dni preusmerja proti nam z južimi vetrovi toplejši sredozemski zrak. Ta splošna cirkulacija niti v prihodnjih dneh se ne bo bistveno spremenila. Poleg današnjega dne, ko bo ponekod tudi nekaj sončnega vremena, pa bo, kot kaže, najlepši dan v tem koncu tedna ali bo vsaj brez padavin ravno nedelja, ko se bo ves proces nekako prehodno zaključil. V prvi polovici prihodnjega tedna pa se bo našim krajem predvidoma približala izrazita severna višinska dolina, ki bo, kot kaže, občutno destabilizirala ozračje in bo povzročila večje poslabšanje z ohlavitvijo.

Z južnimi vetrovi so se otoplili predvsem sloji, ki so najbližji prizemlju. Na višini okrog 1500 metrov je radiosonda včeraj namerila malo manj kot 8°C, kar je za okrog 4°C od dolgoletnega povprečja. Višji sloji pa so bili še kar skladni z dolgoletno normalnostjo. Ničta izoterma je bila na višini 2463 m, na višini okrog 3000 m pa je radiosonda namerila -2,5°C.

Danes bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. Predvsem od popoldanskih ur se bo od jugovzhoda povečala oblačnost in se bodo začele pojavljati šibke do zmerne padavine. Jutri bo pretežno oblačno z občasnimi šibkimi do zmernimi padavinami. V soboto dopoldne bodo padavine postopno ponehale, v popoldanskih urah se bo vreme delno izboljšalo. V nedeljo pričakujemo povečini precej jasno in suho vreme. Kvečjemu bi lahko ponekod ponagajala vlaga, zato bo čez dan nekaj več oblakov. Temperature se ne bodo bistveno spremenile.

V ponedeljek se bo nadaljevalo suho in povečini precej sončno vreme. Od torka pa predvidoma pričakujemo postopno izrazitejša poslabšanja.

Na sliki: območje padavin je bilo včeraj vzhodno od nas

ZAMEJSTVO IN IZSELJENSTVO
Nagradni natečaj za diplomatska, magistrska in doktorska dela v zvezi s Slovenci na tujem

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu objavlja nagradni natečaj za diplomatska, magistrska in doktorska dela na temi: Slovenci v zamejstvu in Slovenci v izseljenstvu.

Namen natečaja je spodbujanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenške tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja.

Na nagradni natečaj se lahko prijavijo kandidatke in kandidati iz Slovenije in tujine, ki so uspešno zagovarjali diplomatska, magistrska in doktorska dela na kateri koli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje in ki obravnavajo tematike slovenskih skupnosti zunaj meja RS. V poštev pridejo tudi dela, ki kandidirajo na drugih podobnih natečajih. Upoštevana bodo dela zagovarjanja v obdobju od 1.11.2007 do 31.10.2008.

Nagrajena bodo tri dela za področje zamejstva in tri dela za področje izseljenstva, in sicer prvi nagradi za vsako od področij v višini 800 evrov ter po dve nagradi za vsako od področij v višini 800 evrov komisije se uradno odloči tudi o večjem številu nagrad v eni od kategorij, vendar skupno število nagrad ne sme presegati skupnega števila razpisanih nagrad (6) in fonda 4.000 evrov. Najboljša dela bodo na željo nagrajencev prešla tudi priporočilo Urada za objavo. Strokovna komisija bo pri ocenjevanju del upoštevala naslednje osnovne kriterije: izvirnost teme - pristopa, uporabnost v smislu ohranjanja slovenske identitete zunaj meja Republike Slovenije in povezanost z njo ter strokovnost, zahtevnost in interdisciplinarnost dela.

Kandidati naj na naslov Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana s pripisom »Za nagradni natečaj« pošljejo ali dostavijo en vezan izvod svojega dela v trdih platnicah, potrdilo o uspešnem opravljenem zagovoru diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela z razvidnim datumom zagovora in kratek življenjepis z osebnimi podatki in kontaktnimi (tudi elektronskim) naslovom. Strokovna komisija bo dela sprejemala do vključno 1.12.2008, rezultati natečaja pa bodo znani predvidoma do konca marca 2009. Svečana podelitev nagrad bo sledila predvidoma v spomladni leta 2009.

Dodatne informacije so na razpolago na tel. (00386) 01 430 28 55 (vsak delavnik med 9. in 15. uro).

PISMA UREDNIŠTVU

Mladi za mlade (1)

Naj uvodoma povem, da so mi svetovali, naj se ne bi spuščali v polemike preko medijev, ampak da si razčistujemo stvari ustno, direktno, kot se spodobi političnim partnerjem. Ker smo pa skupina Mladi za mlade samostojni, kar pomeni, da sami odločamo, smo svoj odgovor poslali na uredništvo PD s prošnjo za objavo.

»Parole, slogani, se zelo hitro primejo pri mladih«, s tem se lahko vsi strinjamo, a dodati moramo, da smo mladi tudi kritični in znamo preverjati kar je prav in kaj ni. To, da se srečujemo mladi različnih prepričanj, da si izmenjamo mnenja ter da se zanimamo za politiko, je po našem mnenju zelo pozitivno. V katero stranjo se bomo postavili, pa bo vsakdo izmed nas sam odločal na podlagi izbire, ki jo bo naredil na osnovi objektivnih dejstev in njemu najbližjih oprijemljivih vsebin.

Zato nihče ne misli privabljeti mlade s »fasado besed in pomanjkanjem konkretnih vsebin«, pa še »z drugimi končinami cilije«, je mar skrb za lasten jezik, zgodovino, tradicijo, oziroma za lastne korenine le fasada besed? Zanimivo bi bilo vedeti, ali se gospod Peterin strinja glede tega le 10%, ali 90%?

Kako si lahko predstavljamo, da bi lahko sobivali v isti stranki ljudje, ki so za in proti splavu, mislimo, da je odgovor na dlani in če je David Peterin član Demokratske stranke, to dobro ve.

Kar se pa tiče uvajanja »čistih« oziroma mešanih razredov, mislimo, da je to stvar naše šole, ki že desetletja sprejema otroke iz mešanih zakonov, oziroma iz italijansko govorečih družin. Če je to prav ali ne, bodo odgovorili strokovno pripravljeni ljudje, ki se ukvarjajo s šolstvom.

Nazadnje naj poudarimo, da se mi družimo s poštenimi ljudmi dobre volje ne glede na jezik in narodno pripadnost. Ko pa se gre za zaščito svojega jezika, ni dvomov, da ima vsakdo pravico ščititi svoj jezik in obenem spoštovati in priznavati druge jezike. Združena Evropa je

pa še kako bogata v svojem pisanem mozaiku razlikosti, v medsebojnem spoštovanju in sožitju.

Upamo da bo s tem zaključeno soočanje preko medijev glede nastanka naše skupine in da bomo raje iskali stičnih točk in izrabljali svoje energije v pozitivne namene, kar bo veliko bolj koristno za vse.

S prijateljskimi pozdravi skupina
Mladi za mlade

Mladi za mlade (2)

Dragi David Peterin, Ne čudi me tvoje pismo uredništvu, saj se že nekaj časa poznavam in tudi bralci PD morda so že navajeni tvojega ideološkega »integralizma«. Iz tvojega pisma je razbrati veliko zaskrbljenost, da bi ne slučajno skupina Mladi za mlade preveč združevala slovensko mladino. Toliko se govori, da mladih ni, da se mladi ne zanimajo za politiko in za družbo nasploh ipd. ti pa, namesto, da bi to hvalevredno skupino mladih pozdravil kot nekaj pozitivnega, jo takoj označiš kot slabo in celo svariš pred njo. Morda so ti bolj po godu skupinice, ki se tajno srečujejo, ki razpravljajo, kako je bilo lepo, ko so se zmerjali med belimi in rdečimi, kako je bilo živo, ko so se tisti, ki so šli k spomeniku posmehovali tistim, ki so šli k maši in pa obratno... V tvojih stavkih je tudi nekaj zavisti in nevoščljivosti. Se morda bojiš, da bo tvoja stranka zgubila člane in da ne boš imel več nadzora nad mladino s katero (kot sam navajaš) se vsak dan srečuješ?

Ne razumem pa, kako nekdo tako ideološko opredeljen predstavlja Slovence v Demokratski stranki. Sicer to ni naša zadeva, to naj sodijo tvoji nadrejeni! Vsekakor pa se sam ne zavedaš, da prav ti, ki s svojimi visokodonečnimi parolami o multikulturalnosti, o etičnih vprašanjih, o šolstvu itd. prikazuješ mladim Evropo kot skupen lonec ideologij in razpravljaš o tako resnih življenjskih vprašanjih kot prodajalec, ki razkazuje svoje blago na tržnici. Evropska unija je bila in bo Evropa naro-

dov, nikakor pa ne Evropa ideologij! In tako učimo tudi v šolah, če ti je to po godu ali ne!

To, da so Italijani deljeni po ideologijah sploh ne drži več, predvsem kar zadeva etična vprašanja. Tako tudi mi, ki živimo v tej državi ne bomo mogli imeti enaka stališča o tem. Pri nas smo še v demokraciji in v demokratični državi zmaga večina. Po tvojem mišljenju pa bi morali vsi enako misliti: to me spominja na stare čase (nacizem, fašizem, komunizem...se ti ne zdi?). Ti še vedno vztrajaš na tem, da se med sabo »beli« in »rdeči« sovražijo, ker drugače mislijo... na srečo mladi začenejo razumeti, da teh časov ni več in jih tudi ne potrebujemo več (sicer že naša generacija jih ni nikoli potrebovala)!

V zadnjem času so tako politične stranke kot civilna družba dokazale veliko voljo do premoščanja delitev med Slovenci (glej npr. problematiko o šolstvu na Goriškem). Prav tako tudi politične stranke so v zadnjem obdobju pokazale velik korak, odgovornost in zrelost: tako Slovenska skupnost kot Demokratska stranka se na lokalnih ravneh srečujejo in pogovarjajo ter dogovarjajo o skupnem upravljanju. Morda bo še veliko debat in neprespanih noči do takrat, a začelo se je! To pomeni, da si tudi proti takemu političnemu razvoju naše manjšine, saj praviš, da je najbolje ostati ločeni po ideologijah.

Prepričan sem, da tako člani Slovenske skupnosti kot večina članov Demokratske stranke ne misli tako kot ti in da se bomo znotraj manjšine še naprej pogajali, pogovarjali, debatirali, ustanavljali forume in krožke ter dobili skupne poti kako ohraniti na tem prostoru slovensko prisotnost, saj edina stvar, ki nas lahko veže, so prav slovenske korenine.

Dario Bertinazzi

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister opozoril na najnovejše probleme manjšine

Minister Rupel italijanskemu veleposlaniku izročil spomenico o stanju slovenske manjšine v Italiji

LJUBLJANA - Slovenski minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel je italijanskemu veleposlaniku v Sloveniji Alessandru Pietromarchiju včeraj izročil spomenico v zvezi s težavami slovenske manjšine v Italiji. Spomenico je sprejela vlada RS na svoji zadnji seji v četrtek, 30. oktobra letos. V dokumentu so podrobno obravnavana številna vprašanja, na katera že nekaj časa opozarja slovenska manjšina v Italiji. Gre v prvi vrsti za težave z izvajanjem zaščitnega zakona predvsem na dveh področjih, to je glede financiranja slovenske manjšine in glede reforme šolstva.

Glede financiranja dejavnosti in ustanov slovenske manjšine Slovenija pričakuje, da bo Italija spremenila postavke v državnem proračunu, ki predvidevajo izdatno krčenje prispevkov za slovensko manjšino, kar bi bistveno ohromilo njene kulturne in druge dejavnosti, obenem pa, da z morebitni krčenji finančnih dotacij zakonov o založništvu in o gledališčih ne bi prizadeli medijev in gledališča Slovencev v Italiji.

V zvezi s šolsko reformo Slovenija pričakuje, da se ohrani sedanje stanje na šolah s slovenskim učnim jezikom v tržaški in goriški pokrajini ter na dvojezični šoli v Špetru v Beneški Sloveniji. Dokument tudi izraža zaskrbljenost zaradi zamud pri izvajanju zakona za zaščito slovenske manjšine glede vidne dvojezičnosti, za kar je pristojen predsednik deželne vlade Furlanije Julijske krajine in zaradi poskusov, da bi s priznavanjem nekakšnih slovanskih govoric v Videmski pokrajini odrekli tem prebivalcem pripadnost slovenski manjšini, ki jo je leta 2001 jasno potrdil zaščitni zakon.

Na arhivskem posnetku minister Rupel (desno) in veleposlanik Pietromarchi med predajo poverilnega pisma

KOROŠKA - Po pojavu nacističnih simbolov

Zaskrbljenost manjšine

Oglasil se je NSKS - Svoj nastop v Celovcu sta zaradi hudih groženj odpovedala tudi ugledna avstrijska kabaretista

CELOVEC - Ob mazaških akcijah z nacističnimi simboli, ki so jih še vedno neznani storilci v preteklih dneh izvedli na poslopjih slovenskih lastnikov v Šentjakobu v Rožu in v Celovcu na Koroškem in pri tem razbili tudi okna na zgradbah, je Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) včeraj v izjavi za javnost izrazil svojo veliko zaskrbljenost. NSKS je ob tem pozval varnostne oblasti, naj storijo vse, da odkrijejo storilce. »Predvsem pa pozivamo tudi politične oblasti, da se končno zavejo resnosti nadvse zaskrbljujočega položaja, v katerem se je znašla Koroška,«, je v tiskovni izjavi še poudaril Narodni svet koroških Slovencev.

Obenem je politična organizacija koroških Slovencev tudi poudarila, da mora »z globoko zaskrbljenostjo« vzeti tudi na znanje, da so bili prireditelji kabaretistične predstave na celovski univerzi prisiljeni, da odpovejo predstavo, potem ko so neznani storilci skušali s sabotiranjem koles na avtomobilu organizatorja kabareta povzročiti prometno nesrečo, ki bi se lahko končala tudi tragično.

Incident se je zgodil, ko sta znana kabaretista in moderatorja Dirk Stermann in Christoph Grisseemann napovedala, da bosta svoj program, v katerem sta se na satiričen način lotila naravnost histeričnega ozračja, ki je po prometni nesreči koroškega deželnega glavarja Haiderja zavlada na Koroškem, predstavila decembra letos na celovski univerzi. Sterman in Grisseemann sta že takoj potem, ko je avstrijska televizija predstavila njun program, prejela številne grožnje. Po grožnjah in sabotaži na avtomobilu prireditelja napovedanega celovskega večera pa sta nastop odpovedala z utemeljitvijo, »da na Koroškem očitno ni pogojev za prijeten večer«.

Narodni svet koroških Slovencev je ob odpovedi nastopa uglednih kabaretistov ostro kritiziral tudi novega koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja, ki je v zadnjih dneh večkrat napovedal, da bo skušal doseči odpoved predstave. Ob tem je dobesečno menil: »Če je umetnost tako izzivajoča, potem se pač mora umakniti«. Pri NSKS so to njegovo izjavo komentirali, da »Dörflerjeva reakcija zveni, kakor da bi imel razumevanje prej za storilce kakor za žrtve.«

Ivan Lukan

Zaradi hudih groženj sta znana kabaretista Dirk Stermann in Christoph Grisseemann odpovedala nastop na celovski univerzi

SLOVENIJA - Ob prihajajočem Martinovem tednu pozornost predvsem vinjenim voznikom

Poostren policijski nadzor

V Sloveniji so letos vinjeni vozniki zakrivili že 49 smrtnih prometnih nesreč - Nadzro tudi v dogovoru s sosednjimi državami

LJUBLJANA - Letos so vinjeni vozniki v Sloveniji povzročili 49 prometnih nesreč s smrtnim izidom in 162 nesreč s hudo telesno poškodbo, kar Slovenijo še vedno uvršča visoko nad evropsko povprečje. Ob prihajajočem Martinovem vikendu bo policija zato "bistveno poostрила svojo prisotnost na cestah", je včeraj povedal vodja sektorja prometne policije Robert Sušanj. "Z aktivnostmi želimo povečati stopnjo pričakovanja, da bo tisti, ki vozi pod vplivom alkohola, tudi ustavljen, da ga bomo pri prekršku zalotili, da bo izločen iz prometa in da bo s tem zagotovljena večja varnost vsem tistim, ki smo pripravljeni spoštovati prometna pravila," je povedal Sušanj.

Policisti bodo ta konec tedna v prvi vrsti preverjali vožnjo pod vplivom alkohola, pozorni pa bodo tudi na druge kršitve. Poleg klasičnega nadzora bodo izvajali tudi prikrit nadzor s civilnimi vozili in opazovanjem prometa. "Pri tem gre omeniti, da smo se

ROBERT SUŠANJ

za ta vikend posebej povezali z nekaterimi sosednjimi prometnimi policijami in bo v obmejnem pasu na obeh straneh meje koordiniran nadzor nad vožnjo pod vplivom alkohola," je povedal Sušanj.

"Če ste uživali alkoholne pijače, ne sedajte za volan," opozarja vodja sektorja prometne policije. Vinjenim voznikom svetuje, da predajo volan tistemu, ki alkoholnih pijač ni užival in ima veljavno voziško dovoljenje, ali pa da uporabijo javni prevoz, oziroma

če to ni možno, prenočijo na kraju, kjer je prišlo do opijanja. Vsem organizatorjem javnih prireditev in lastnikom gostinskih lokalov tudi posebej priporoča pazljivost pri točenju alkoholnih pijač in spoštovanje določb zakona o omejevanju porabe alkohola.

"V tem obdobju bi posebej opozoril tudi pešce, da tam, kjer ni pločnika, hodijo po levi strani vozišča, da uporabljajo svetla oblačila, odsevna telesa," je dejal Sušanj in dodatno opozorilo namenil voznikom motornih koles: "Voznike enoslednih vozil bi opozoril na to, da je sedaj asfaltna površina vlažna in ne omočga enakega oprijema kot poleti."

V obdobju od Martinovega do novoletnih praznikov, ki je tradicionalno povezano z vožnjo pod vplivom alkohola, bo sicer v Sloveniji potekala akcija "Alkohol ubija - največkrat nedolžne", ki jo je pripravilo ministrstvo za zdravje. Skupaj z ministrstvom za promet bodo poskrbeli za objavo pre-

Verlič in Rukavina:
Maribor bo nedvomno
potrjen za EPK 2012

BRUSELJ - Maribor s partnerji bo nedvomno potrjen za Evropsko prestolnico kulture (EPK) leta 2012, sta včeraj po njunih besedah izjemno uspešni predstavitvi kandidature v Bruslju izjavila mariborski podžupan Andrej Verlič ter Vladimir Rukavina, predsedujoči začasnemu sekretariatu za EPK 2012. Evropska komisija pa zaenkrat še ni mogla podati ocene. "Predstavitve je potekala v zelo prijetnem vzdušju. Vsi člani komisije so pohvalili prezentacijo in izrazili navdušenje," je pojasnil Andrej Verlič. Na vprašanje, če je komisija imela kakršnekoli pripombe na program, saj je moral Maribor predstavitev svoje kandidature za EPK 2012 ponoviti, je odvrnil, da "kritik absolutno ni bilo".

Zagreb: Sojenje obtoženim
podkupovanja v skladu
za privatizacijo

ZAGREB - V Zagrebu se je včeraj začelo sojenje obtoženima korupcije v Hrvaškem skladu za privatizacijo, Ivanu Gotovcu in Svetlanu Staniću. To je prvo sojenje po odmevni operaciji Maestro, ki so jo hrvaške oblasti sklenile junija lani, ko so prijele več vodilnih v skladu.

Nekdanjega podpredsednika sklada za privatizacijo Gotovca Urad za preprečevanje korupcije in organiziranja kriminala obtožuje zlorabe položaja in pooblastil, podjetnika Stanića pa, da je s podkupninami, med drugim s plačanim potovanjem v Monte Carlo, spodbujal Gotovca k kaznivemu dejanju. Stanić naj bi s podkupninami skušal doseči boljše pogoje za prevzem delnic in premoženja podjetja Dalmacijavino in splitskega hotela Bellevue, s katerimi je upravljal sklad. Gotovac se brani s prostosti, potem ko so ga prejšnji mesec izpustili iz pripora, v katerem je bil 16 mesecev. Stanić je po izbruhu afere pobegnil iz države, prejšnji teden pa se je predal hrvaški policiji, ki ga je danes pripeljala na sojenje. Vrhovno sodišče je zavrnilo njegovo ponudbo 500.000 kun (69.000 evrov) varščine v zameno za obrambo s prostosti.

Hrvaška policija in Uskok so junija lani prijele tri podpredsednike sklada za privatizacijo ter še sedem oseb. Od vložitve obtožnice februarja letos do začetka sojenja je minilo devet mesecev, ostali obtoženi pa naj bi se na sodišču pojavili 10. novembra. Zaradi počasnosti pravosodja v primeru Maestro so na Hrvaškem skeptični tudi glede učinkovitosti obravnave ostalih korupcijskih afer, kot je bila letošnja na zagrebški univerzi.

ventivnih vsebin, za poostren nadzor zdravstvenih, tržnih in delovnih inšpektorjev, temu pa se bodo pridružile tudi prireditve fundacije "Z glavo na zabavo".

Kot je poudaril Sušanj, je v Sloveniji v zadnjem letu vendarle opaziti premike na bolje, kar potrjuje tudi statistika: "Slovenija je letos zabeležila bistveno zmanjšanje prometnih nesreč in posledic. Ta trenutek imamo zmanjšanje števila mrtvih za 66, kar je 29 odstotkov." Po njegovih besedah je tudi prometnih nesreč na Martinovo iz leta v leto manj. "Upamo, da se bo ta trend nadaljeval tudi letos," je dodal.

Vinjene voznike lahko policisti pridržijo do stremenjenja, ta čas pa morajo preživeti v posebnih prostorih za pridržanje. Po sprejemu policisti vsakega alkoholiziranega voznika pregledajo in mu zasežejo nevarne predmete. V prostorih imajo uporabniki na voljo le posteljo in stranišče. (STA)

UNIVERZA - Odprtje akademskega leta v znamenju protesta proti vladnemu krčenju sredstev

Italijanska ustava kot porok enakosti in človekovih pravic

Rektor Peroni: Šola in univerza imata še kaj povedati - Poseg predsednika ustavnega sodišča Franca Bileja

Italijanska ustava kot najvišji zakon v državi, ki zagotavlja enakost vseh državljanov (in torej tudi enake možnosti izobraževanja) ter jamči temeljne človekove pravice in svoboščine, za katere je v preteklosti žrtvovalo svoja življenja na tisoče in milijone ljudi. To je bila rdeča nit včerajšnjega odprtja akademskega leta 2008/2009 na Univerzi v Trstu, ki je v zborni dvorani vseučilišča potekalo manj slovesno kot ponavadi, brez tog in glasbe, iz protesta do vladnega krčenja sredstev za univerzo.

Akademski spreved tržaškega rektorja Francesca Peronija in kolegov rektorjev iz Verone, Padove, Benetk, Vidma, visoke šole Sissa, Ljubljane, Nove Gorice in Pulja, dekanov fakultet in častnega gosta slovesnosti, predsednika italijanskega ustavnega sodišča Franca Bileja, je spremljala tišina, ki se je na koncu spremenila v aplavz za Peronija, za katerega šola in univerza imata v Italiji še kaj povedati, saj ju italijanska ustava ima za ustanovi, ki z nudenjem enakih možnosti izobraževanja prispevata k družbeni mobilnosti in dejanski enakosti med državljani (kar pa je še daleč od uresničitve). Glede tržaške univerze je Peroni v svojem poročilu poudaril njeno naraščajočo privlačnost ter rezultate in pomen za razvoj teritorija, obenem pa zavrnil namige, da je ustanova v deficitu, saj si njeno vodstvo stalno prizadeva za dobro poslovanje, vsa prizadevanja pa bodo zaman, ker bo krčenje sredstev v nekaj letih univerzi onemogočilo delovanje.

Podoben duh je preveval tudi poseg predstavnice tehnično-upravnega osebja Paole Morelli Casciaro, ki je med drugim obsodila kampanjo, ki javne uslužbence enači z lenuhi, in se zavzela za veliko skupno reformo univerze. Drugače osebje pestijo vprašanja plač, prekernih uslužbencev in enakih možnosti. Študentje, je dejal predsednik študentskega sveta Paolo Prellazzi, pa zahtevajo vlogo sogovornika.

K ustavi se je v svojem predavanju vrnil docent ustavnega prava Sergio Bartole, ki jo je označil kot sad zavesti o zapletenosti družbe. Zato mora dati odgovor na številne potrebe, v prvi vrsti na potrebo po formalni in dejanski enakosti. Italija je torej ustavna država, predvsem ker ustava izraža tiste temeljne vrednote in načela, pri katerih se mora navdihovati sožitje v postindustrijski družbi, ponuja pa tudi njihovo neposredno in takojšnje uresničevanje. Bartolejeve besede je še podkrepil ravnatelj stalnega gledališča FJK Antonio Calenda, ki je podal govor Piera Calamandreia milanskim študentom leta 1955, kjer je ustavo označil kot slovesno potrditev družbene in človeške solidarnosti in skupne usode, ki jo morajo mladi čutiti za svojo in ji vdahnuti življenje.

To je tudi prepričanje predsednika ustavnega sodišča Franca Bileja, za katerega je 60-letnica ustave lahko priložnost, da se mladim posreduje poziv k zvestobi ustavi, pri čemer je naštel predvsem tiste člene, ki govorijo o človekovih pravicah, enakosti (tudi kar zadeva tujce) in o zavračanju vojne. Prav tako pa se ne sme pozabiti, da je bila ustava napisana, ker so bile v določnem obdobju pravice tlačene in je zanje umrlo na tisoče oz. milijone ljudi.

Posegli so tudi predstavniki krajevnih oblasti. Kot prva je spregovorila predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, ki je izrazila zaskrbljenost zaradi vladnega krčenja sredstev za univerzo, medtem ko je tržaški župan Roberto Dipiazza opozoril na nevzdržnost finančnega stanja univerzitetnega sistema, na kar je treba odgovoriti z varčevanjem in skupno reformo. K uveljavitvi dežele FJK prispevata tudi univerzi v Trstu in Vidmu, je dejal predsednik deželne vlade Renzo Tondo, ki je napovedal desetodstotno zvišanje denarnih sredstev. Na včerajšnji slovesnosti so tudi nagradili najboljše lanske bruce.

Ivan Žerjal

Po besedah rektorja Francesca Peronija bo zaradi krčenja sredstev univerzam kmalu onemogočeno delovanje

KROMA

UNIVERZA - Sočasno s slovesnostjo ob odprtju akademskega leta

Simbolni pogreb univerze

Najprej demonstracija sindikatov in študentov na ploščadi pred univerzo, nato »žalni sprevod« po tržaških ulicah

Sindikalni predstavniki uslužbencev in študentje Univerze v Trstu so včeraj, sočasno z uradno slovesnostjo, ki je potekala v zborni dvorani vseučilišča, na svoj način »proslavili« začetek akademskega leta 2008/2009. Da opozorijo na nevarnost, ki jo za delovanje univerze predstavlja znatno krčenje sredstev za univerzo in raziskovanje, ki ga predvideva t.i. »zakon Tremonti« (zakon št. 133), so uprizorili simbolični pogreb tržaške univerze.

Demonstranti so se zbrali na ploščadi pred vhodom v glavno poslopje univerze na Trgu Evropa in razvili svoje transparente, ki so npr. igrali tudi na besedno igro, ko so opozarjali, da v Italiji gre bolje od sil javnega reda iskanim osebam kot raziskovalcem (»In Italia si sta meglio da ricercati che da ricercatori«) in s katerimi so prišli tudi v spodnjo vežo poslopja. Slišati je bilo tudi kričanje in skandiranje protestnih gesel.

Atrakcija dneva pa je bila velika črna krsta, v kateri se je, kot je pisalo na priložnostnem nagrobnem napisu, nahajala tržaška javna univerza, kot vzrok njene smrti pa je bil naveden umor v imenu tržišča. Krsta je kraljevala na ploščadi (za kratek čas tudi v veži), kjer je sočasno z otvoritveno slovesnostjo potekala sindikalna demonstracija, na kateri je bilo poleg priložnostnih posegov slišati tudi žalovanju primerne glasbo. Po končani slovesnosti pa se je oblikoval »žalni sprevod«, s katerim so pokojno univerzo demonstranti (marsikateri je bil oblečen v črno ali pa je na rokavu nosil črn trak v znak žalovanja) pospremili na zadnjo pot po tržaških ulicah.

Naj še omenimo, da so pred vhodom v zborni dvorano desno usmerjeni študentje razvili transparent, s katerim so izrazili nasprotovanje »potratam, baronom in pogrebom,« ki ne predstavljajo njihovih idealov. (iž)

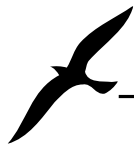
KROMA

Demonstranti so se najprej zbrali na ploščadi pred univerzo (zgoraj), nato pa so krsto s »pokojno« univerzo nosili v sprevodu po tržaških ulicah (desno)

SINDIKAT Poviški kot »psom vržena hrana«

Sindikatu uslužbencev javnih uprav (Conf. S.A.L.) dežele Furlanije Julijske krajine sporoča, da se pridružuje jutrišnji stavki uslužbencev javnega sektorja in vabi vse svoje člane, da se udeležijo napovedane stavke. Sindikat med glavne razloge za protest navaja potrebo po jasnem odgovoru na neodgovorno in napadalno politiko ministra Renata Brunette, ki za očitki o neupravičenih odsotnostih z delovnega mesta skriva nameru vlade, da se vrsta javnih storitev privatizira. To po oceni sindikata pomeni razprodajo delov države, prav tako, kot se to dogaja na področju srednjega šolstva in univerze. Sindikat tudi ocenjuje kot ponižujočo ministrovo ponudbo o poviških plač za par desetih evrov, potem ko so življenjski stroški dosegli neverjetne poviške. Takšno ponudbo sindikat ocenjuje s prispodobno kot »hrano, vrženo psom«.

DOLINSKA OBČINA - Soglasno odobren sklep občinske skupščine

Poziv občinskega sveta: Dolini zlata kolajna za civilne zasluge

Priznanje za hudo škodo, ki sta ga ozemlje in prebivalstvo utrpela od leta 1920 do maja 1945

Občini Dolina naj bo podeljena zlata kolajna za civilne zasluge. Tako poziva sklep, ki ga je sinoči soglasno podprl dolinski občinski odbor.

V odloku so zelo podrobno navedeni razlogi, ki naj bi »prepričali« italijanske državne oblasti, da prisluhnejo glasu občinskih svetnikov. Izpostavljeno je dejstvo, da sta ozemlje in prebivalstvo občine Dolina utrpela od leta 1920 do maja 1945 »hudo škodo na osebah in na premoženju zaradi vztrajnega in trdnega odpora proti vsakemu totalitarizmu, zatiranju in neizrekljivim krutostim.« Omenjeno je, da je »prebivalstvo v tem obdobju doživelo vojaške akcije, deportiranje ljudi in drugo neizrekljivo trpljenje.« Podčrtano je, da so »vojaškim akcijam, ideološkemu zverinstvu proti skupnosti sledili požigi raznih vasi in strašni bombni napadi, ki so povzročili številne civilne žrtve, ranjence, invalide, sirote in vdove.« Občinski seznam umrlih beleži kar 155 civilnih žrtev, »ki so tragično preminule v uničevalnih taboriščih in v vsakdanjih vojaških akcijah vstaje ter v bojih na občinskem ozemlju z nemškimi enotami, ki so bežale pred prihodom zavezniške vojske.« Prebivalstvo občine, izmučeno zaradi takšnega materialnega in moralnega propada, »je moralo, poleg popolnega porušenja svojih domov, izčrpano zaradi lakote in dogodkov, najprej trpeti etnično čiščenje, končno pa še deportacije v uničevalna taborišča.«

Sklepu je priložena utemeljitev za podelitev zlate kolajne za civilne zasluge Občini Dolina, ki jo je predstavila županja Fulvia Premolin. Obdobje trpljenja obsega čas od požiga Narodnega doma leta 1920 do osvoboditve maja 1945. »Že maja 1951 je padla prva žrtev: kmet Andrej Žerjul, ki so ga fašistične škvadre ubile pod Mačkoljami, kjer je prišlo pozneje do sežiga mnogih hiš.«

S prihodom fašizma se je začelo načrtno etnično čiščenje s prepovedjo rabe lastnega jezika, lastnih imen in krajevnih imen. Po kapitulaciji Italije se je z nemško zasedbo zatiranje še povečalo. Približno 200 občanov je bilo odgnanih v nacistična taborišča. 75 jih je umrlo zaradi lakote in v najhujših bolečinah. Najmlajša med njimi je bilo komaj 14-letno dekle, najstarejša pa 74-letna ženska. Doma so si sledili požigi vasi in množični poboji. Ljudje so se pridružili partizanskemu gibanju. Leta 1944 so jih zabeležili 360. Na ob-

Zgoraj: županja Fulvia Premolin; desno: poklon žrtvam nacifašizma ob občinskem spomeniku v Dolini

KROMA

činskem ozemlju je delovalo v ilegali približno 250 aktivistov, ki so se zavzemali za obrambo civilnega prebivalstva. 21 jih je izgubilo življenje.

V utemeljitvi je spoštljiv spomin na pet pobitih prebeneških deklet, a omenjen je tudi katastrofalen bombni napad zavezniških sil, v katerem je umrlo 17 ljudi.

»O dejanski udeležbi Občine Dolina v narodnoosvobodilnem boju pričajo sledeči podatki: 145 padlih in 155 civilnih žrtev, kar pomeni 15 odstotkov celotnega tedanjega prebivalstva, saj je leta 1936 občina štela 4660 prebivalcev. 700 ljudi je bilo poslanih v internacijo ali bilo aretiranih.«

To je bila cena, ki jo je morala dolinska občina plačati nacifašističnemu barbarstvu. »Prav iz odpora, ki ga lahko smatramo kot počelo vseh institucionalnih, političnih in družbenih ureditev italijanske republike, je nastala italijanska ustava, in zahvaliti se moramo tistim, ki so se borili in so dali svoje življenje za svobodo in mir,« je še zapisano v utemeljitvi predloga za podelitev zlate kolajne za civilne zasluge dolinski občini. Trpke številke o žrtvah, ki jih je občinsko ozemlje prispevalo k zmagi demokracije, pričajo, da je poziv italijanskim državnim oblastem o podelitvi visokega priznanja povsem upravičen.

M.K.

TRŽAŠKA POKRAJINA - Trebče, Log, Prosek, Bazovica, Dolina, Milje

Vrsta del na cestah

V Trebčah, Logu, Bazovici in na Proseku novi pločniki, v Dolini nov most čez Glinščico

Nov pločnik pri Trebčah, nov pločnik pri Logu, ureditev zidka ob cesti za Lazaret, in še: nov pločnik na Proseku, nov pločnik pri Bazovici, nov most čez Glinščico v Dolini, novo krožišče pri Ospu in novo krožišče pri zgonski obrtni coni. To so javna dela, ki jih bo opravila tržaška pokrajinska uprava do polovice prihodnjega leta. Napovedal jih je odbornik za javna dela Mauro Tommasini na včerajšnji tiskovni konferenci, ki so se je udeležili tudi predsednika vzhodnokraškega in zahodnokraškega rajonskega sveta Marko Milčič in Bruno Rupel ter pokrajinski svetnik Slovenske skupnosti in predsednik pokrajinske komisije za okolje Zoran Sosič.

Gradnja pločnika pri Trebčah je stekla že pred nekaj dnevi. To delo je bilo potrebno zaradi varnosti, saj je bil odsek od vasi do pokopališča nevaren za pešce. Prvi del posega (od vasi do pokopališča) bo stal 610 tisoč evrov, drugi del (od pokopališča do bližnjega nogometnega igrišča) pa še dodatnih 128.500 evrov.

Tommasini je poudaril, da so vsi sedanjí posegi premišljeni. Pokrajinska upra-

Odbornik Tommasini je predstavil nova javna dela tržaške pokrajine

KROMA

va se je odzvala na zahteve, ki so jih iznesle krajevne uprave, v primeru tržaške občine pa vzhodnokraški in zahodnokraški rajonski svet. Ostala omenjena dela se bodo začela v prvih mesecih 2009. V Logu

bodo na pokrajinski cesti zgradili pločnik, utrdili nekaj tamkajšnjih suhih zidkov in namestili novo obcestno ograjo. Dela bodo stala skupno 120 tisoč evrov.

Na cesti za Lazaret bodo uredili obcestni zid na morski strani, in sicer na odseku od Tankega rtiča do logistične baze v Lazaretu. Ta poseg bo stal 144.170 evrov.

Pokrajinski odbornik je omenil še druga predvidena dela. V prvi vrsti gradnjo pločnika na Proseku, in sicer od bližnje poslopja Kulturnega doma Prosek-Kontovel do pokopališča. Rajonski svet je že več let zahteval, naj pokrajina uredi pločnik, saj je ta odsek nevaren predvsem za priletne ljudi, ki hodijo na pokopališče.

Podobno delo bo pokrajina izvedla v Bazovici, in sicer pločnik od vasi do pokopališča. Tudi v tem primeru je delo potrebno zaradi varnosti.

Mnogo bolj zahteven bo nov most čez Glinščico v Dolini. Pokrajina namerala v bistvu »podvojiti« obstoječega, pri čemer pa bo uredila tudi pločnik, ki ga na sedanjem mostu ni.

Pokrajinski tehniki so pripravili predhodni načrt za krožišče pri zgonski obrtni coni pri Proseku. Tudi to delo je že dalj časa zahteval rajonski svet. Pokrajina je posredovala dokumentacijo zgonski občini, v kratkem bo birokratski del zaključen, po predvidevanjih naj bi gradnjo krožišča začeli v prvem polletju prihodnjega leta. Podobno bo tudi z novim krožiščem pri Ospu, je napovedal odbornik Tommasini.

Pokrajinska uprava bo te dni opravila še drugo, zelo pomembno in potrebno delo. Korenito bo počistila pokrajinske ceste in predvsem odstranila zelenje, travo in grmičevje ob cestah.

M.K.

MUZEJ SARTORIO - Predstavitev knjige »Perché sono uscito dalla Casta« Willerja Bordona

Sit politične samoreferenčnosti

Politično sceno je zapustil po dvajsetih letih - V knjigo je prelił svoje razočaranje nad politiko, h kateri se bo vrnil kot državlján

Willer Bordon se je od senata poslovil 16. januarja

KROMA

»Odstop z mesta senatorja je bilo darilo za rojstni dan,« je sinoči v muzeju Sartorio pojasnil bivši miljski župan in danes bivši senator Willer Bordon, ki je 16. januarja po dvajsetih letih zapustil politično sceno in svoje kritike oziroma razočaranje nad današnjim političnim stanjem prelił na papir. *Perché sono uscito dalla Casta* je namreč naslov njegovi knjigi, ki jo je izdala založba Ponte alle grazie in se je ravnokar pojavila na italijanskih knjižnih policah.

Gre za publikacijo, ki jo bodo brali tako tisti, ki jih politika zanima, kot tudi običajni knjižni molji, je poudaril novinar Roberto Morelli, ki je s tržaškim županom Robertom Dipiazzi in predsednico tržaške pokrajine Mario Tereso Basso Poropat spregovoril o njeni nenavadni vsebini. Bordon piše o politični kasti od znotraj, opisuje njene privilegije, njeno omejenost in popolno odtujenost od realne družbe. Bralcem ponuja vrsto žgečkljivih anekdot in mastnih dogodivščin o t.i. okostnjakih v parlamentarnih omarah.

Pri vrodu v parlament se kar tre ljudi, pri izhodnih vratih pa seveda ni žive duše, piše Bordon, ki je izbral slednja, da bi se končno začel ukvarjati s Politiko z veliko začetnico. »Politične samoreferenčnosti so vsi siti: politična kasta je namreč sama sebi namen, malo, pravzaprav nič ni novega v njej, vedno srečujemo iste obraze, ista imena, iste probleme. Ni pristnega tekmovanja in posledično rizičnih situacij, ni družbene mobilnosti, kaj šele sprememb,« je potožil Bordon in dejal, da se zato v njej ne prepozna več. Umaknil se je, saj bi drugače izgubil verodostojnost, k politiki pa se bo povrnil kot državlján. »Moj odstoj naj bo torej izziv in ne odpoved od nje.« V uvod knjige je avtor vključil nekaj točk posega, s katerim se je poslovil od svoje politične funkcije. Namenjen pa je predvsem peterici kolegov, Finiju, D'Aleml, Casiniju, Veltroniju in Rutelliju, katerim svetuje naj sledijo njegovemu zgledu in naj dajo odstavko, saj se pojavljajo na sceni nepretrgoma že 20 let. Medtem se bo posvečal drugemu, novinarskemu poklicu na primer ali pisanju, na fakulteti za politične vede pa že sledi predavanjem, v načrtih pa ima razpis referendum za ukinitev javnega financiranja strank. (sas)

NARODNI DOM - Težave oddelka za slovenistiko na Visoki šoli za prevajalce in tolmače

Skupno sponzorstvo za ohranitev slovenščine

ZKB, KB 1909 in Zadržna Banka iz Doberdoba in Sovodenj potrdile lanski prispevek

Zadržna kraška banka, Zadržna banka iz Doberdoba in Sovodenj ter finančna družba KB 1909 bodo tudi v šolskem letu 2008-2009 prispevali k ohranitvi tečaja slovenskega jezika na oddelku za slovenistiko na Visoki šoli za prevajalce in tolmače. Potem ko so že lani v ta namen ponudili finančni prispevek, so slovenske denarne ustanove glede na težave oddelka letos potrdile financiranje in se bo lahko torej tečaj slovenščine redno odvijal tudi v prihodnjem šolskem obdobju.

Vest je posredoval predsednik Zadržne banke iz Doberdoba in Sovodenj Dario Peric na sestanku, ki je bil včeraj v prostorih Narodnega doma, Peric pa je govoril tudi v imenu sponzorskih partnerjev ZKB in KB 1909. Srečanja so se med ostalimi udeležili predsednik Narodne in študijske knjižnice Viljem Černo in tajnik Dušan Križman, ravnateljica Visoke šole za prevajalce Lorenza Rega in prof. Marija Pirjevec.

Denarne ustanove so že lani, kot rečeno, ponudile finančni prispevek 7.000 evrov v podporo tečaju slovenskega jezika. Namen prispevka je bilo ohraniti tečaj, ki je bil zaradi krčenja javnega financiranja ogrožen. Pobuda je žela velik uspeh. Tečaja niso le ohranili, temveč se je nanj vpisalo kar 50 ljudi, kar je bilo tudi pokazatelj zanimanja do slovenskega jezika v Trstu. Prispevek je bil v veliko pomoč, da so lahko lani na šoli nadaljevali s tečajem, so povedali na srečanju. Drugače bi ga bili morali ukiniti, ker ni bilo denarja za plačilo lektorjev.

Glede na javno financiranje se ni letos v primerjavi z lani nič spremenilo. Zato je ravnateljica Regova zaprosila za ponoven finančni prispevek, na kar so slovenski zavodi rade volje pristali. Pomembno je namreč, da se ohrani tečaj slovenskega jezika, nam je povedal Dario Peric, kot tudi pomembno je, da so lani zabeležili velik uspeh. V tem smislu je zato včeraj prišla na dan zamisel o ustanovitvi stalnega izobraževalnega projekta, ki bi lahko bil deležen tudi drugih zasebnih finančnih prispevkov. V tem okviru bi lahko nastali specifični načrti, npr. v korist podjetjem ali za raziskovanje strokovnega besedja. Predstavniki šole za prevajalce so na sestanku izrazili zadovoljstvo, v zvezi z novim tečajem pa pričakujejo isto število udeležencev. V obmejnem pasu je namreč vedno večje zanimanje oz. povpraševanje po tečajih slovenskega jezika, tudi v javnih institucijah. (ag)

Sestanek je bil v prostorih Narodnega doma

KROMA

KULTURA - Razvejana dejavnost združenja Friedrich Schiller

V kratkem vrsta prireditev, posvečenih Juliusu Kugyju

Kulturno združenje Friedrich Schiller je včeraj predstavilo prihodnje pobude

KROMA

DOLINA - Na pobudo sekcije SKP

Uspešna čistilna akcija občinskega spomenika padlim

V petek, 24., in soboto, 25. oktobra, so člani Stranke komunistične prenovle - krožek Občine Dolina priredili čistilno akcijo občinskega spomenika padlim za svobodo v narodnoosvobodilni borbi v Dolini (na fotografiji). Pobudo si je zamislilo tajništvo Stranke komunistične prenovle Dolina, da bi ohranilo živ spomin na narodnoosvobodilno borbo in na vse vrednote, ki nam jih je posredovala, kar je še posebej pomembno v času, ko je treba okrepiti skrb za ohranjanje in razvoj demokratske družbe. Čiščenje je seveda namenjeno tudi temu, da je spomenik v prazničnih dneh primerno urejen.

Čistilna akcija je bila res uspešna, saj se je pobudnikom pridružilo veliko prostovoljcev. Tajništvo SKP Občine Dolina se vsem udeležencem iskreno zahvaljuje za sodelovanje in si hkrati želi, da bi se jim ti pridružili tudi pri drugih pobudah.

Bogata paleta pobud bo v prihodnosti zaznamovala delovanje kulturnega združenja Friedrich Schiller, večina prireditev pa bo posvečena slovenskemu pravniku, alpinistu, pisatelju in humanistu Juliusu Kugyju. Združenje je naslednik gibanja Schillerverein, ki je v drugi polovici 19. stoletja v Trstu širilo nemško kulturo in še zlasti gledališče in glasbo. Zaznamovali so ga ideali razsvetljenstva in je delovalo v duhu strpnosti, Kugy pa je bil njegov član in je tudi več let vodil glasbeno sekcijo.

Združenje Schiller so ustanovili januarja lani, njegovo razvejano dejavnost pa so predstavili včeraj predsednik Norbert Ackermann ter članici Edvige Tantin in Renate Grim. V načrtu so mnoge prireditve, od koncertov klasične glasbe do predstavitev knjig in medkulturnih srečanj. To nedeljo bo ob 18. uri na sedežu združenja v Ul. Coroneo št. 15 (tam bodo vse prireditve) že prvi koncert, na katerem bodo mladi glasbeniki izvajali Schubertove in Schumannove skladbe. V soboto, 15., in v četrtek, 27. novembra, bosta na vrsti Kugyju posvečeni predstavi, prav tako ob 18. uri. Na prvi bo nastopil oktet Lussari iz Ukeve, ki bo v narodnih nošah pel ljudske pesmi v 4 jezikih. Na drugi bodo uprizorili slovensko ljudsko pripovedko Zlatorog. Slednjo je leta 1868 kot prvi objavil Karel Dežman v ljubljanskem nemškem dnevniku Laibacher Zeitung. Zapis je navdušil nemškega pesnika in Kugyjevega prijatelja Rudolfa Baumbacha, ki ga je prelil v verze. (ag)

Stavka bo jutri morda ohromila dolinske storitve

Zaradi stavke, ki je predvidena jutri, 7. novembra, Občina Dolina ne zagotavlja rednega delovanja šolskega avtobusa, službe ločenega zbiranja odpadkov in ostalih občinskih storitev.

Kučibreg se spominja padlih partizanov

V nedeljo, 9. novembra, se bodo ob 10.30 v istrski vasi Kučibreg spomnili krvave bitke, ki je novembra 1944 terjala življenje 120 slovenskih, hrvaških in italijanskih partizanov. Tržaški pokrajinski odbor VZPI-ANPI bo ob tej priložnosti poskrbel za avtobus, ki bo morebitne interesente odpeljal na spominsko svečanost. Kdor bi se jim rad pridružil, naj se zgleda na sedežu v Ul. Crispi 3 ali naj pokliče na tel.040/661088.

Srečanje z zgodovino Evrope v bivši ribarnici

Drevi bo v bivši tržaški ribarnici ob 18. uri na sporedu drugo srečanje niza »Come l'Europa cambiò volto. Le molte facce di una stessa storia«: predaval bo docent sodobne zgodovine na tržaški univerzi Pietro Niglie, predvajali pa bodo tudi dokumentarni film »La Grande Guerra« Nicolò Caracciola.

Na izvide krvi odslej tudi v Burlo

V tržaški pediatrični bolnišnici Burlo spet deluje center za krvne izvide. Okrepili so namreč osebje, tako da se od preteklega ponedeljka lahko vsi (ne le otroci in ženske) z zdravnikovo napotnico predstavijo v pritličnih prostorih stavbe levo od vhoda z Istrske ulice (od 7. do 10.30).

Popoldanska pavza v mestni knjižnici

Tržaško občinsko odborništvo za kulturo sporoča, da si je v časasnih prostorih mestne knjižnice v Ul. Madonna del Mare 13 mogoče izposojati knjige. Hkrati pa opozarja stranke, da bo v mesecu novembru servis ukinjen med 13. in 15. uro.

Dipiazza nagradil 8 mestnih redarjev

Tržaški župan Roberto Dipiazza je včeraj nagradil osem mestnih redarjev ob 30-letnici službovanja. Na županstvu jim je izročil medaljo z mestnim grbom, oni pa so mu v zameno podarili plaketo.

PREISKAVA Lažnim revežem za petami

Finančna straža je od začetka leta prijavila sodstvu dvanajst Tržčanov, ker so bili na podlagi neresničnih izjav o lastnih dohodkih deležni socialnih uslug, ki so namenjene samo revnejšim občanom. Večina prijavljenih je nepravilno izkoriščala brezplačno odvetniško pomoč. Zakon predvideva, da mora biti pravno zastopstvo za občane, ki prejema manj kot 9000 evrov letnih dohodkov, brezplačno. Tako je marsikdo izjavil, da prejema nižje dohodke od dejanskih in si brez stroškov zagotovil zastopnika. Finančni stražniki pa še naprej pregledujejo najrazličnejšo dokumentacijo. Nekateri »lažni reveži« se namreč uvrščajo na lestvice ekonomsko šibkih družin. S tem ne plačujejo zdravstvenih storitev, univerzitetnih davkov ali občinskih otroških jasi, stanujejo v ljudskih stanovanjih ATER ali pa prejema materinske doklade ter doklade za velike družine.

MOPZ VASILIJ MIRK - 36. srečanje zborov Štiriperesna deteljica

Pesem zadonela v podzemnem svetu

Zbore je tokrat na Koroškem gostilo SPD Zarja iz Železne Kaple

Tudi letos so se pevci MoPZ Vasilij Mirk podali na tradicionalno, že 36. srečanje štirih pobratenih zborov »Štiriperesna deteljica«. Tokrat je srečanje gostilo Slovensko prosvetno društvo Zarja iz Železne Kaple, pri katerem deluje tudi mešani zbor. Pevci so odpotovali proti Koroški z avtobusom v soboto, 4. oktobra. Po prijetni vožnji, ki jo je spremljalo petje potnikov, so prek prelaza Jezersko, ki ga je med nočjo pobelil sneg, dospeli do Železne Kaple. Tu so pevci s Tržaškega in Koroške počakali, da sta se jima pridružila še zbora iz Strazhišč pri Kranju in Brežic.

Gostitelji so pevke in pevce po krajši avtobusni vožnji na bližnjo vzpetino Unterschärffler-Alpe popeljali v podzemni svet, kjer so se spustili v bivši rudnik svinca in cinka. Prva pričevanja kažejo, da je rudnik obratoval že leta 1171. Leta 1870 so med izkopavanjem in iskanjem nove rudne žile naleteli na sistem kapniških jam. Pozneje so rudnik zaprli in ga izkoristili v turistične namene, saj so leta 1991 Oberske kapniške jame uradno odprli obiskovalcem. Od takrat so rove prenovili, v rudnik in jamske sobane so pripeljali električni tok ter speljali stopnice. Pot, ki se vije skozi rudnik, spremljajo glasbena kulisa in posnetki nekdanjega dela v rudniku.

Pevci so se na vmesnih postojankah večkrat ustavili in zapeli v akustično odličnih prostorih ter po približno pol-druhi uri spet zagledali dnevno luč. Zbori so se nato ponovno spustili v dolino, kjer so si na sedežu SPD Zarja ogledali zanimivo razstavo o nacističnem preganjanju v predvojnem obdobju na Koroškem. Zbori so se nato podali v prostore župnije, kjer so se po skupnih pevskih vajah na odru tamkajšnje dvorane pripravili na večerni koncert. Koncert so uvedli nastopi posameznih zborov, sledil pa je skupni nastop vseh nastopajočih. V dvorani so zadoneli pesmi Triglav, Bratje zapojmo, Jadransko morje in Dober večer. Vsaka izmed teh pesmi je vezana na eno izmed štirih geografskih območij, s katerih prihajajo zbori. Pred zaključkom so si predstavniki posameznih zborov izmenjali priložnostna darila.

Pevci in pevke so se po koncertu še okrepčali v bližnji gostilni Podobnik, večerjo pa je tu pa tam prekinil glasbeni intermezzo, za katerega so poskrbeli zbori sami. Po prijetnem, a utrudljivem dnevu so se pevci poslovili od gostiteljev in ostalih zborov ter zaprseglji, da se bodo spet srečali na naslednji 37. Štiriperesni deteljici, ki bo junija v Strazhišču pri Kranju.

PROSEK - Vaški patron

Kar petdnevno martinovanje

Začetek jutri, konec v torek na martinovo

Martin si bo letos na Proseku privoščil kar petdnevno praznovanje, saj bo tradicionalno martinovanje v režiji krajevnih organizacij, odbora za ločeno upravljanje jusarskega premoženja, zahodnokraškega rajonskega sveta in Kmečke zveze trajalo od jutri vse do torkovega praznika proseškega vaškega patrona.

Jutri bo v šotoru na Balancu koncert v spomin na Walterja Bulla, 25-letnega fanta iz Kontovela, aktivnega v domačih društvih, ki ga je kruta usoda pred nekaj meseci odtrgala svojim dragim. Nastopilo bo pet skupin, izkupiček bo namenjen društvom, v katerih je Walter Bullo deloval.

V soboto dopoldne bodo s slikarskim ex temporejem v okviru načrta S pravljičico...na mavrico prišli na svoj račun otroci, zvečer pa bo koncert skupine The Electric Freak Tones.

Nedelja bo posebna. V vasi bodo obnovili tradicijo prevoza novega vina v sodih, imenovano Martinova furenga. Vprežena kočija bo krenila od Kavčevih orehov po proseških ulicah v spremstvu harmonikarjev sežanskega društva Kraška harmonika. Sledila bosta nagrajevanje ex temporeja in koncert.

V ponedeljek bodo predstavili vodnik Tradicionalni proizvodi tržaške pokrajine, ki ga je uredil Boris Pangerc. Sodelovali bodo predsednik tržaške trgovske zbornice Antonio Paoletti, izvedenka Vesna Guštin, direktor pokrajinskega nadzornišтва za kmetijstvo Roberto Cuzzi in strokovnjak Kmečke zveze Mario Gregorič.

Na martinovo bodo po vaških ulicah sejem krošnjarjev, deset članov Kmečke zveze pa bo prodajalo svoje pridelke. Popoldne bo slovesna maša, ki jo bo daroval tržaški škof Evgen Ravignani, sledil bo nastop Boh Jazz Quarteta dijakov devinskega Zavoda združenega sveta (ta bo na dvorišču rajonskega sveta), zvečer pa bodo v šotoru zadoneli balkanski ritmi Kraških ovčarjev.

SK BRDINA - Od danes do nedelje na društvenem sedežu na Opčinah

Tudi letos veliko pričakovanje za sejem rabljene smučarske opreme

Posnetek z lanskega sejma

Ponovno se vrača tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme, ki ga že dvajseto leto zapored prireja openski Smučarski klub Brdina. Sejtem, ki kot običajno poteka v prostorih doma Brdina na Opčinah, in se bo zaključil v nedeljo, 9. novembra. Današnji dan je namenjen zbiranju opreme, ostali pa prodaji smučarskih rabljenih artiklov, predvsem otroških.

Glavna novost letošnjega sejma je, kot je poudaril predsednik kluba Rado Suber, prav v večji pozornosti pri sprejemanju oblačil. Na sejmu si lahko namreč po zelo ugodni ceni zagotovimo kakovostno rabljeno smučarsko opremo ali najrazličnejše smučarske artikle, kot so smuči, deske za sneg, smučarske palice, smučarske čevlje, gozjerje, smučarske jakne, hlače, kombinezone in druga smučarska oblačila ter čelade in rokavice. Največjo in najlepšo izbiro pa, kot običajno, predstavljajo prav otroški smučarski čevlji. Te namreč otroci v eni sezoni praktično prerastejo in jih je v večini primerov mogoče kupiti kot skoraj povsem nove. Kot je povedal Suber, je bilo lanske leto zbranih od 500 do 600 rabljenih smučarskih artiklov, med katerimi 120 parov smučarskih čevljev, 115 parov smučk in 50 čelad. Kar dobra polovica vsega zbranega je bila nato tudi prodana. Organizatorji predvidevajo, da bo letos prodanih še več artiklov, saj ljudje za sejem kažejo veliko zanimanja. »Nazadnje ne gre le za prodajo smučarske opreme, temveč za neke vrste izmenjavo, kjer kdor nekaj proda, tudi nekaj kupi. Ne le tradicionalno torej, temveč tudi koristno.«, je zaključil Suber.

Sejem bo danes in jutri odprto od 18. do 21. ure, v soboto pa od 16. do 21. ure in v nedeljo od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Neprodana oprema bo na voljo lastnikom v nedeljo od 20. do 21. ure in v ponedeljek od 18. do 20. ure. Na sejmu bodo predstavniki Smučarskega društva Brdina nudili informacije o izkaznicah FISU, o zimovanju v Forni di Sopra in o smučarskih tečajih. Za podrobnejše informacije sta na razpolago telefonska številka 347 5292058 in spletna stran www.skbrdina.org.

Jasmina Strekelj

OPČINE - V nedeljo v okviru Openskih glasbenih srečanj

V Prosvetnem domu bosta nastopili pianistka Tamara Ražem in sopranistka Ilaria Zanetti

Tamara Ražem in Ilaria Zanetti

Drugi koncert, na katerega vabijo organizatorji Openskih glasbenih srečanj, bo oblikovala dvojica mladih izvajalk, ki so domači publiki dobro poznane. V Prosvetnem domu na Opčinah se bosta v nedeljo ob 18. uri predstavili pianistka Tamara Ražem in sopranistka Ilaria Zanetti.

Slednja je uspešno diplomirala leta 1999 na konservatoriju Tartini. Pevsko se še izpopolnjuje pri prof. Serra, Desderi in Jankovič. Priborila si je zmago na tekmovanjih Rome Festival 2003, leta 2005 pa na tekmovanjih »Cidim« in »Seghizzi«. Pela je v italijanskih opernih hišah: Regio v Turinu, Goldoni v Livornu, Alghieri v Ravenni, Olimpico v Vicenzi, Comunale v Bologni, Comunale v Modeni in Arcimboldi v Milanu, kjer je z orkestrom Pomeriggi Musicali ob Eliu Pandolfiju sodelovala pri festivalu Galà dell'Operetta. Obenem je nastopila tudi v tujini (Brazilija, Avstrija, Francija-operno gledališče v

Montecarlu). Posnela je Monteverdijevi L'incoronazione di Poppea in Orfeo za založniško hišo Brilliant Classics.

Pianistka Tamara Ražem je študirala klavir na Glasbeni matici v Trstu in z odliko diplomirala na državnem konservatoriju Tartini v Trstu. Glasbeni študij je nadaljevala pri ruskem profesorju Sijavušu Gadžijevu za solistični repertoar. Udeležila se je tudi raznih izpopolnjevalnih tečajev iz klavirja pod mentorstvom priznanih profesorjev. Prejela je najvišja točkovanja na mednarodnih tekmovanjih. S solističnimi recitali, z orkestrom ter v raznih komornih zasedbah je nastopila v Italiji, Sloveniji, Hrvaški, Češki, Koreji, Avstriji in nazadnje v Montecarlu. Sodeluje pri oddelku za klasično glasbo na slovenskem RAI - Radio Trst A.

Na sporedu bodo skladbe G. Rossinija, G. Mahlerja, A. Caselle, S. Rachmaninova, D. Šostakovičeva, B. Brittena in W. Waltona.

KONSERVATORIJ G. TARTINI

Odprli bodo akademsko leto

Tržaški glasbeni konservatorij Giuseppe Tartini se pripravlja na odprtje akademskega leta 2008/2009, ki bo prihodnji torek, 11. novembra, s slavnostnim večernim koncertom v dvorani De Banfield-Tripcovich.

Uvod v svečan dogodek bo vsekakor tiskovna konferenca, ki bo prav tako v torek ob 12. uri v veliki dvorani tržaškega konservatorija v Ul. Ghega 12 in na kateri bosta spregovorila predsednica Anna Illy in ravnatelj Massimo Parovel.

Osrednji dogodek, slavnostni večerni koncert v dvorani De Banfield-Tripcovich, ki se bo pričel ob 20.30. Spored po nadvse pester: najprej bo nastopil Henqueleth Brass Ensemble, skupina, ki je nastala leta 2007 v razredu pozavne Maura Ferrarija in ki jo sestavljajo Alessio Cristin, Alessandro Maras, Corrado Moratto in Valentina Pieri (udeleženci nedavne protestne manifestacije dijakov in študentov proti

vladnim ukrepom se jih verjetno spominjajo, saj so protestnike igraje pozdravili z balkona konservatorija). V nadaljevanju bo plesalka in koreografinja Sarah Taylor v sodelovanju z Mauriziom Goino prikazala umetniške učinke projekta Eggs za uzvočenje giba.

Drugi del koncerta bo obsegal nastop orkestra študentov konservatorija Tartini, ki bo pod taktirko Stojana Kureta izvedel Koncert v C-Duru za dve trobenti in godala Antonia Vivaldija (solista, ki sta bila izbrana na interni avdiciji, bosta bivša učenca koprške glasbene šole Mitja Bobič in Dejan Markovich) in suiti iz Arležanke Georgesa Bizeta.

Omeniti je treba, da bodo ob priložnosti koncerta v okviru njegovega prvega dela tudi podelili nagrade za najboljše diplomirance konservatorija, med nagradami pa je tudi priznanje Micheleja Clare in Nives Košuta v spomin na Nika Claro.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 21.00 »La banda Baader Meinhof«; 18.45 »L'uomo che ama«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Si può fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.20, 20.20, 22.20 »Mamma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15 »High school musical 3«; 18.15, 20.15, 22.15 »Il passato è una terra straniera«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.00 »Divjakinja«; 16.20, 20.00 »Kvantum sočutja«; 19.10, 21.10 »Nevarnost v Bangkoku«; 15.30, 17.40 »Muhice osvajajo Lunos«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30 »Donkey Xote«; 18.30 »Lezione 21«; 16.30, 20.15, 22.15 »Tropic Thunder«; Dvorana 2: 16.30, 18.00, 19.30, 21.00, 22.30 »Wall-e«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Giù al Nord«; Dvorana 4: 18.00, 20.05, 22.15 »Pride and Glory - Il prezzo dell'onore«; 22.30 »Babylon A.D.«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »High school musical 3«; Dvorana 2: 18.00 »High school musical 3«; 20.00, 22.15 »Pride and glory - Il prezzo dell'onore«; Dvorana 3: 17.50 »Tropic Thunder«; 20.10, 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »Giù al Nord«; Dvorana 5: 17.30 »Wall-e«; 20.15, 22.15 »Babylon A.D.«.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI OŠ FRAN MILČINSKI NA KATINARI vabijo v soboto, 8. novembra, ob 11. uri na otvoritev novih šolskih prostorov, ki bo v Športno-kulturnem centru v Lonjerju.

Izleti

KRUT prireja v soboto 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

KRUT prireja 7. in 8. decembra dvodnevni izlet »Med jasicami in božičnimi sejni« z ogledom Verone in svetovne razstave jasic v tamkajšnji Areni ter sejmov v Trentu in v Levico Terme. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SPDT prireja, že tradicionalno Martinovanje s pohodom po »Poti Sonje Mašere«, kateremu bo sledilo prijetno druženje s kosilom in s peko kostanja. Zbrali se bomo v nedeljo, 9. novembra, ob 7.30 v Barkovljah, na parkirišču pred Pomorskim klubom Sirena. Od tod se bomo z avtobusom popeljali v Orlek, kjer začne naša pot. Tisti, ki mislijo, da ne bi zmogli tako dolge poti, se lahko pripeljejo v Bane z linijskim avtobusom št. 39 in počakajo skupino na trgu pri vodnjaku. Predvidoma bodo pohodniki v Banah ob 10. uri. Mlade družine z otroki in tisti, ki si želijo še krajšo varianto, se lahko skupini pridružijo ob 11.30 pri vodnjaku na Trsteniku (gostilna Tos-

cano) do kamor se pripeljejo z linijskim avtobusom št. 38.

FOTOVIDEO TRST 80 organizira od 12. do 16. decembra izlet v Sofijo (Bolgarija) ob odprtju najnovejše skupinske razstave. Odhod v petek, 12. decembra, v poznih večernih urah, namestitev v Hotelu 4* v centru mesta. Rok za vpisovanje in plačilo akontacije (100,00 evrov) zapade v petek, 7. novembra. Za info: Martina (Agencija Adriatica.net 040-637025) ali Mirna (347-7937748).

PLANINCI SK DEVIN IN ŠD SLOGA vabijo v soboto, 8. novembra, svoje članke in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkinih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča da občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet v Padovo v četrtek, 13. novembra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanje in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan - od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040-2017389).

ZDRUŽENJE SLOVENSКИH KMEČKIH IN PODEŽELJSKIH ŽENA organizira od 9. do 12. decembra izlet na Dunaj in v Bratislavo. Informacije in prijave na tel. št.: 040-291498 (Daria) in 040-200173 (Flavia).

Čestitke

Danes v Prečniku je vesel dan, ker MARTA praznuje okrogel rojstni dan. Želimo ti še mnogo zdravih, mirnih in veselih let, da skupaj bomo nazdravili spet Armando, Andrej, Elena in Damjan.

Naša nona MARTA danes okrogel rojstni dan ima in rada ji voščiva tudi midva. Rada te imava iz vsega srca, saj vedno skrbiš za naju dva. Skupaj se sprehajamo, kolesarimo in plavamo, tako, da tudi s knjigo v rokah se zabavamo. Želiva ti, da boš še dolgo vesela in zdrava, da bo vedno družba tvoja za naju prava. En poljubček na vsako stran, pošiljava ti danes za rojstni dan! Kristjan in Tomaž.

V Prečniku danes slavi MARTA 60. let. Mnogo srečnih, zdravih, veselih in zadovoljnih dni ji želita Albina in Jušta.

V torek, 4. novembra je slavila MARA PERTOT 80-letnico rojstva. SKD Barkovlje ji iskreno čestita, ji želi veliko lepih trenutkov v družinskem krogu in ji kliče še na mnoga zdrava leta.

Danes je pri nas velika festa, saj okrogli jubilej slavimo. Dragi EDI, vedno okoli se mudiš in za polno stvari skrbiš, a danes dvignili bomo čaše, da nazdravimo ti po naše in juhej zakričimo, veselja in zdravja ti želimo. Zvrhan koš poljubčkov ti darimo Tamara, Anej in Evan.

Od Brega do Krasa vse tja do Tržiča se širi novica, da EDI 4x10 jih ima. Vse naj naj... mu želijo nona Marija, Livjo, Edda, Tatjana in vsi, ki ga imajo radi.

Osmice

JOŽKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samatorci 21. Toplo vabljeni! Tel. 040-229326.

NA PROSEKU u kuto sta odprla osmico Vesna in Žarko.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu 57/A. Tel. št.: 040-228217.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišču odprla osmico.

Prireditve

GLASBENA MATICA vabi na koncert v okviru mednarodnega festivala »Kogojevi dnevi 2008«, ki bo danes, 6. novembra, ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu. Nastopili bodo baritonist Markus Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v petek, 7. novembra, ob 20. uri v kulturno društvo Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124, na predavanje: »Planeti v zna-

Zveza cerkvenih pevskih zborov in Devinska dekanija

vabita na

koncert v poklon Bredī Šček ob 40-letnici smrti

jutri - v petek, 7.11.2008, ob 20.00.
v cerkvi sv. Marije Magdalene v Slivnem.

Program, bodo oblikovali:

Sopranistki Sara Jablanšek in Milena Košuta, tenorist Marjan Štrajn, pianisti Petra Grassi, Ingrid Tavčar in Tomaž Simčič, Zdrženi dekanijski ženski zbor, Zdrženi dekanijski mešani zbor, Fantje izpod Grmade in Zdrženi zbor ZCPZ, ki jih bodo vodili, Herman Antonič, Ivo Kralj in Edi Race.

O liku in delu Brede Šček bo spregovorila raziskovalka Bojana Kralj.

1 9 5 8 - 2 0 0 8

50 letnica

Slovenskih športnih iger

Združjenje slovenskih športnih društev v Italiji
v sodelovanju z Zgodovinskim odsekom NSK

vabi na
slavnostni večer in spominsko razstavo

v petek, 7. novembra ob 19. uri
v Narodnem domu v Trstu,
ul. Filzi 14

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

abonmajska sezona
Hans Magnus Enzensberger

HČI ZRAKA

Die tochter der luft
igra po španskem izvirniku Calderóna de la Barca

Režiser **Janusz KICA**
Produkcija **Slovenskega stalnega gledališča**
v koprodukciji s festivali: Mittelfest - Cedad, Teatri a teatro - Trst, Primorski poletni festival - Koper
SLOVENSKA PRAIZVEDBA

V glavni vlogi SILVA ČUŠIN, dobitnica Boršnikovega prstana. Ob nje: IVO BARIŠIČ, PRIMOŽ FORTE, ROMEO GREBENSEK, BRANE GRUBAR, LARA KOMAR, DANIEL MALALAN, NIKLA PETRUŠKA PANIZON, JANKO PETROVEC, PRIMOŽ PIRNAT, ALEŠ VALIČ.

Info in predprodaja:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave. Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

kih in ozvezdijh - astronomski položaj v planetih 2009«. Predava inž. Dario Anderle. Vstop prost.

SKD, MZ LONJER-KATINARA IN KK ADRIA vabita v petek, 7. novembra, ob 20.uri, v ŠKC v Lonjer na kulturno srečanje z naslovom »Kitajska in Olimpijske igre v očeh Nataše Gombač«.

KD ROVTE - KOLONKOVEC ul. Montesernio 27, vabi v soboto, 8. novembra, ob 19.30, na večer ljudske pesmi in poezije »Od ljubezni do... ljubezni«, v izvedbi dramske skupine in MoPZ Kraški dom z Repentabra. Vodi Vesna Guštin Grilanc.

PD SLOVENEK vabi v soboto, 8. novembra, ob 20.30 v srenjsko hišo v Boršt ob priliki Martinovanja na ogled farse »Kadar se ženski jezik ne suče« v izvedbi dramske skupine Tloħ od pobratenega KD Ivan Cankar iz Savinjske doline, v režiji Tanje Tkavc. Ob priliki bo tudi pokušnje novega vina domačih vinogradnikov.

SKD TABOR IN ZSKD - v nedeljo, 9. novembra, ob 18. uri, v Prosvetnem domu na Opčinari, ob okviru »Openskih glasbenih srečanj« koncert sopranistke Ilarie Zanetti, pri klavirju Tamara Ražem. Na sporedu: Rossini, Mahler, Casella, Rachmaninoff, Šoštakovič, Britten in Walton. Vabljeni.

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom v sredo, 12.novembra, ob 20.30 na predstavitev knjige Kraška hiša in arhitektura Krasa: med očarljivostjo in vsakdanom (1.spremenjena in dopolnjena izdaja). Prisotna bosta avtorja dr.Ljubo Lah in dr. Stanko Renčelj ter predstavnik založbe Libris; v petek, 21. novembra, ob 20.30 Poklon Viktorju Parmi. Sodelujejo: Paolo Petronio, sopran Veronica Vascotto, Cristina Santin- klavir in godba Viktor Parma iz Trebč; v sredo, 26. novembra, ob 20.30 srečanje s prof. Zoro Tavčar. Pogovor bo vodila Olga Lupinc; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri gostovanje Tkšd Urbanščica iz Famjl s komedijo Toneta Parličja Krivica boli. Obiščite nas!

Mali oglasi

AVTO piaggio ligier nova, 7 let, dvosežni, velik prtljažnik, motor diesel 505 kub.cm, avtomatičen, odlično stanje mehanike in karoserije, edini lastnik, 47.000 km, zadostuje vozniško dovoljenje motornih koles prodam. Tel. št.: 040-200520, v večernih urah.

IŠČEMO opremljeno stanovanje za štiri osebe, namenjeno sorodnikom na obisku, za obdobje od 19. decembra 2008 do 16. januarja 2009 v predmestju ali v centru Trsta. Tel. 040-226123 ali 338-7590016.

ODDAM takoj vseljivo in kompletno opremljeno manjše stanovanje v Sesljanu, v mirnem kraju, z dobro prometno povezavo, tudi za krajše obdobje. Tel. št.: 040-2036748 ali 339-1114852.

PRODAM po ugodni ceni dnevno sobo. Tel. št.: 040-44631.

PRODAM NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE (4.000kvm) med Opčinami in Repnom, dostop z avtom. Cena 19.500 evrov. Tel. na št.: 347-6145807 ali 380-3017723.

PRODAM fiat tipo, 1400 cc, v dobrem stanju, taksa plačana do septembra 2009, za 300,00 evrov. tel.: 340-8640721.

PRODAM stanovanje na dveh etažah, tri sobe, klet, garaža, edinstven razgled, predel Rojan - Piščanci. Tel. 335-314070.

PRODAM zazidljivo zemljišče na goriškem Krasu; tel. ob večernih urah 338-1023477.

TOYOTA COROLLA verso 2,2, d4d, letnik 2005, full optional, z ugrajenim navigacijskim sistemom, prevoženih 56.000 km, v odličnem stanju, prodam za 16.000,00 evrov. Tel.: 333-4872311.

GLASBENA MATICA-Koncertna sezona 2008/09*v sodelovanju z mednarodnim festivalom Kogojevi dnevi 2008**vabi na
večer komorne glasbe, ki ga bodo oblikovali**baritonist* **Markus Fink,**
sopranistka **Olga Kaminska**
in pianistka **Nataša Valant****Danes, 6. novembra ob 20.30****v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu (ulica Coroneo 15)****KD ROVTE-KOLONKOVEC****Ul. Montesernio 27****vabi****v soboto
8. novembra, ob 19.30****na večer ljudske
pesmi in poezije****OD LJUBEZNI DO LJUBEZNI****v izvedbi dramske skupine in
MoPZ Kraški dom
z Repentabra
vodi Vesna Guštin Grilanc****Obvestila**

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtnih, od 11. do 12. ure.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na razstavo »Galicija - naši nonoti v vojni 1914-1918« v petek 7., v soboto 8. in v nedeljo 9. novembra, od 18. do 21. ure. Danes, 6. novembra, ob 20. uri ,večer s Pierpaolom Russianom »Vojne votline 1914-1918«.

SOCIALNO SKRBTSTVO OKRAJ 1.1 (OBČINA DEVIN -NABREŽINA, REPENTABOR IN ZGONIK) obvešča, da bodo zaradi izrednih vzdrževalnih del uradi socialnega skrbstva v Naselju Sv. Mavra 124 - Sosljan, zaprti od ponedeljka, 3. do petka, 7. novembra. Za informacije tel.: 040-2017389.

AŠD-SK BRDINA organizira novembra sejem rabljene smučarske opreme po sledečih datumih in urnikih: danes, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; sejem bo potekal v petek, 7. novembra, od 18. do 21. ure, v soboto, 8. novembra, od 16. do 21. ure in v nedeljo, 9. novembra, od 10. do 12. ter od 16. do 20. Sejem bo v prostorih doma Brdina na trgu Brdina na Opčinah. Zainteresirane obveščamo, da sprejemamo samo tehnična oblačila v dobrem stanju in da bo vsa oprema sortirana s strani organizatorjev. Za informacije lahko kličete na šte. 347-5292058.

SKD PRIMOREC prireja Jesenski praznik ob kostanju in novem vinu v petek, 7. novembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Ob priliki si bomo ogledali film o padcu meje v Trebčah domačinke Mije Kalc »Smo del Evrope brez meja«. Večer bodo s svojim igranjem popestrili Mladi kraški muzikanti.

TRADICIONALNI PROIZVODI V TRŽAŠKI POKRAJINI - Spoštovani, vljudno Vas vabimo, da se udeležite predstavitve vodnika »Tradicionalni proizvodi v tržaški pokrajini«, ki bo: v petek, 7. novembra, ob 18. uri, v veži na trgu Marconi v Miljah po posvetu o kmetijstvu v Miljah in v ponedeljek, 10. novembra, ob 18. uri, v Društveni gostilni na Proseku. Sodelovali bodo: Antonio Paoletti - Predsednik Tržaške trgovinske zbornice; prof. Boris Pangerc - urednik; gospa Vesna Guštin - izvedenka; dr. Roberto Cuzzi - direktor Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva za Gorico in Trst; dr. Mario Gregori - strokovnjak Kmečke zveze - Associazione Agricoltori.

TRADICIONALNI PROIZVODI V TRŽAŠKI POKRAJINI KZ vabi, na predstavitev, ki bo v petek, 7. novembra, ob 18. uri v veži na trgu Marconi v Miljah po posvetu o kmetijstvu v Miljah in v ponedeljek, 10. novembra, ob 18. uri v Društveni gostilni na Proseku. Sodelovali bodo: Antonio Paoletti - Predsednik Tržaške trgo-

vinske zbornice; prof. Boris Pangerc - urednik; gospa Vesna Guštin - izvedenka; dr. Roberto Cuzzi - direktor Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva za Gorico in Trst; dr. Mario Gregori - strokovnjak Kmečke zveze. **35-LETNIKI!!!!** Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odšteli 35,00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavi, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akontacijo 20,00 evrov. Navodila dobite preko e-maila: »vecerja1973@yahoo.it« ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

FUNDACIJA ELIC - SINTESI umetnosotna Šola za otroke vabi na brezplačen seminar »Kako nastane strip« v soboto, 8. novembra, ob 16. uri (ulica Mazzini 30, 5-nadstropje). Vodi ga akademski umetnik in grafični oblikovalec Leonardo Calvo. Za informacije pokličite 333-4784293 ali 040-774586.

SOCIALNO SKRBTSTVO občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRd »Dom Briščiki«, organizirajo v mali dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščikih, št.77 (Občina Zgonik) v soboto, 8. novembra, od 15.30 do 18.30, »Delavnico mozaika«, za otroke, ki obiskujejo vrtce in osnovne šole, bivajoče na teritoriju zgoraj navedenih občin. Prost vstop... Vsi toplo vabljeni!

TEČAJ RESTAVRIRANJA STAREGA KRAŠKEGA POHIŠTVA organizira društvo NOE' v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin-Nabrežina v soboto, 8. in nedeljo, 9. novembra v Škerkovi hiši v Šempolaju. Info: 349-8419497 ali noeinfo-noe@yahoo.it.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV iz Križa, Nabrežine in Devina prireja v soboto, 8. novembra, od 8. do 12. ure in v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini, tradicionalni dan srca. Rezervacije in informacije na tel. št. 040-299616 od 16. do 18. ure.

SINDIKAT SPI-CGIL pri Domju (Cesta za Glinščico 58) obvešča, da nudimo strokovno pomoč ob izpolnitvi obrazca, ki ga je podjetje Enel poslalo uporabnikom prebivalcem Dolinske in Miljske Občine v katerega morajo vnesti katastrske podatke ter ga nato poslati omenjenemu podjetju. vabljeni. Tel.: 040829681.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE v Trstu sporoča vsem rojakom tržaške škofije, da bo letošnja skupna »Hvaležnica« v nedeljo, 9. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Zahvalno bogoslužje bo ob somaševanju slovenskih duhovnikov vodil tržaški škof Evgen Ravignani. Poleg Združenja zbora ZCPZ bosta pri mašni daritvi sodelovala še OPZ Kraški cvet in devpska skupina SZSO. K že tradicionalnemu slavu so kot vsako leto vabljeni zlasti skavti in skavtinje, naše narodne noše in prinašalci darov. Pred mašo in po maši pa bo tudi letos praznično pritrkovanje s stolniškimi zvonovi.

VAŠKE ORGANIZACIJE v sodelovanju s KZ, Zahodnokraškim rajonskim svetom in Jusarskim odborom Prosek vabijo na Martinovanje 2008 v petek, 7. novembra, ob 18.30 pod šotorom na B'lancu pri Kulturnem domu koncert v počastitev spomina Walterja Bullo (izkupiček namemjen v dobrodelne namene); v soboto, 8. novembra od 10.00 do 12. ure pod šotorom otroški ex tempore v okviru projekta »S pravljico... na mavrico«, ob 21. uri koncert The Electric FreakTones; v nedeljo, 9. novembra, ob 14. uri obuditev sta-

rodavnega običaja »Martinova Furenga« prevoz novega vina v tovarnih sodih, ob 17.30 nagrajevanje ex tempore s krajsim kulturnim programom, ob 21. uri pod šotorom koncert v živo; Osmice: Godbeno društvo Prosek v Soščevi hiši, ŠD Primorje v sedežu na Proseku št. 2, Žarko in Vesna Bukavec »u Kutu« na Proseku št. 82.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 10. novembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predavanje dekanije Filozofske fakultete Univerze na Primorskem dr. Vesne Mikolič z naslovom »Slovensko-italijanska jezikovna prepletanja ali zakaj bi se v globalni družbi sploh še učili manjšinskih jezikov«.

KRUT v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico vabi na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljke, 10. novembra, ob 16. uri na sedežu, ul. Cicerone 8. Dodatne informacije na Krut-u, tel. 040-360072.

PLESNA ŠOLA SKD F. PREŠEREN vabi na zadnjo poskusno vajo, v ponedeljek, 10. novembra ob 16.15, v društvenih prostorih v občinskem gledališču v Boljuncu. Otroci od 5 do 10 let bodo vadili hip hop plese s izkušeno učiteljico Anno Settomini iz Kluba Diamante. Ne zamudite priložnosti.

TRŽAŠKO ESPERANTSKO ZDRUŽENJE razpisuje 3.Mednarodni natečaj na temo »Božič v podobih in pesmi« namenjen otrokom vsega sveta od 6. do 14. leta. Vsak lahko pošlje več izdelkov na omenjeno temo in sicer: risbo, ki naj ne presega velikosti lista A4 in/ali pesem. Vsa dela morajo dospeti do 10. novembra, na sledeči naslov: »Esperanto Trieste C.P. 601, Trieste Centro, IT-34132, Trieste-IT«. V pošiljki naj bo listek z imenom in priimkom avtorja/ice, naslov, starost, ime šole in razreda. Vsa dobljena dela bodo razstavljena v božičnem času 2008. Zmagovalce bodo proglasili na javni svečanosti. Za nadaljnja navodila: noredv@tele2.it ali testudo.ts@gmail.com

»BARVANJE NA SVILO« je naslov novega tečaja, ki bo stekel pri Krut-u dne 11. novembra 2008 ob 16.30. Vpisovanje in informacije na tel. št. 040-360072.

FOTOVIDEO TRST 80 organizira začetniški tečaj fotografije, ki ga bosta vodila prof. Samo Onič in Borut Hočevar. Odvijal se bo enkrat tedensko ob sredah v večernih urah na sedežu društva, ul. San Francesco 20 in predvideva 5 -6 lekcij po 2 uri ter skupni izhod z delom na terenu. Prva lekcija bo 12. novembra ob 20. uri. Info in vpisovanje: 347-7937748 (Mirna).

ONAV (Vsedržavna Organizacija Poskuševalcev Vin) sporoča, da ANAG, Organizacija Poskuševalcev Žganj, prireja tečaj (5 srečanj), ki se bo pričel 12. novembra v Krminu na sedežu videmske univerze. Vsi toplo vabljeni. Za katerokoli informacijo in vpis tel. 0481/32283 Daniela Markovič ali E-mail: daniela_onav@yahoo.com.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letošnjega niza bo na sporedu v četrtek, 13. novembra, ob 16.30 v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljico »Ko luna praznuje rojstni dan« bo pripovedovala Ivana Terčon. Toplo vabljeni!

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ ŠKEDNJA, OD SV. ANE IN S KOLONKOVCA - Spoštovani član, cenjena članica, obveščamo Vas, da bo v petek, 14. novembra, v dvorani KD Ivan Grbec (Škedenjska ulica,124) občni zbor ob 18.30 uri v prvem sklicanju, ob 19. uri v drugem sklicanju. Na dnevnem redu so: pregled članstva in pooblastil, imenovanje tajnika občnega zbora in volilne komisije, poročilo predsednika, poročilo blagajnika, poročilo nadzornega odbora, predstavitev kandidatov, volitve za novi odbor, izidi volitev in razglasitev članov novega odbora, razno. Člani so naprošeni, da pred občnim zborom pooblaščenim pokažejo člansko izkaznico (ali prosijo za duplikat). Vsak član ima lahko le eno pooblastilo.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na predavanje »110 let rojstva prof. Ivana Rudolfa, Maistrovega borca, tigrova, politika in organizatorja primorskih prostovoljcev v Afriki«. O liku in delu svojega očeta bo govo-

ril časnikar Saša Rudolf. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu (ul.Cor-daroli, 29) v petek, 14. novembra ob 20.30.

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko občinskega časopisa Glasilo občine Repentabor. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel. 040 -327122) do 14. novembra.

POSVET O PREPREČEVANJU ALKOHOLIZMA PRI MLADOSTNIKIH Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo v sodelovanju z Zadruogo La Quercia, s prispevkom Pokrajine Trst in pokroviteljstvom Deželnega urada za šolstvo, posvet o tveganjih in učinkih uživanja in zlorabe alkoholnih pijač med mladimi, ki bo 14. novembra, od 17. ure dalje v športnem centru v Vižovljah. Sodelujejo ugledni gosti. Projekt bo predstavila Dr. Maria Antonella Celea referent projekta (Za informacije 0402017387). Toplo vabljeni starši, profesorji, vzgojitelji in vsi operaterji, ki imajo stike z mladimi.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE obvešča, da so še v teku vpisovanja na začetni tečaj v standardnih in latino-ameriških plesih. Lekcije potekajo vsak ponedeljek, ob 19.30 v društveni dvorani na štadionu 1. maja za vpis lahko pokličete na tel. št. 349-7338101 ali se predstavite direktno na vaji.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na uro latino aerobike vsak ponedeljek od 16.30 do 17.30 v društvenih prostorih na štadionu 1. maj. V družbi koreografije Mateje Juvan si boste razgibali svoje telo, se spotili, sprostili in ob prijetni glasbi naplesali. Vljudno vabljeni.

SC MELANIE KLEIN IN DEŽELNA ZBORNICA KLINIČNIH PEDAGOGOV prirejata tečaj v bazenu za dojenčke od 2. do 8. meseca starosti. Tečaj bo potekal od 21. novembra do 10. decembra. Srečanja bodo ob sredah in petkih jutraj na Opčinah. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 328-4559414. Mesta so omejena.

SC MELANIE KLEIN prireja delavnico draguljev z biserčki Swarovsky. Pripravili bomo čisto osebni nakit primeren za vsak dan ali za posebne priložnosti. Delavnica je namenjena odraslim osebam in bo potekala v soboto, 22. novembra, od 16. do 18. ure na društvenem sedežu. Za prijave pokličite na tel. št. 328-4559414.

RADIJSKI ODER organizira za abonente gledališkega vrtiljaka ogled lutkovne predstave, ki bo v nedeljo, 23. novembra, ob 11. uri v Ljubljanskem lutkovnem gledališču. Odhod z avtobusom s trga Oberdan ob 8.30 in povratek ob 15. uri. Vpise sprejema urad Slovenske prosvete na tel. 040 370846 od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro. Število mest omejeno!

DRUŠTVO TAO organizira v soboto, 29. in v nedeljo, 30. novembra, tečaj reiki 1. stopnje. Za informacije pokličite na tel. št.: 340-1607908 (Donatella).

ŠZ MLADOST prireja pod strokovnim vodstvom Profesorja Daria Frandoliča od 2. do 6. januarja 2009 zimski nogometni kamp »Čarobni nogomet na snegu«. Celoten pedagoški proces se bo odvijal v kulturno-naravnem okolju ter v športni dvorani Danica in Vodnem parku v Bohinjski Bistrici. Vabljeni so otroci (fantje in punce) rojeni od leta 1994 do 2002. Za starše in druge družinske člane, ki med drugimi hočejo izkoristiti bližnja smučišča Koble in Vogla se nudi za isto obdobje polnopenzijske pakete po zelo ugodni ceni. Informacije in vpisni na tel. št.: 335-6041844 ali mail info@juren.it.

Prispevki

Namesto cvetja na grob drage Karle Malalan darujejo Alenka, Lojze in Majda 30,00 evrov za MePZ Tabor z Opčin. Ob obletnici smrti Srečka Grgiča daruje hči Marija 20,00 evrov za SKD Lipa. V spomin na pokojne starše, sorodnike in prijatelje darujeta Milena in Marjo Briščik 50,00 evrov za KRd Dom Briščiki. V spomin na Karlo Malalan daruje Anka Kocjančič 20,00 evrov za knjižnico Pinko Tomažič in tovariši. V spomin na Karlo Malalan daruje Anica Vavlik 15,00 evrov za SKD Tabor.

*Čudni so, čudni hrami srca,
ko rad bi zaprl jih pred svetom,
odmrl drhtenjem, trepetom,
ustvaril rad novo obliko sveta
takrat omahne ti bolna perot
in ti se skloniš in padeš na pot...*
(Kosovel)

Riccardo Baldassarri

Vest sporočajo

**sestra Helena, oče Roberto,
stric David in prijatelji**

Pogreb bo danes v ulici Costalunga ob 13.30.

**Ob hudi izgubi izrekajo družini
iskreno sožalje****gojenci in osebje****Dijaškega doma Srečko Kosovel****Ostal boš v naših srcih****vsi pri društvu Kons***Z vsakim sončnim zatonom,
v vsaki večerni zarji
lepota premaga smrt.*

(M. Pavček)

Dragi

Riky

tvoj prezgodnji odhod nas je vse boleče presunil.

**Ravnatelj Igor Sancin,
učno in neučno osebje DPZIO
Jožefa Stefana.****Sožalju se pridružuje
bivši ravnatelj Pino Rudež**

Dragi Riccardo,

**prijatelji fotokrožka
Fotovideo Trst 80****te bomo vedno hranili v spominu.****6.11.2000****6.11.2008****Zorka Kopun Stergonšek**Z ljubeznijo
si vedno v našem spominu.**Vsi tvoji**

Križ, Kontovel, 6. novembra 2008

6.11.1998**6.11.2008***Pel bi čez planjave,
šel bi čez višine,
da mi žalost mine
in srca težave.*

(S. Jenko)

Romano ŠkabarOb 10. obletnici smrti
se te z ljubeznijo spominja**tvoja družina**

Repen, 6. novembra 2008

SSG - Jutri premiera pomembne slovensko-italijanske koprodukcije z vrhunskimi igralci

Hči zraka je zgodba o demokraciji in manipulaciji

S predstavo so poleti uspešno nastopili na Mittelfestu - V tržaškem teatru na sporedu šest ponovitev

Na dan, ko je iz Amerike prišla novica o Obamovi zmagi, ki je lahko po mnenju Marka Sosiča tudi za našo družbo signal, da upanje v spremembe kljub vsemu obstaja, je Slovensko stalno gledališče predstavilo novo abonmajsko predstavo Hči zraka. »Delo, ki je pred nami, odpira eno izmed temeljnih vprašanj, ki se dotikajo tudi naše sodobne družbe: vprašanje neomajne oblasti posameznika in s tem povezano vprašanje manipulacije drugega ter posledično demokracije.« Nedvomno aktualna tema bo zaživela skozi mit babilonske kraljice Semiramide, hčere zraka. Njena z nasiljem zaznamovana usoda je sredi 17. stoletja pritegnila že španskega pisca Calderóna de la Barco, njegovo besedilo pa je kasneje briljantno predelal nemški pesnik, dramatik, filozof Hans Magnus Enzensberger. Predstava, ki bo jutri uprizorjena na velikem odru tržaškega Kulturnega doma, sloni na tem besedilu (oziroma njegovem odličnem prevodu Mojce Kranjc), odločilno vlogo pa je odigrala poetika režiserja Janusza Kice. Umetniškemu vodji Marku Sosiču je v velik ponos, da je ta »Poljak po rodu in velik evropski svetovljan po duhu« že drugo sezono zapovrstjo sodeloval s Slovenskim stalnim gledališčem. K uspehu predstave pa je seveda prispevala tudi igralska zasedba, v kateri ob članih SSG (Nikli Petruški Panizon, Primož Fortej, Romeo Grebenšku in Lari Komar) nastopajo nekatera velika imena slovenskega gledališča, v prvi vrsti Silva Čušin, dobitnica najpomembnejše slovenske igralske nagrade (Borštnikovega prstana). A tudi Aleš Valič, Ivo Barišič, Primož Pirnat, Brane Grubar, Janko Petrovec, Danijel Malalan in drugi.

Kot je uvodoma spomnil ravnatelj Tomaž Ban, bo petkova premiera prva »na pokritem«, medtem ko so Hči zraka nekajkrat že uprizorili na prostem. Predstava je namreč nastala v koprodukciji s čedadjskim Mittelfestom, tržaškim festivalom Teatri a Teatro in Primorskim poletnim festivalom, tako da je bila poleti uprizorjena v kamnolomu pri Repniču in na cerkve-

Tokratna predstavitevna konferenca predstave Hči zraka je potekala v pododruju tržaškega gledališča

KROMA

nem dvorišču sredi Čedada. Sosič je spomnil, da je to »že drugi projekt, po Evripidovih Bahkantkah, ki udejnjanja tudi željo sedanjega slovenskega ministra za kulturo po združevanju in povezavi z drugimi gledališči in festivali tega prostora. Toda zaradi njega se njegov donos do našega teatra ni v ničemer spremenil, saj ga ni niti enkrat obiskal.« Sosič je kritiziral tudi odnos, ki ga vodilne institucije Slovencev v Italiji gojijo do SSG: gledališče je po skoraj treh mesecih še vedno brez predsednika, »ki bi nadaljeval še kako pomembne odnose z deželnimi in državnimi institucijami, od katerih je odvisen razvoj oziroma celo obstoj našega delovanja.« Če se bo tako nadaljevalo, bo potrebno vzeti na znanje, da je SSG za nekatere le breme ...

Pravi hvalospev tržaškemu slovenskemu teatru pa je med včerajšnjo tiskovno konferenco »spesnil« Giorgio Pressburger, umetniški vodja festivala Teatri a Teatro. Ob intimnih spominih, ki ga vežejo na to gledališče, v katerem je vrsto let delala njegova bivša žena Lidija Kozlovič, je Pressburger dejal, da zelo ceni SSG, saj njegovega delovanja ne vodijo samo tržni zakoni, ampak plemenito poslanstvo in ljubezen do dramaturške govorice. Tržaški pisatelj madžarskega rodu je opozoril tudi na hudo finančno krizo, ki pesti svet: nekateri državniki v številnih državah mislijo, da jo bodo omilili s krčenjem prispevkov za kulturo, znanje in zdravstvo. »Očitno se ne zavedajo, da bi brez kulture ljudje kmalu umrli zaradi depresije ...« (pd)

GLEDALIŠČE VERDI - Opera za otroke Mozartova opera Così fan tutte kot didaktična pobuda za tržaške šole povsem uspela

Oglušujoč živzav je spremljal prihod skoraj tisočih otrok v dvorano Tripovich: nemir je trajal, dokler se luči niso ugasnile, ob pogledu na veliko prozorno kletko, ki je bila na odru glavni scenografski element, pa je kričanje popuščalo, završali so začudenih »ooh«, ob začetku glasbe pa je zavladala relativna tišina. Pobuda tržaškega opernega gledališča Verdi, ki je že drugo leto zapored vključilo v svojo sezono opero za otroke, je iz vseh zornih kotov uspešna in hvalevredna: otroci se že v šoli pripravijo na opero in s pedagogi naštuđirajo nekaj odlomkov, ki jih med predstavo zapojejo; zadeva je dobro organizirana, kajti ves čas lahko gledalci spremljajo tekst, ko pa pridejo sami na vrsto, postanejo črke debelo tiskane, luči se v dvorani prižgejo in dirigent se obrne proti občinstvu, da lahko veliki zbor poje dovolj ubrano in ritmično skladno.

Lani je potekal prvi tovrstni poskus s Purcellovo opero The Fairy Queen, letos je bila na vrsti Mozartova Così fan tutte in poleg italijanskih so tokrat sodelovale tudi nekatere slovenske šole. Projekt Opera Domani (opera za jutri) se je rodil pri združenju As.Li.Co. in tudi tokrat je opero skrajšala in priredila za otroško publiko Deda Cristina Colonna. Mozart je po splošnem mnenju za otroke zelo primeren avtor, morda pa je trilogija, ki jo je veliki genij spisal v sodelovanju z libretistom Lorenzom Da Pontejem, najmlajšim težko razumljiva, in med tremi je Così fan tutte nedvomno najmanj dosegljiva, vsaj kar se tiče erotičnih razsežnosti vse prej kot nedolžne igre. Originalni podnaslov »šola ljubimcev« je postal »srčne potrebe«, bolj prekaljeni gledalci pa so

lahko marsikaj dojeli v navzkrižni igri dveh dvojic v režiji Don Alfonsa. Kot didaktična pobuda je opera povsem uspela: čeprav sta v operi v bistvu samo dva odlomka za zbor, so otroci naštuđirali tudi nekaj arij in se pridružili Despini in Don Alfonsu, največ zabave pa je bilo, ko so si nadeli papirnate vojaške kape in zapeli ob (lažnem) odhodu Ferranda in Guglielma v vojsko, pa tudi ob dvojni poroki, ko so vseprek razpeli papirnate cvetlične venčke.

Nekoliko manj razveseljiva je bila izvedba in glavno odgovornost nosi dirigent Massimiliano Toni, ki je ob čembalu vodil pevce, orkester in otroški zbor: nezanesljive kretnje so pevce in orkester večkrat zmedle in kadar gre za ritmične neskladnosti, ni nobene-ga dvoma o glavnem krivcu, kajti dobro poznamo sposobnosti tržaškega orkestra, ki se z dobrimi in odličnimi dirigenti izkaže kot prvovrsten ansambel.

Predstave so bile v Trstu na sporedu zjutraj in popoldne, zato je bilo za šest vlog na razpolago dvanajst pevcev: Marianne Gesswanger in Marianna Prizzon, Chiara Amaru' in Valeria Tornatore, Carlo Cecchi in Francesco Paolo Vultaggio, Enea Scala in Cosimo Vassallo, Irene Favro in Valentina Vitti, Giuseppe Pizzicato in Mirko Quarello. Ženske so na splošno pokazale boljšo tehnično pripravo, v odrski igri pa so se tudi moški imenitno odrezali ter v nekaterih prizorih podarili otrokom veliko zabave. To je bil tudi glavni smoter, poleg bolj daljnoročnega upanja, da bodo mali gledalci želeli ponoviti izkušnjo ter se brez predsodkov približali čudovitemu svetu opere.

Katja Kralj

FILOZOFSKA KNJIŽNICA - Prvi popoln prevod Svet kot volja in predstava Arturja Schopenhauerja

Slovinci smo sto devetdeset let po prvi objavi in poldrugo stoletje po dopolnjeni tretji izdaji najpomembnejše razprave nemškega filozofa Arthurja Schopenhauerja (1788–1860) Svet kot volja in predstava naposled dobili njen popoln prevod. Naj obvelja: bolje pozno, kot sploh ne, saj gre za delo, ki sodi med temeljne kamne evropske in svetovne filozofije, a je še znatno bolj kot na sočasno »modroslovje« vplivalo na umetnost druge polovice 19. stoletja; takšna dela pa nemalokdaj dolgo čakajo na »svojega« prevajalca.

Z izjemno zahtevnim in obsežnim delom, ki ga na 550 straneh sestavljajo štiri knjige in dodatek Kritika Kantove filozofije, se je spoprijel Alfred Leskovec, izkušen prevajalec in predavatelj na Oddelku za filozofijo ljubljanske Filozofske fakultete. Pri grških in latinskih nevedkih mu je z nasveti pomagala Nada Marija Grošelj, strokovni pregled celotnega besedila in posebej pregled indijskih navedkov v njem pa je opravil filozof Lenart Škof, ki se je s Schopenhauerjevo filozofijo, zlasti z etiko že ukvarjal v doktorski disertaciji in knjigi Sočutje med religijo in filozofijo.

Kar zadeva velikane evropske umetnosti v času Sveta kot volje in predstave in po njem, Lenart Škof v izčrpni spremni študiji Arthur Schopenhauer: pozabljeni mislec prehoda posebej omenja Wagnerja in Mahlerja med glasbeniki ter Tolstoja, Th. Manna, Prousta, Strindberga, Borgesa in Becketta med književniki. V Schopenhauerjevem temeljnem delu pa vidi eno najizvirnejših zastavitev zgodovine filozofije nasploh, posebej še v smislu etike in izjemno pomembne, morda ključne navezave na indijski upanišadski nauk, vedanto in proti koncu tudi budizem. Svet kot volja in predstava namreč želi biti popolna obravnava bistva sveta, ki ga je moč strniti v sintagmo »svet je samozavedanje Volje«.

Knjigo je izdalo Društvo Slovenska matica kot že enainšestdeseti zvezek v svoji zbirki Filozofska knjižnica.

I. Ilich

DAN LUTNJE

Odstiranje lepot stare glasbe

V okviru prireditve Glasbene oktobra v Galeriji Lojzeta Spacala v Štanjelu je sredi oktobra nastopil ansambel lutenj Nova Schola Labacensis. Jedro te zanimive glasbene družine sestavljajo študenti oddelka za lutenjo Glasbene šole Ljubljana Vič Rudnik pod umetniškim vodstvom lutenjista in filozofa Borisa Šinigoja. Kot gostje so se jim pridružili še mladi ljubljanski sopranistki Tadeja Pance iz razreda prof. Barbare Nagode in Maša Zorc iz razreda prof. Saša Čana, Borut Novakovič, nadarjeni mladi lutenjist iz Kopra, ki se po zaključenem študiju v Vicenzi izpopolnjuje pri priznanem lutenjistu Eduardu Eguezu, in Gašper Jakovac, član Druščine Zlate ostroge na arabski lutenji. Osem članski ansambel je s prefinjenim, zlahtnim muziciranjem prebujal glasbeno izročilo glasbe srednjega veka, renesanse in baroka in obiskovalcem ponudil enkratno soočanje z intimnostjo igre na renesančni, baročni in arabski lutenji. Lutenja, ki je bila dolga stoletja vodilno glasbilo (tako kot je v romantiki na primer postal klavir) se je med doživetimi interpretacijami čedalje bolj razkrivala kot instrument, ki tudi sodobnemu izvajalcu lahko ponudi obilo poustvarjalnih izzivov predvsem v smislu improvizacije. Skladbe - večinoma v tabulturnem zapisu - namreč izvajalcu ponujajo zgolj nekakšno skico za izvedbo in mu s tem omogočajo več svobode kot sodobni notni zapis. To prakso (ki spominja na jazz) člani novoustanovljenega ansambla Nova Schola Labacensis spretno oplemenitijo z mladostno svežino in zagnanostjo. Izvirno pripravljen program zato občinstvu »spregovorijo« o lutenji kot instrumentu, ki se ga lahko uporablja v kateremkoli času in obdobju, in ki zmora premeščat razdaljo med srednjim vekom in današnjim časom.

Izvedbe skladb neznanih mojstrov in skladbe J. Dowlanda, J. R. Zumsteega, A. Le Roya, D. Kellnerja, D. Gaultiera ... so tako (solistično, v različnih zasedbah ali v izvedbi celotnega osem članskega ansambla lutenj) ustvarjale povsem drugačno zvočno sliko kot si jo lahko marsikdo oblikuje ob misli na to »čudno, zastarelo« glasbilo. Boris Šinigoj, ki vodi ansambel in v njem tudi igra na arabski ali renesančni lutenji, je bil na poti raziskovanja stare glasbe in prizadevanj za izvedbe (ne pa zgolj poslušanje) dolga leta precej osamljen. V zadnjem času pa se vse več študentov navdušuje in zanima za igro na lutenji, in ansambel Nova Schola Labacensis je eden redkih tovrstnih sestavov celo v Evropi. Mentor in mladi lutenjisti s posebno naklonjenostjo odkrivajo in izvajajo tudi dela glasbenikov, ki so nekoč delovali v današnjem slovenskem prostoru. Med temi je bil tudi Giacomo Gorzanis, renesančni lutenjist iz Trsta in njegovo skladbo La turtarella sta na koncertu v Spacalovi Galeriji zgledno predstavila sopranistka Tadeja Pance in Žiga Kroflič z renesančno lutenjo.

Glasbeni oktober v Galeriji Lojzeta Spacala se je v petek, 31. oktobra, zaključil z večerom opernih arij, samospevov in romanc, občinstvu pa sta jih posredovala sopranistka Ljudmila Vehova in pianist Sergej Jasinski.

Tatjana Gregorič

VARNOST - Novi sistem City Safety

XC60 najvarnejše Volvovo vozilo vseh časov

Huda konkurenca v razredu, kjer so tudi BMW X3, mercedes GLK in audi Q5

Svoji novi XC60 je Volvo predstavil kot najvarnejši avto na svetu, saj je vprašanje varnosti, ki je bilo od vedno v ospredju Volvovih prizadevanj, za kupce zelo pomembno.

XC60 je eden od glavnih tekmecev v razredu mehkih terencev srednjega razreda, vendar med prestižnejšimi vozili. Tam so tudi BMW X3, mercedes GLK in audi Q5, tako da bo bitka za uspeh zelo trda. Velja obenem poudariti, da gre za razred, od katerega si vsi proizvajalci veliko obetajo.

XC60 je na prvi pogled mali XC90, kar je bil tudi cilj oblikovalcev. Ti so hoteli pri novincu poudariti jasno pripadnost blagovne znamke, a mu znotraj svojih mer vtisniti nekaj več čvrstega videza - tudi z nekaterimi novimi oblikovskimi prijemi, na primer z novimi tankimi LED lučmi ob straneh motorne maske, z utorom pod spodnjo bočno okensko linijo, s strešnimi vzdolžnimi nosilci, zlitimi s streho, ali z LED lučmi na zadku, ki objemajo in podčrtujejo dinamičen videz zadka.

Statistike pravijo, da se 75 od sto prometnih nesreč zgodi pri hitrosti do 30 kilometrov na uro. In prav do te hitrosti je aktiven novi sistem City Safety, njegovo oko pa je laserska kamera, nameščena za notranje vzvratno ogledalo in seveda usmerjena naprej.

Kamera je zmožna zaznati (večje) predmete do 10 metrov pred prednjim odbijačem vozila, podatke pa posreduje elektroni, ki opravi 50 izračunov v sekundi. Če izračuna, da obstaja možnost trka, vzpostavi tlak v zavornem sistemu, in če se voznik ne odzove, sama zavre avtomobil in obenem prižge zavorne luči. Če je razlika v hitrosti tega in spredaj vozečega vozila manj kot 15 kilometrov na uro, je sposoben trk preprečiti, sicer pa vsaj zmanjšati morebitne poškodbe potnikov in škodo na vozilih. Na preizkusni vožnji se je XC60 uspel zaustaviti pred avtomobilom-balom kljub hitrosti 25 kilometrov na uro po merilniku.

Vez med mehaniko in varnostnim poglavjem je tudi tu stabilizacijski DSTC (po domače ESP), ki je za XC60 nadgrajen z novim tipalom, ki zaznava sukanje okrog vzdolžne osi (na primer ko voznik nena-

doma odvzame plin in zavije); zaradi novega tipala se lahko odzove hitreje kot sicer. Sistem zmora po novem tudi hitreje ukrepati v primeru, ko kaže na prevračanje vozila. Od tovrstne elektronike pa ima XC60 lahko tudi sistem za nadzorovano

spuščanje po spolzkem terenu (HDC).

Opremili so ga z dvema turbodizlom (oba 5-valjna s 163 oz. 185 KM, ki bosta z zmogljivostmi vsaj v Evropi izpolnila večino želja in zahtev kupcev, pa enega turbobencinarja, ki bo zadovoljil tudi naj-

bolj petične. Zadnji je razvit iz 3,2-litrskega šestvaljnika, a ima zaradi manjših vrtnine in giba nekaj manjšo prostornino ter dodatno turbopuhalo tehnologije 'twin-scroll'. Menjalnik je lahko ročni ali samodejni, oba šeststopenjska.

Cene seveda niso od muh, a za tako varno vozilo niso niti pretirana, saj gredo od 37 tisoč evrov (2.4D, 163 KM) do 45 tisoč evrov (D5 summum 185 KM). Najdražji je bencinar T6 summum, 285 KM, ki velja 50 tisoč evrov.

CITROEN - V dolžino meri samo 4 metre

C3 picasso, novi mali enoprostorec

Med največjimi prednostmi C3 picassa je zagotovo prostornost potniške kabine

Za novi Citroenov C3 picasso so si izmislili več definicij, še najbolj posrečena pa se nam zdi tista, ki ga opisuje kot robustnega, a nežnega, sodobnega, a tudi nekoliko »retro«. Novi Citroenov mali enoprostorec, ki bo od marca prihodnje leto naprej Citroenovo orožje za boj proti Oplovi merivi, Renaultovem modusu, Nissanovem noteu ali Hondinem jazzu, prepriča predvsem s svojo prostornostjo in prilagodljivostjo.

Kljub imenu, sestavljenem iz dveh že znanih oznak, je C3 picasso povsem nov avto. Hkrati je tudi člen, ki je manjkal v Citroenovi prodajni paleti; v obetavnem in razvijajočem se razredu manjših enoprostorcev Citroen doslej namreč ni imel orožja. V tem avtomobilskem razredu je najpomembnejše ravnotežje med karoserijskimi merami in notranjo

prostornostjo; C3 picasso na ta izziv odgovarja s sicer najdaljšo karoserijo v razredu (v dolžino meri 408 cm, v širino 173 cm in v višino 162 cm), a tudi z eno od najprostornejših potniških kabin, ki je razpotegnjena med zelo kratek prednji del avta in povsem navpičen zadek.

Med največjimi prednostmi C3 picassa je zagotovo prostornost potniške kabine - spredaj zadovoljuje ramenska širina, zadaj pa prostor za noge in glave. Picassova zadnja klop je asimetrično ločena in vzdolžno pomična (odmika je za 15 cm); premikamo lahko vsak del posebej.

C3 picasso bo na voljo z dvema HDi dizelskima (1,6 litra, 66 in 81 kW) in dvema VTi bencinskima motorjema (1,4-litrski s 70 in 1,6-litrski s 88 kW), poudarek pa je seveda na učinkovitosti oziroma gospodarnosti.

ALFA ROMEO - Omejena serija

Miss zgoraj brez

Vseh 500 razpoložljivih vozil alfa 8CS že prodali

Alfa je že našla vseh 500 novih kupcev, ki bodo postali ponosni lastniki najnovje alfe 8C competizione spider. Od spomladi pa do danes je bilo potencialnih kupcev še več, zato so morali Italijani izbirati, kateri kupec je najbolj upravičen do tega modela. 116 jih bo šlo v Nemčijo, alfa 8C stane 212.000 evrov. Prvi lastniki bodo alfo 8C competizione spider lahko preskušali julija prihodnje leto. Po našem mnenju, gre za eno najlepših alf, ki so kdajkoli izšle iz tovarne Alfa Romeo.

NOVOST - Honda prenavlja

Po novem jazz zveni nekoliko drugače

Pri Hondi bodo jazz odslej igrali malo drugače. Nova izvedba honde jazz je s svojo enoprostorno zasnovo zadržala veliko prostornost in prilagodljivost, a ta slo ni na tem, da je novi jazz za 5,5 cm daljši, tako da zdaj v dolžino meri 390 cm, medosna razdalja je daljša za 5 cm, tako da zdaj meri 250 cm, za 2 cm pa je jazz tudi širši, a še ni presegel širine 1,7 metra. Svojo enoprostorno zasnovo kaže z višino 152,5 cm, ki pa vendarle ni tolikšna, da bi se avto s tem bistveno razlikoval od tekmecev med majhnimi avtomobili. Zato pa zelo velika armaturna plošča daje vtis, da ste v bistveno večjem avtu kot ste v resnici. Instrumentna plošča z okroglimi merilniki ne ponuja presenečenj, volan s tremi prečkami je nastavljen po globini in višini, kar vozniku zagotavlja ergonomski položaj za volanom. Prednja sedeža imata dolg pomik, tako da zagotavljata dovolj prostora tudi višjim voznikom. Na sredinski konzoli so številni gumbi za upravljanje radia in avdio na-

prave, bolj priročno je upravljanje klimatske naprave z velikim okroglim zaslonom. Dolgini udobno sedijo tudi na visoko postavljeni zadnji klopi.

Avto je na voljo zgolj z dvema bencinskima motorjema, 1,2-litrski motor z

VTEC tehnologijo krmiljenja ventilov zmora 90 KM, 1,4-litrski motor je na papirju sicer močnejši - 100 KM - in ima s 127 Nm tudi 13 Nm več navora kot šibkejši motor; toda v vožnji sta oba motorja zelo podobna in ne ponujata bistvenih razlik.

Brundula
od 1954 na vašo razpolago

**Nadomestni deli in oprema
za avto, motor in kolo.**

Dunajska cesta 48 - OPČINE (Trst), Tel. in fax 040 211022, brundula@inwind.it, Odprto: 8.30 - 12.30 / 15.30 - 19.30 Ob ponedeljkih zaprto

GORICA - Trgovinska zbornica vprašala podvojitev dotacije Goriškega sklada

Vlada ne bo dala dodatnega denarja za pomoč podjetjem

Sgarlata: Zagotavljamo prispevek za kritje stroškov posojil in bomo podprli pobude trgovcev v božičnem času

EMILIO SGARLATA

BUMBACA

Dogajanje na svetovnih finančnih trgih je zaostrišlo kronično krizo v goriškem gospodarstvu, zaradi katere je Trgovinska zbornica predlagala vladi, naj že za prihodnje leto podvoji dotacijo iz Goriškega sklada. Isto naj bi storila še za leti 2010 in 2011. »Iz Rima pa smo prejeli pismo, ki pravi, da pri današnjem finančnem stanju v Italiji ni kaj govoriti o poviških,« je včeraj povedal predsednik goriške Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata, ki je nekaj zaskrbljenosti izdal tudi glede denarja iz Goriškega sklada za letošnje in prihodnje leto. »Pet milijonov evrov za letošnje leto je že bilo nakazanih, a jih še nismo mogli dvigniti zaradi birokratskega zavlačevanja v Rimu. Vinkuliran je tudi denar za leto 2009, ravno tako pet milijonov evrov. Naša prošnja, naj Goriški sklad financirajo z desetimi milijoni, torej s podvojitvijo dotacije, pa je bila zavrnjena. V pismu nam vlada odgovarja, da zaradi splošnega finančnega položaja trenutno ni mogoče ustreči prošnji.« Manevrskega prostora, da bi poskusili izboriti povišek s pomočjo parlamentarcev ali kako drugače, dejansko ni, ocenjuje predsednik Trgovinske zbornice, »saj je pismo, ki ga je podpisal podsekretar pri vladnem predsedstvu Gianni Letta, zelo jasno«.

Sgarlata pravi, da se bodo morala goriška podjetja »zadovoljiti« z denarjem iz sklada za letošnje in prihodnje leto, kaj bo leta 2010, pa danes še ne vedo. Od vlade niso namreč prejeli uradnega zagotovila, da bo sklad še nadalje financiran. »S tem vprašanjem se bomo spopadli prihodnje leto. Če bo potrebno, bomo šli v boj,« dodaja. Naj še omejnimo, da je zahtevo po povišku sklada utemeljil z goriško krizo zaradi padca carinskih pregrad in prednosti slovenskih podjetij, ki imajo pravico do denarja iz Cilja 1, medtem ko je Cilj 2 za italijanska podjetja manj ugoden. Na naše vprašanje, ali je dosedanj denar iz Goriškega sklada pomagal podjetjem iz krize, je Sgarlata odgovoril: »Naj tako povem: ko bi tega denarja ne imeli, bi bil položaj veliko hujši.«

Trgovinska zbornica je že odobrila nekaj ukrepov, da bi ublažila posledice zaostritve kreditne politike bančnega sistema. V ta namen zagotavlja goriškim podjetjem pet milijonov evrov in boljše pogoje za pridobitev prispevka za kritje stroškov posojil, ki jih namenjajo naložbam, o čemer smo že poročali. V ponedeljek pa je še sklenila, da bo finančno podprla promocijske pobude trgovcev v božičnem obdobju. V ta namen bo dala na voljo 165 tisoč evrov občinam Gorice, Tržič, Gradež, Krmin in Gradišče. Omenjene občine bodo morale v sodelovanju z zvezo trgovcev ASCOM pripraviti program pobud, ki bodo pritegnile ljudi v mestna središča, to pa še zlasti v prazničnem času. (ide)

NOVA GORICA - Spodbujajo k prijavi na prvi javni razpis

40 milijonov evrov za nadgradnjo čezmejnega sodelovanja

Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko je včeraj v Novi Gorici pripravila informativni dan, s katerim želi partnerje iz Slovenije in Italije spodbuditi k prijavi na prvi javni razpis za strateške projekte. Na voljo je 40 milijonov evrov evropskega denarja, s katerim naj bi nadaljevali in nadgradili dosedanje čezmejno sodelovanje. Evropska unija je za program čezmejnega sodelovanja med Slovenijo in Italijo v obdobju 2007-2013 namenila slabih 137 milijonov evrov. Skoraj 30 odstotkov denarja bodo razdelili že s prvi javnim razpisom, ki sta ga Slovenija in Italija objavili sredi oktobra, je povedala vodja štanijske regionalne pisarne v okviru vladne službe za lokalno samoupravo in regionalno politiko Tatjana Rener.

Do 1. decembra lahko tako čezmejni partnerji prijavijo strateške projekte. »Gre za večje projekte z vrednostjo preko milijona evrov, ki trajajo tudi dve do tri leta. Poleg tega pomembno prispevajo k strategiji EU in so relevantni za čezmejno področje,« je pojasnila Renerjeva. Glede na zanimanje na preteklih treh informativnih dnevih in že obsto-

TATJANA RENER

KROMA

ječa partnerstva, ki želijo svoje čezmejno sodelovanje še nadgraditi, pričakuje med 30 in 40 prijavljenih projektov. Med temami, ki so za čezmejne partnerje zanimive za sodelovanje, je Renerjeva med drugim izpostavila področja jezika, prometa, pristanšč, ekoloških domačih pridelkov, turizma in spodbujanja konkurenčnosti gospodarstva.

Podrobnosti razpisa je Renerjeva s predstavniki drugih partnerjev in organa upravljanja, katerega sedež je v Trstu, predstavila okoli 170 udeležencem informativnega dneva. Kot pomembno novost razpisa glede na preteklo obdobje je izpostavila princip vodilnega part-

nerstva, kar pomeni, da je za odobritev projekta odslej potrebna le ena pogodba z organom upravljanja, in skupen proračun.

Predstavnica dežele Furlanije-Juljske krajine Laura Comelli je poudarila, da z razpisom odpirajo nove vsebine čezmejnega sodelovanja, predstavnik dežele Veneto Luca Rossetti pa je omenil manj zapletene postopke. Po njegovih besedah se bo čezmejno sodelovanje tako le še bolj krepilo, tudi zaradi širitve upravičenega območja, ki na slovenski strani odslej vključuje še Osrednjeslovensko in Notranjsko-kraško statistično regijo, na italijanski strani pa pokrajini Ravenna in Ferrara v deželi Emilia-Romagna.

Na včerajšnjem informativnem dnevu so predstavili tudi čezmejno sodelovanje med Slovenijo in Italijo v obdobju med letom 2004 in 2006 v okviru programa Interreg. V Sloveniji so izvedli 31 projektov, s pomočjo katerih so po še nepopolnih podatkih počrpali 4,4 milijona evrov evropskih sredstev, kar predstavlja 96 odstotkov razpoložljivega denarja, je v zvezi s tem dejala Renerjeva.

GORICA - Na slovenskih višjih srednjih šol

Zasedba se nadaljuje

Jutri se bodo dijaki udeležili protestne manifestacije pred pokrajinsko palačo

Slovenski višješolci ne nameravajo pustiti. Zasedba slovenskega višješolskega središča, s katero so začeli v ponedeljek, se bo nadaljevala tudi danes. Odločitev so so dijaki licejskega pola Trubar-Gregorčič in poklicno-tehničnega pola Cankar-Vega-Zois sprejeli med zborovanjem, ki je potekalo včeraj v šolskem centru. Obenem dijaki razmišljajo, da bi se jutri zjutraj pridružili italijanskim vrstnikom, ki bodo zoper reformo šolstva priredili skupno protestno manifestacijo pred palačo goriške pokrajine.

Po torkovem obisku deželnega svetnika stranke Slovenska skupnost Igorja Gabrovca, ki je dijakom predaval o učinkih reforme ministrice Mariestelle Gelmini na italijansko šolstvo ter o vlogi, ki jo pri izvajanju reforme ima dežela Furlanija-Juljska krajina, so včeraj slovenski dijaki povabili medse igralko Tjašo Dornik, ki jim je spregovorila o bontonu. Danes pa bodo dijaki povabili na predavanje Miho Kramlji, vodjo ambulante za zdravljenje boleznih odvisnosti v Novi Gorici, s katerim bi se radi pogovorili o problematiki mamil.

Ob slovenskih dijakih so se za okupaci-

jo v torek zvečer odločili tudi vrstniki italijanskega znanstvenega liceja Duca Degli Abruzzi, ki so okupirali del poslopja v ulici Randaccio, pred katero je včeraj v zgodnjih jutranjih urah postajala patrulja policije. Na protestni manifestaciji, ki bo jutri ob 9. uri pred palačo pokrajine, pa naj bi sodelovale vse višje šole, tako italijanske kot slovenske. Slovenski dija-

ki so k udeležbi povabili tudi svoje profesorje.

Protestna akcija študentov Tržaške univerze se bo začela v ponedeljek, ko bodo na trgu Cavour med 9. in 18. uro potekala predavanja. V primeru slabega vremena, so povedali organizatorji, se bodo študentje in docenti preselili v pokriti prehod ob sedežu Goriške hranilnice na korzu Verdi.

GORICA - Zasedala pokrajinska konzulta

V ospredju slovenska kulturna produkcija

Delovanje Kulturnega doma in Kulturnega centra Lojze Bratuž je bilo osrednja tema zadnje seje slovenske konzulte pri goriški pokrajini. Kulturna gosta sta bila Igor Komel in Franka Žgavec. Ravnatelj Kulturnega doma in predsednica centra Bratuž sta orisala plodno dejavnost obeh ustanov, pa tudi težave, s katerimi se spopadata pri pridobivanju prispevkov. Udeleženci seje so razpravljali tudi o tem, da bi namesto neštetih manjših kulturnih dogodkov slovenska društva in ustanove prirejele večje in odmevnejše prireditve. Obenem bi bilo tudi potrebno, da bi slovenska društva promovirala svoje dejavnosti v vseh občinah na ozemlju pokrajine.

Med zasedanjem je bilo potrjeno, da bo ob koncu novembra šla v tisk publikacija v spomin na Mirka Špacapana, ki ji približe sledi podpredsednica konzulte Nataša Ferletič. »O izdaji se dogovarjamo s predstavniki tržiškega kulturnega konzorcija,« je pojasnil Peter Černic, predsednik konzulte.

PETER ČERNIC

BUMBACA

Slovensko posvetovalno telo se bo v kratkem ponovno sestalo, zato da bo razpravljalo o vprašanju racionalizacije šolske mreže na podlagi novih vladnih ukrepov. Pokrajinski upravi bo konzulta posredovala stališče, ki ga bodo skupaj oblikovali SKGZ, SSO, ravnateljice slovenskih šol, Sindikat slovenske šole in ostali soudeleženi sogovorniki, ki se bodo v ta namen danes ob 17.30 sestali v KB Centru. Medse so tokrat povabili vodjo urada za slovenske šole pri deželnem šolskem ravnanstvu Tomaža Simčiča.

GORICA - Občina

Dodelili izdelavo načrta za jasli

Tehnični urad goriške občine je dodelil izdelavo dokončnega in izvršnega načrta slovenskih jasl v ulici Rocca, v severni mestni četrti. Kot smo že večkrat poročali, je javno dražbo meseca avgusta zmagalo podjetje Giampaolo Cesarini, ki bo projekt izvedlo v navezi z arhitekti Ezio Segattijem, Nicolajem Fornasirjem in Paolom Delpinom. Pred dokončno dodelitvijo izdelave načrta studiu, ki je avgusta dosegel najvišje točkovanje in zmagal dražbo, je moral občinski tehnični urad preveriti, ali je bila ponudba uresničljiva in če so bili vsi kriteriji za podpis pogodbe izpolnjeni. Postopek za dokončno dodelitev se je v teh dneh zaključil, do odobritve izvršnega načrta za izgradnjo edinih slovenskih jasl v Gorici pa naj bi prišlo že pred koncem letošnjega leta.

Ko bo načrt odobren, naj bi nadaljnji postopek stekel s pospeškom. Javno dražbo za dodelitev gradbenih del želijo na občini razpisati čim prej, saj se jim mudi. Deželni odlok namreč predvideva, da se mora gradnja začeti do 25. maja prihodnjega leta, zaključena pa mora biti pred 25. majem 2010. Okvirno bi morala občina za dokončni in izvršni načrt, za direkcijo del ter za koordiniranje in varnost pri izvajanju načrta potrošiti 63.626 evrov, podjetje Cesarini pa je ponudilo kar 51-odstotni popust. Občina bo tako prihranila približno 30.000 evrov, ki jih bo nato lahko vložila v obnovo stavbe. Ponudba goriškega studia ne nazadnje vključuje tudi 80-odstotno skrajšanje časa za načrtovanje. Podjetje Cesarini bo namreč za dokončni in izvršni načrt potrebovalo skupno dvanajst dni. (Ale)

SKP kritično o praznovanjih

Goriški krožek SKP je izrazil ogorčenje nad praznovanji, ki jih je občinska uprava priredila ob 4. novembru. SKP ocenjuje, da gre pri plakatih, paradi in drugih pobudah le za »nacionalistično retoriko«, ki ne obeležuje 90. jubileja konca prve svetovne vojne na primeren način. »Provokacija prižiga trikolore na Sabotini in ognjemeta, ki bi bil primernejši ob pustu, Velikem Šmarnu ali Silvestrovanju, niso poklon padlim,« menijo pri SKP in dodajajo: »Zl spoznavanja do žrtev bi bil že skrajni čas, da bi se ob 4. novembru spominjali vojne katastrofe in da bi se izogibali zmagoslavnim tonom ter političnim špekulacijam.«

Prijavili štiri mladoletnike

Kradli so v gradbišču in nato še pomazali zidove cerkve v Ronkah. Karabinjerji iz Tržiča in Ronk so v prejšnjih dneh prijavili štiri mladoletnike, ki stanujejo v ronški občini. Mladenci so najprej vstopili v gradbišče, kjer so ukradli nosni računalnik, lasersko napravo, računalno in nekaj sprejev, s katerimi so v isti noči tudi pomazali zidove cerkve Matere Božje v ulici Dante. Alarm je spozrel župnik, karabinjerji pa so štiri krivce kmalu izsledili.

Nocoj o razvoju letališča

Načrti za razvoj mirenškega letališča bodo predmet javnega srečanja, ki ga krožek Camillo Medeot prireja drevi ob 19.30 na sedežu v ulici D'Annunzio 15 v Gorici. Na to temo bosta govorila Franco Miccoli in Fulvio Chianese.

Filmi o prvi svetovni vojni

V okviru pobud, ki jih goriška občina prireja ob 90. obletnici konca prve svetovne vojne, bosta danes v goriškem Kinemaxu brezplačno na ogled kratka filma »Zerstörte Görz« iz leta 1916 in »Umanità« iz leta 1919. Pri pobudi sodelujejo združenje Amidei, univerzitetna smer DAMS, Kinoatelj, Furlanska kinoteka in avstrijski Filmarchiv.

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB IN SOVODNJE,
V SKLOPU POBUD OB ŠTOLETNICI VABI NA PREDSTAVITEV KNJIGE

**KRAJEVNA IMENA IN PRIIMKI
NA DOBERDOBSKEM KRASU**
(UREDNIK VLADO KLEMŠE)

DANES, ČETRTEK 6. NOVEMBRA OB 18. URI,
V SPREJEMNEM CENTRU GRADINA V DOBERDOBU

 ZADRUŽNA BANKA BCC Doberdob in Sovodnje
CREDITO COOPERATIVO Doberdò e Savogna

 100 1908 2008

VIŽINTINI - V maja slovesnost ob obnovi madžarske kapelice

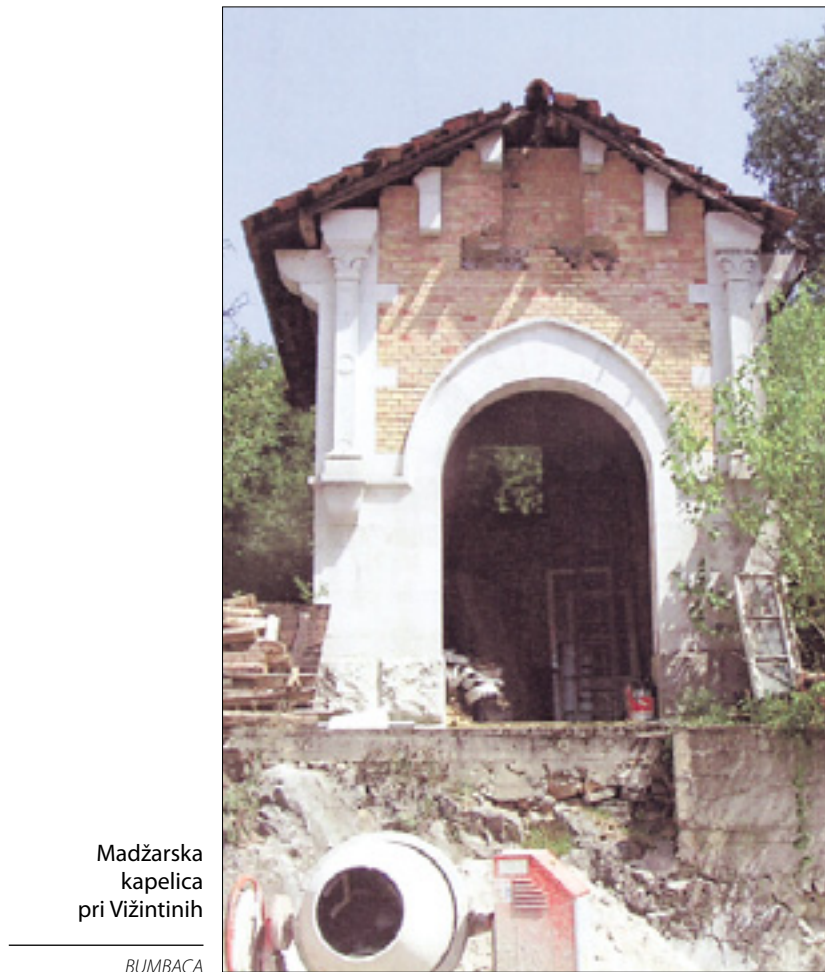
Postala bo spomenik evropskega pomena

Na ceremoniji predstavniki sedemnajstih držav - Napovedan tudi Danilo Türk

Madžarska kapelica pri Vižintinih bo iz dneva v dan prerasla v spomenik evropskega pomena. Pod mednarodnimi reflektorji se bo stavba, ki so jo zgradili madžarski vojaki ob koncu prve svetovne vojne, znašla maja, ko se bodo slovesnosti ob zaključku njene obnove udeležili vrhovni predstavniki sedemnajstih evropskih držav. V doberdobsko občino jih bo povabila madžarska fundacija Széchenyi, ki se je za restavratorski poseg zavzela v sodelovanju z združenjem Amici dell'Isonzo, doberdobsko občino in madžarskim ministrstvom za obrambo.

In ravno slovesnost je bila osrednja tema srečanja, ki je v torek potekalo na doberdobski občini in ki so se ga udeležili doberdobski župan Paolo Vizintin, podžupan Nordio Gergolet, predsednik združenja in predstavnica direktiva Amici dell'Isonzo Renato Cisilin in Eva Kollath, madžarski podjetnik Miklós Szunay, ki bo obnovo kapelice financiral, in predstavniki podjetja Őko-centrum, ki bo izvedlo obnovitvena dela. Le-ta bodo potekala v dveh fazah, saj bo v kratkem izveden sanacijski poseg, spomladi pa bodo olepšali zunanost in notranjost kapele ter jo tudi opremili. »Slovesnost, na katero bo madžarska fundacija Széchenyi povabila ugledne goste iz sedemnajstih držav, med katerimi bodo tudi predsedniki republik, bo potekala 29. maja 2009. Na Madžarskem namreč takrat praznujejo dan vojaških sil,« je povedal Cisilin in pristavil: »Madžari pripisujejo kapelici pri Vižintinih izreden zgodovinski pomen, saj gre za edino tovrstno pričevanje prisotnosti njihovih vojakov na našem območju med prvo svetovno vojno. Po načrtih fundacije Széchenyi bo postala evropski simbol miru med narodi, ki so se nekoč med sabo bojevali.«

Pri organizaciji ceremonije bo sodeloval tudi mednarodni sklad s sedežem v Budimpešti Skupni spomin v skupni Evropi, ki ga ob petnajstih članicah EU sestavljata Rusija in Ukrajina. »Na majsko slovesnost bodo vabljeni obrambni ministri, konzuli in predsedniki republike vseh držav članic. Med uglednimi gosti bo tudi slovenski predsednik Danilo Türk, ki je že potrdil svojo prisotnost,« je povedal doberdobski župan Vizintin in podčrtal: »Gre

Madžarska kapelica pri Vižintinih

BUMBACA

za izjemno priložnost za vidljivost naše občine, ki bo po zaslugi pomembnega spomenika odslej bolj razpoznavna. Vse državni madžarski časopisi v zadnjih časih že pišejo o majskem dogodku, o obnovi kapele pa je tekla beseda tudi na različnih mednarodnih simpozijih na Madžarskem.«

Vizintin je povedal, da je uprava že začela s pripravi na spomladanski dogodek, ko bo v Doberdob prišlo visoko število gostov. »Osrednji del slovesnosti bo potekal pri kapeli, sprejem in družabno srečanje pa bosta po ceremoniji potekala v centru Gradina,« je povedal župan in dodal: »Upamo tudi v prispevek, ki bi nam omogočil ureditev stare občinske poti, ki

pelje do kapelice pri Vižintinih in ob kateri je mogoče občudovati dragocen starvaški vodnjak. Ureditev ceste bi ovrednotila celotno območje in bi omogočala lažji dostop do spomenika.«

Prvi slovesni dogodek bo pri Vižintinih potekal že v torek, 11. novembra, ko bo madžarski general v spremstvu župana Vizintina in Cisilina, predsednika združenja Amici dell'Isonzo, položil venec h kapeli. »Datum ni naključen. 11. novembra 1918 so namreč madžarski vojaki namestili slovesno predati namenu kapelo, v resnici pa se je vojna zaključila 4. novembra. Vojaki so odšli in stavba je ostala nedokončana,« je še povedal Cisilin.

Aleksija Ambrosi

DOBERDOB - Nocoj na Gradini

Krajevna imena, ki opredeljujejo naš prostor

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje prireja drevi ob 18. uri v spremnem centru Gradina srečanje ob predstavitvi knjige Krajevna imena in priimki na doberdobskem Krasu. Knjiga z izrazito domoznansko vsebino je izšla v okviru pobud ob jubileju - 100-letnici ustanovitve bančnega zavoda.

Publikacija, ki jo je uredil Vlado Klemše, uvod pa je napisal Branko Marušič, prinaša v prvem delu splošen opis geografskega in družbenega stanja posameznih skupnosti (katastrskih občin) tako, kakor izhaja iz uradnih upravnih listin (Franciscejski kataster 1818-1819), vključno s seznama lastnikov zemljišč in stavb. Posebno zanimivi so topografski opisi, iz katerih izvemo marsikatero podrobnost in zanimivost. Osrednji del knjige s priloženim zemljevidom - izdelal ga je Matjaž Klemše - obravnava skoraj 800 krajevnih, vodnih, ledinskih imen in imen vzpetin. Gre za imena, ki »opredeljujejo« ta prostor, kakor pravi avtor, ki v slovskem delu ponudi dodatne informacije glede utečene rabe (oblika, števila, predložna zveza, posebnosti sklanjatve) in, vsaj v večini primerov, tudi poskuša razložiti pomen. Prispevek o krajevem imenoslovju na območju občine Zagraj, napisan v italijanski, je delo Maurizia Puntina, obravnava pa krajevna imena iz historičnega vidika.

Knjiga je sestavljena po poglavjih, upoštevajoč posamezne kraje v prostoru med morjem, Vipavo, Dolom in Laškim, ter tako zagotovo bliže vsem, ki bodo v njej iskali zgodovino domačega kraja ali zaselka ali odkrivali družinske korenine. Iz knjige, ki na nov in zanimiv način obravnava naš prostor v razdobju več kakor dveh stoletij, smo izbrali izsek iz topografskega opisa skupne občine Jamlje in Medja vas s Štivanom, ki opisuje razmere in težave v Štivanu konec 18. stoletja.

»Razlog za propad nekdanj cvetočega kraja je bilo nezdravo okolje. Dvignila se je namreč gladina morja, ki je pogostoma poplavljal celotno območje. Morska voda je tudi zadrževa-

VLADO KLEMŠE

BUMBACA

la odtok manjših rek in številnih kraških izvirov. Nastajalo je in se poglobljalo močvirje.

Informacijo o izumrli vasi, kjer so samo še ruševine, najdemo v opisu Slovenija na vojaškemu zemljevidu (1763-1787). O nezdravem okolju zasledimo beležko tudi v Franciscejskem katastru. V točki št. 16 topografskega opisa je poverjeni komisar Vittori (isti, ki je opravil popis in cenitev tudi za območje občine Doberdob) zapisal: »Zrak v hribovitem delu (občine) je zdrav, nevaren in zahrbtn pa v nižinskem delu. Vas Jamlje in zaselek Komarje sta najbolj oddaljena od močvirja in imata zaradi tega dober zrak. Razmere pa so vse slabše v drugih krajih, ki so bliže ravnini. Zrak v Medji vasi, Flondarju (Frankišču) in Sabličih je nezdrav in nevaren. To je mogoče sklepati tudi iz dejstva, da nihče od krajanov ne dočaka več kakor 50-55 let. Stanje v Štivanu je zagotovo najslabše, ne samo v primerjavi z vsemi zgoraj navedenimi kraji, marveč na celotnem Krasu. Zaradi stalne prisotnosti močvirja prebivalci namreč zbolevajo za mrzlico. Nevarnost obolenja za mrzlico je tudi za druge osebe, ki bi v poletnih mesecih za kakšen teden živele v kraju. Ne gre samo za nevarnost obolenja za mrzlico, ampak za smrtno nevarno bolezen, kakor se je že izkazalo v nekaterih primerih. Kljub temu velja zabeležiti, da je 30 in 40 let tega v tej vasi živelo 70 in več družin. Danes pa si nihče več ne upa živeti v kraju.«

Knjigo bo na nocojšnjem srečanju na Gradini ob udeležbi urednika in soavtorjev predstavila Danila Zuljan.

PEVMA - Državno odlikovanje za izjemno dobre šolske rezultate

Tomaž Pahor praporščak republike

Priznanje mu je izročil predsednik republike - 19-letni študent, ki je letos maturiral na znanstvenem liceju Gregorčič, se je odločil za študij na univerzi Bocconi v Milanu

Ne dogaja se ravno pogosto, da bi slovenski dijak iz zamejstva za uspehe na šolskem področju prejel iz rok predsednika republike visoko državno odlikovanje. To se je zgodilo pred nekaj dnevi na Kvirinalu v Rimu, kjer je Tomaž Pahor, bivši dijak znanstvenega liceja Simon Gregorčič iz Gorice, prejel od Giorgio Napolitano priznanje z nazivom praporščaka republike. Pot do tega naslova je dolga in povezana z nadpovprečno dobrimi šolskimi uspehi. Ti morajo odgovorjati strogemu pravilniku, ki ureja predloge za državna odlikovanja.

Kot nam je pojasnil novopečeni praporščak republike, pridejo v poštev le tisti dijaki, ki so na maturi dosegli oceno 100/100. Najvišja ocena pa ni še dovolj. Maturant je moral dosegati odlične šolske uspehe tudi v prejšnjih štirih letih visokošolskega študija. Poleg tega upošteva komisija tudi ocene, ki jih je dijak dosegal kot nižješolci. Vse to je zapisano v življenjepisni odličnjaka Tomaža Pahorja iz Pevme, ki se po prejemu državnega odlikovanja zahvaljuje ravnateljstvu goriškega licejskega pola Trubar-Gregorčič, ker ga je predlagalo pristojni državni federaciji vitezov dela.

Komisija je letos obravnavala več kot 1.500 predlogov iz vse države, po pravilniku pa je izbrala 25 dijakov; v resnici jih je bilo 26, ker sta dva dosegla povsem enak učni rezultat. Pahor je bil edi-

ni z območja Triveneta. Priznanja so dijaki prejeli ob priložnosti vsakoletnega podeljevanja naslovov vitezov dela.

Mladi Pahor, ki ga poznamo tudi kot odličnega športnika - igra namreč košarko pri goriškem Domu in v drugih zamejskih društvih -, nam je med klepetom povedal, da so ga v Rim, kamor je odpotoval skupaj s starši, povabili v torek, 28. oktobra. Dijaki so bili gostje omenjene federacije, v treh dneh bivanja v »večnem« mestu pa so si ogledali poslansko zbornico, kjer jih je sprejel predsednik Gianfranco Fini, v sredo so obiskali sedež RAI, zvečer pa so imeli skupno večerjo. Tam jim je predsednik federacije vitezov dela Benito Benedini izročil priznanje in spominsko kolajno. Ob tem gre zabeležiti tudi razveseljivo dejstvo, da je ime na priznanju slovenskega dijaka napisano v pravilni obliki - s strešico na imenu Tomaž. Dan, ki pa se je njemu in ostalim dijakom trajno zapisal v spomin, je bil četrtek, 30. oktobra. Tega dne jih je na Kvirinalu sprejel državni poglavar Giorgio Napolitano; ob njem sta bila minister za gospodarski razvoj Claudio Scajola in že omenjeni predsednik federacije vitezov dela. Vsakemu dijaku oz. dijakinji je predsednik države izročil spominsko kolajno in z njo izmenjal nekaj priložnostnih besed. Ko se mu je predstavil visokorasli Tomaž Pahor, mu je Napolitano predlagal, naj

Napolitano je med izročitvijo spominske kolajne visokoraslemu Tomažu v sproščenem klepetu predlagal, naj postane košarkar ali kirasir. Odgovoril mu je, da se s košarko ukvarja že od mladih nog, na vstop med kirasirje pa še ni pomislil.

postane košarkar ali kirasir (osebna straža predsednika republike). Tomaž mu je povedal, da se s košarko ukvarja že od mladih nog, na vstop med kirasirje pa še ni pomislil. Protokol podeljevanja je predvidel, da so skupaj z dijaki odlikovanje prejeli tudi vitezi dela; med te-

mi je bil Enrico Tommaso Cucchiani, višji funkcionar zavarovalniške družbe Allianz s sedežem v Trstu.

Devetnajstletni Tomaž Pahor je seveda ponosen na prejeto odlikovanje. Na vprašanje, kam ga bo vodila nadaljnja študijska pot, nam je povedal, da se je že

vpisal na univerzo Bocconi v Milanu, kjer je izbral fakulteto za ekonomijo in finance. Za ta korak so ga prepričali nekateri Goričani, ki že študirajo v lombardskem glavnem mestu, pa tudi sam si je želel vsaj za obdobje nekaj let menjati okolje. (vip)

VIPAVA-RAZDRTO - Uprava DARS-a ponovno izbrala ljubljanski SCT

Bo zadnji odsek hitre ceste res zaključen poleti?

Nevarno premikanje pobočja Nanosa - Župan: Bojim se, da bo cesta ob burji in poledici zaprta

NOVA GORICA Ogrožanje varnosti nedokazano

Kriminalisti so zaključili preiskavo delovne nesreče s smrtnim izidom, ki se je zgodila sredi septembra pri odpravljanju napake na daljnovo-
du v bližini Branika. Tedaj se je smrtno ponesrečil 36-letni delavec, zaposlen v podjetju Elektro Primorska. Kriminalisti so nesrečo preiskovali v smeri suma ogrožanja varnosti pri delu, kasneje pa se je izkazalo, da suma ne morejo potrditi.

Nesreča, v kateri je delavec izgubil življenje, se je pripetila 15. septembra v jutranjih urah. Moškega je dežurni iz dispečerskega centra napotil odpravljati napako na daljnovo-
du v bližini Branika. Pri transformatorski postaji, kjer se odcepi vod za zaselka Bizjaki in Cvetrož, je dežurni električar splezal na steber daljnovoda, da bi napako popravil. Med tem ga je stresel električni tok, tako da je padel s stebra na tla in tam obležal. Našel ga je mimoidoči domačin, ki je okoli 7.30 prišel mimo in takoj poklical reševalce. Zdravnica je lahko le še ugotovila, da je moški umrl zaradi udara elektrike.

Kraj delovne nesreče so si istega dne ogledali tudi kriminalisti in pristojne inšpekcijske službe. Kriminalisti so dogodek sprva preučevali v smeri suma storitve kaznivega dejanja ogrožanja varnosti pri delu. O vseh ugotovitvah so sproti obveščali novogoriško okrožno državno tožilstvo. Kasneje se je izkazalo, da tega suma ne morejo potrditi, zato niso uvedli sodnega postopka zoper nikogar, so pa kriminalisti na podlagi vseh zbranih obvestil in ugotovitev tudi ostalih pristojnih inšpekcijskih služb v zvezi s to nesrečo okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici podali poročilo. (km)

Uprava DARS-a je v torek ponovno odločala o izbiri izvajalca za namestitvev elektrostrojne opreme v dva predora na odseku hitre ceste čez Rebernice. Znova je bil izbran ljubljanski SCT, ki je zmagal že na prejšnjem razpisu, a se je na odločitev DARS-a potem pritožil italijanski Vidoni, tako da je državna revizijska komisija izbor SCT-ja tedaj razveljavila. Kakorkoli, razpisi za izvedbo elektro in strojna dela so se ponovili že štirikrat, kar vpliva na zaključek izgradnje odseka hitre ceste. V Vipavski dolini so zaradi zavlčevanja ogorčeni, saj se 8,7-kilometrski odsek gradi že šest let. Skozi Podnanos se vsak dan vali povprečno 1.700 tovornjakov, cesta čez Rebernice je zaradi težkega prometa uničena, višje ležeče vasi ob trasi pa se od začetka gradnje soočajo s poplavami. Krak hitre ceste H4 skozi Vipavsko dolino od Razdrtega do Vrtojbe, v celotni dolžini skoraj 41 kilometrov, bo povezal Goriško z osrednjo Slovenijo, pomeni pa tudi povezavo z italijanskim avtocestnim omrežjem.

Samo izbira izvajalca elektrostrojne opreme za predora Tabor in Barnica in dva pokrita vkopa traja že skoraj tri leta. Nazadnje se je nad tem, da je bil za ta dela izbran SCT, pritožil italijanski Vidoni, državna revizijska komisija pa je javni razpis vrnila na začetek in na četrtem izboru znova izbrala SCT. Ali se bo Vidoni znova pritožil, še ni znano. Po najboljšem možnem scenariju naj bi bil novi odsek hitre ceste Razdrto-Vipava čez Rebernice odprt poleti, v kar pa domačini že močno dvomijo. Vse glasneje se namreč govori o nevarnem posedanju oz. premikanju pobočja Nanosa, na katerem leži 200 milijonov evrov vredna cesta. Promet na viaduktu pa naj bi bil še posebej ogrožen ob močni vipavski burji, na cesti namreč ni t.i. protivetrnih zaščit. Na oboje je pred kratkim opozoril tudi župan Vipave Ivan Princes: »Bojim se, da bo ta cesta ob burji in poledici več ali manj zaprta. Že dalj časa poslušamo tudi govornice, da je ta odsek hitre ceste že ob rojstvu v slabi kondiciji. Če je temu res tako, potem naj izvajalci jasno povedo, da ceste ne morejo dokončati zaradi odgovornosti, da se vse skupaj lahko zruši!«

Na nerazumno zavlčevanje pri izgradnji odseka hitre ceste sta poleg vipav-

Gradnja odseka čez Rebernice

BUMBACA

skega župana minuli teden opozorila tudi poslanec in novogoriški župan Mirko Brulc ter državni svetnik Matej Arčon. Upravo DARS-a sta pozvala k odstopu, na ministrstvo za promet pa naslovila poziv, naj v zvezi s čimprejšnjim dokončanjem odseka Rebernice nujno ukrepa. Na zadnjem delu odseka Razdrto-Vipava je torej treba

v okviru elektrostrojne opreme v dveh predorih in dveh pokritih vkopih namestiti razsvetljavo, prežračevalne in protipožarne sisteme, prometno signalizacijo, videonadzor in klic v sili. Poleg tega manjka še okoli 200 metrov trase ceste, ki jo utrjujejo s tremi globokimi jaški.

Katja Munih

GORICA-RIM - Preiskava o pridobivanju kreditov

Sodili bodo docentu

Daniele Ungaro in Massimo Anziani osumljena potvorbe in goljufije - V preiskavo vpleten tudi izobraževalni zavod iz Gorice

TURJAK - Lorenzettijev umor

Izpustili ženo

Rambettijeva čez dva tedna v hišnem priporu, Rexhepi pa ostaja v zaporu

Giuliano De Nigris so na zahtevo odvetnika Gabria Laurinija včeraj zjutraj izpustili iz ženskega oddelka tržaške kaznilnice. 61-letna žena Eriberta Lorenzettija, ki so ga pred manj kot enim mesecem zabodli z nožem v njegovem stanovanju v Turjaku, je bila aretirana dan po tragičnem dogodku, ker je z bivšima sosedoma Roso Rambetti in Fatinom Rexhepijem osumljena soudeležbe pri umoru. De Nigrisova, ki je že od vsega začetka sodelovala s preiskovalci, bo v prihodnjih mesecih živela v Trstu. Sodne oblasti so namreč zasegle stanovanje v Turjaku, kjer je do umora stanovala z Lorenzettijem, s katerim pa sta že dalj časa imela zelo slabe odnose.

Tako kot odvetnik Laurini je izpustitev svoje varovanke zahteval tudi odvetnik Stefano Benetti, ki zagovarja Rambettijevo. Mladi ženski, ki je mati dveh otrok in je trenutno v osmem mesecu nosečnosti, je sodnik odredil hišni pripor, dočakala pa ga bo

GIULIANA DE NIGRIS

ALTRAN

šeše 19. novembra. V goriški kaznilnici pa bo ostal Fation Rexhepi, Rosin partner albanskega rodu, ki je ravno tako osumljen soudeležbe pri umoru.

Rambettijeva je pred dvema dnevnoma priznala, da je vedela za pretep 63-letnega direktorja zavoda INP-DAP. Po njenih besedah naj bi »kazen« za moškega predlagala De Nigrisova. Obe ženski sta na sodišču povedali, da nikakor nista pričakovali, da se bo pretep sprevrgel v umor.

V Rimu bodo sodili Goričanu Danieleju Ungaru, docentu sociologije na univerzi v Teramu, in vodilnemu predstavniku policijskega sindikata SIAP, Massimu Anzianiju. Osumljena sta potvorbe in goljufije. Sodna obravnava zoper njiju se bo začela 3. marca prihodnje leto.

Preiskava je povezana s pobudo za priznanje kreditov za pridobitev univerzitetne diplome, do česar imajo pravico italijanski policisti na podlagi konvencije med sindikatom SIAP in univerzo v Chietiju - Pescari. Ungaro, ki je tam poučeval, je bil imenovan za znanstvenega supervizorja projekta. Državno tožilstvo trdi, da sta Ungaro in Anziani v akademskem letu 2005-06 izdala ponarejena potrdila o udeležbi na tečaju sociologije. V preiskavo pa je vpleten tudi izobraževalni zavod Leonardo iz Gorice, ki je organiziral tečaje za policiste - študente; vpisnina je znašala 126 evrov. Pravna zastopnica zavoda je Ungarova žena Elisabetta Damianis.

»Šlo je za zasebne tečaje, ki so jih prirejali, zato da so policistom pomagali pri pripravi univerzitetnih izpitov. Vse je bilo vsem pod očmi in jasno, o čemer priča okoliščina, da nihče od 200 policistov, ki so se udeležili rimskega tečaja, ni vložil ovadbe, kar velja tudi za tečaja v Padovi in Bariju, ki nista predmet preiskave,« pojasnjuje Ungarov odvetnik Alberto Tofful in dodaja, da je rimski preiskovalni sodnik sklenil, da bodo sodili Ungaru in Anzianiju, ker je zbranega gradiva o tej kompleksni zadevi toliko, da je sodna obravnava tako rekoč obvezna.

NOVA GORICA - Alkohol ubija

Raste število vinjenih povzročiteljev nesreč

V okviru preventivne akcije z zgovornim naslovom Alkohol ubija - največkrat nedolžne, ki v novembru poteka na območju Slovenije, bo v Novi Gorici potekala posebna preventivna aktivnost, katere cilj je osveščanje voznikov glede posledic vožnje pod vplivom alkohola. Njen osrednji del bo potekal danes ob 11. uri pred občinsko stavbo.

Na novogoriški policijski upravi ugotavljajo, da je delež povzročiteljev prometnih nesreč pod vplivom alkohola iz lanskih od 13 odstotkov v letu letos narasel na 14 odstotkov. V številkah to pomeni, da se je na Novogoriškem letos zgodilo 855 nesreč, pod vplivom alkohola pa je bilo 105 njihovih povzročiteljev. Vinjeni so bili 4 povzročitelji nesreč s smrtnim izidom, 36 jih je povzročilo nesrečo z lahko telesno poškodbo, 5 hudo, samo z materialno škodo pa se je zaključilo 60 nesreč, ki so jih povzročili vinjeni vozniki. Povprečna stopnja alkoholiziranosti povzročiteljev nesreč ne glede na vrsto posledic je 1,49 grama alkohola na kilogram krvi.

Novogoriški policisti so v letošnjih prvih devetih mesecih odredili skoraj 12 tisoč preizkusov alkoholiziranosti in v 658 primerih ugotovili stopnjo alkoholiziranosti večjo od dovoljene. V 183 primerih je bila alkoholiziranost tako visoka, da so policisti voznika pridržali do iztreznitve. Odrejenih je bilo tudi 93 strokovnih pregledov v zvezi z mamili in 10 strokovnih

ODVISNOST

Spazzapan sodelavec novogoriške ambulante

BERNARD SPAZZAPAN

BUMBACA

Psihiater Bernard Spazzapan, znani goriški zdravnik in pred kratkim upokojeni dolgoletni primarij oddelka SERT pri goriškem zdravstvenem podjetju, je postal novi sodelavec novogoriške ambulante za bolezní odvisnosti (ABO), ki v tamkajšnjem zdravstvenem domu deluje od leta 1995. Spazzapan bo s svojimi dolgoletnimi izkušnjami na področju zdravljenja različnih oblik odvisnosti v dragoceno pomoč novogoriškim kolegom. V ambulanti bo deloval dvakrat tedensko.

Novogoriška ambulanta si prizadeva na podlagi dosedanjih rezultatov, dela strokovne ekipe in s pomočjo zunanjih sodelavcev postati vodilna ustanova na področju zdravljenja odvisnosti od iger na srečo v Sloveniji. V zadnjih letih se namreč v novogoriško ABO zateka vse več pacientov in njihovih svojcev, ki iščejo pomoč ravno zaradi te oblike zasvojenosti. »Čeprav sistemsko financiranje zdravljenja te bolezni v Sloveniji še ni urejeno, tem pacientom zagotavljamo ustrezno strokovno obravnavo,« pojasnjuje direktor novogoriškega zdravstvenega doma Marjan Pintar. V ABO načrtujejo tudi zaposlitev psihoterapevta za vodenje skupin ter vrsto preventivnih aktivnosti. V kratkem bodo organizirali tudi tri strokovna srečanja na temo patološkega hazardiranja - izziv in dilemma, 18. novembra pa bodo gostili psihologa in psihoterapevta Rolanda De Luca iz Vidma, ki bo posredoval svoje izkušnje pri delu s skupinami. S svojimi prispevki bodo sodelovali tudi Miha Kramli, vodja novogoriške ABO, Bernard Spazzapan in Tomica Dumačič, sociolog, zaposlen v HIT-u. (km)

TRST - Ponedeljkova glasbena srečanja v Rossettiju

Uvod s simfoničnim orkestrom FJK in violinistom Marcom Rizzijem

TRST - Spet se začenejo ponedeljkova srečanja z glasbo. Tržaško Koncertno društvo je tudi letos zasnovalo bogat program glasbenih ponedeljkov, ki se začenejo že prihodnji teden s slavnostnim koncertom simfoničnega orkestra Furlanije-Juljske krajine. V ponedeljek, 10. novembra, se bo torej ob 20.30 mogočna glasbena zasedba predstavila na odru gledališča

Rossetti. Večer bodo oblikovale skladbe Victorja de Sabate, Johannesa Brahmsa in Antonina Dvoraka. Orkester bo ob tej priložnosti spremljal eden izmed danes najbolj priljubljenih violinistov v Italiji, Milančan Marco Rizzi. Letošnji program vključuje trinajst srečanj s kakovostno glasbo: od nemškega pianista Martina Helmchena, čelista Antonia Menesesa in pianista

Gerarda Wyssa, do pianistov Marte Argerich in Andrasa Schiffa ter klarinetista Antona Paya; omeniti velja seveda še kvartet Tokyo String Quartet, Ensemble Die Singphoniker in pa Quartetto Fauré. Sezona se bo zaključila z dvojico violončelo-klavir Marie Elisabeth Hecker in Martin Helmchen. Več informacij je na razpolago na spletni strani www.societadeiconcerti.com.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Slovensko stalno gledališče
Hans Magnus Enzensberger: »**Hči zraka**«. Urnik: jutri, 7. novembra, ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), v soboto, 8. novembra, ob 20.30 (Red B), v nedeljo, 9. novembra, ob 16.00 (Red C, varstvo otrok) in v petek, 14. novembra, ob 20.30 (Red F).

Gledališče Rossetti
Garinei in Giovannini: »**Il giorno della tartaruga**«. Nastopata Chiara Nosc-hese in Christian Ginepro. Režija: Sa-verio Marconi. Urnik: jutri, 7. in v soboto, 8. ob 20.30 ter v nedeljo, 9. novembra ob 16.00 in 20.30.

Sala Bartoli
Dramaturg, izvajalec in režiser Mar-co Maltauro: »**Anvedi Goethe**«. Na-stopata še: Stefano Vigilante in Nata-lie Wilhelm. Urnik: do nedelje, 9. no-vembra ob 21.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada
Carlo Goldoni: »**Le smanie per la vil-leggiatura**«. Režija: Elena Bucci. Urnik: jutri, 7. in v soboto, 8. novembra ob 20.30, v nedeljo, 9. in v torek, 11. ob 16.30, v sredo, 12., v četrtek, 13., v pe-tek, 14. in v soboto, 15. ob 20.30 ter v nedeljo, 16. novembra ob 16.30.

GORICA
Kulturni dom
V soboto, 8. novembra, ob 20.30 / 18. gledališki festival "Castello di Gorizia". Gledališka predstava: »Il diavolo con le zinne«. Nastopa gledališka skupina Teatro dei Picapri (Macerata).

SLOVENIJA

KOMEN
Kulturni dom
V soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Ray Cooney: »Zadreg v bolnišnici dr. Egi-dija Sršena«. Komedija. Prevedel Zdravko Duša po komediji istega av-torja »To imamo v družini«. Gostuje gledališka skupina BC iz Bovca.

HRPELJE
Kulturni dom
V sredo, 12. novembra, ob 17.00 / Igra-na predstava za otroke »Pipi in Melki-jad«. Igrata Jurij Souček in Andrej Mu-renc.
LJUBLJANA
Cankarjev dom
Irena Tomažin: »**Kot kaplja morja v usta molka**«, dvorana Duše Počkaj / Ur-nik: v četrtek, 13. (premiera), v soboto. 15. in v nedeljo, 16. novembra, ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Dvorana Victor de Sabata
Jutri, 7. novembra, ob 20.30 / "Trieste Prima 2008" - MDI Ensemble Milano, Robert H. P. Platz, dirigent.
OPČINE
Prosvetni dom
V nedeljo, 9. novembra ob 18.00 / v okviru »Openskih glasbenih srečanj« koncert sopranistke Ilarije Zanetti, pri klavirju Tamara Ražem.

SLOVENIJA

SEŽANA
Kosovelov dom
Danes, 6. novembra, ob 20.00 / Kon-cert ruskega otroškega pevskega zbo-ra Navdih iz Moskve.
DIVAČA
Knjižnica
Jutri, 7. novembra, ob 19.00 / Koncert kitarista Tomaža Bana.
LJUBLJANA
Cankarjev dom
V četrtek, 13. in v petek, 14. novem-bra, ob 19.30, Gallusova dvorana / Or-kester slovaške Filharmonije. Dirigent: Peter Feranec. Solist: Gustáv Beláček - bas.
Hala Tivoli
Jutri, 7. novembra, ob 20.00 / Koncert Jeana Michela Jarraja.
■ **KOGOJEVI DNEVI**
Danes, 6. novembra, ob 20.30 / Slo-venski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kamin-ska - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Muzej na gradu sv. Justa: do 25. ja-nuarja 2009 je na ogled razstava »Sred-nji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.
Muzej židovske skupnosti Carlo in Ve-ra Wagner: razstava razglednic o an-tisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sre-dah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.
OPČINE
Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu...«.

Obisk je mogoč do 7. novembra, od po-nedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00.

GROPADA
V društvenih prostorih je razstava fo-tografij, pisem, orožja in predmetov iz časa 1. svetovne vojne (1914-1918) iz zbirke Marka Simiča. Odprta bo do ne-delje, 9. novembra, od 19.00 do 21.00.
NABREŽINA
Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, razen ob sredah, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gru-den).
ŠEMPOLAJ
Štalca: jutri, 7., v soboto, 8. in v nede-ljo, 9. novembra, od 18.00 do 21.00, na ogled razstava »Galicija - naši nonoti v vojni 1914-1918«.

DEVIN
Na Devinskem gradu bo do 9. novem-bra na ogled razstava »Torbe in torbi-ce na gradu«. Odprto vsak dan (razen v torek) od 9.30 do 16.00.

GORICA
Kulturni dom: do 8. novembra, od po-nedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, je na ogled doku-mentacijska razstava »Primož Trubar (1508-1586) veliki neznani Evrope-jec«.

Kulturni center Lojze Bratuž: razsta-va slik in risb iz cikla Potovanje ama-terjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.
Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprto od tor-ka do petka od 10.00 in 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.
Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

"**Gorica**" je naslov niza razstav in pri-re-ditev ob 90-letnici vrnitve mesta k Ita-liji in konca prve svetovne vojne: **na go-riškem gradu** je v dvorani deželnih stan-ov na ogled razstava »1918: la Vitto-ria« (1918: zmaga), **v grajskih zaporih** razstava o goriškem gradu v prvi sve-tovni vojni in v grofovi dvorani razsta-va o Italicu Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprto. **V večnamen-skem centru v Ul. Baiaumonti** je na ogled razstava o Sicilijancih v prvi sve-tovni vojni; do 8. novembra vsak dan med 10. in 12. ter med 16. in 18. uro. **V deželnem avditoriju v Ul. Roma** je na ogled razstava z naslovom »1918 - Dal Piave a Gorizia« (1918 - Od Piave do Gorice); do 11. novembra vsak dan med 9. in 12. ter med 16. in 19. uro, vsa-ko soboto, voden obisk razstave. **V biv-ših konjušnicah palače Coronini na Drevoredu 20. septembra** je na ogled razstava o bolničarkah v prvi svetovni vojni; do 16. novembra med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, zaprto ob po-nedeljkih. V razstavnih prostorih **Po-krajinskih muzejev** v grajskem nase-lju je na ogled razstava posvečena ge-neralu Armandu Diazu; do 8. februar-ja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. V veži **goriške občinske palače** bodo do 30. novembra na ogled fotografije o ozemlju prve svetovne vojne. Infor-macije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Tu-rismo FVG (tel. 0481-535764).

ROMANS
Življenje v strelskih jarkih (1918 - 2008. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov razstave v vili del Tor-re v Ul. Latina v organizaciji občine Ro-mans v sodelovanju z muzejem »Ri-cordi della Grande Guerra a San Mar-tino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra. Na ogled bo v so-boto, 8. in v nedeljo, 9. novembra med 10.00 in 20.00 (za šole predhodna pri-java na tel. 0481-966904).

SLOVENIJA

IZOLA
Palača Manzioli: do 7. novembra od po-nedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 20.00, razstavlja mozaične izdelke umetnica Megi Uršič Calzi z naslovom »Med starim in novim«.
NOVA GORICA
Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do pet-

ka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od tor-ka do petka od 8. do 16. ure, ob sobo-tah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do pet-ka po urniku Turistične agencije La-stovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Na-javljene skupine si lahko zbirke ogle-dajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled raz-stava slik Azada Karima.

Mestna galerija: jutri, 7. novembra, ob 19.00 odprtje razstave slik in predsta-vitev monografije Aleksija Kobala z na-slovom »Zrcaliti vajenca k soncu«. Umetnika in monografijo bo predsta-vila Petja Grafenauer; na ogled bo do 27. novembra od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00, ob nede-ljah in praznikih zaprto.

KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna mu-zejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

IDRIJA
Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg: do 23. novembra, je na ogled muzejska razstava »Razvoj žgal-niških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA
Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovinci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Muzej novejše zgodovine: od tor-ka, 11. novembra (otvoritev ob 18.00) bo na ogled občasna razstava »Država Slovencev, Hrvatov in Srbov 1918-2008«. Obenem bodo odprli razstavi: »Pa bodi prestol tvoj: vsak dom slo-venki«, iz zbirke razglednic Mirana Škrabca in »Ko se je prelamljal svet 1914-1918«.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Hu-maine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob ne-deljah do 14. ure.

Mestna galerija 1: do 9. novembra, re-trospektivni izbor slik, grafik, kipov, ilustracij, arhitekturnih in oblikovalskih rešitev Bogdana Groma, pod naslovom »Dva svetova«. Urnik: od 10.00 do 18.00, ob nedeljah od 10.00 do 13.00 ob ponedeljkih in praznikih zaprto.

Italijanski inštitut za kulturo v Slove-niji, (Kongresni trg 13): do 21. no-vembra, bo na ogled fotografska raz-stava, ob stoletnici rojstva italijanske igralkе Anne Magnani.

■ **RAZSTAVE FESTIVALA MESEC FOTOGRAFIJE 2008**

Branko Lenart »Piran : Pirano« / Obalne galerije Piran, do 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica do 24.11.

»**Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega« /** Pilonova galerija Ajdov-ščina od jutri, 7.11 do 28.11.

»**Photonic moments IV« /** Mala Gale-rija Cankarjevega doma v Ljubljani do 16. 11.

Metka Vergnion »Tišina« / Galerija Fo-tografija Ljubljana do 22.11.

Igor Bijuklić »Na rezilu horizonta« / Galerija KUD France Prešeren Lju-bljana do 11.11.

Andrej Perko »Vode« / Galerija MOL Ljubljana do 9.11.

Matej Sitar »Tsuriai« / Atelje 2050 Lju-bljana do 11.11.

Barbara Jakše & Stane Jeršič »Iz te snovi se tkejo snaje« / Galerija Art.si Ljubljana še danes, 6.11.

Gyula Fodor »Noosphere« / Galerija Photon Ljubljana do 22.11.

Ernst Logar »Non Public Spaces« / Ga-relija-Atelje Mikado Ljubljana do 18.11.

Gerhard Gross »Seattle Works« / do 2.12.

Dušan Pirih Hup »Retrospektiva« / Galerija KUD France Prešeren Lju-bljana do 25.11.

»**Italia Contemporary« /** Jakopičeva ga-lerija Ljubljana do 3.12.

Tomaž Lunder » Gladina spomina« / Prvo preddverje Cankarjevega doma Ljubljana od 10.11. do 21.11.

»**Sestanek« /** Hotel Mons Ljubljana od 13.11. do 13.12.

SEJMI - Od 13. do 15. novembra četrti bienalni sejem Treste Espresso Expo

Prihodnji teden bo Trst postal svetovna izložba kave

Med razstavljalci bo z nekaterimi novimi izdelki tudi družba Cogeco

TRST - Tako kot že na prejšnjih treh izvedbah, bo na letošnjem četrtem bienalnem sejmu kave Trieste Espresso Expo, ki bo od 13. do 15. novembra na tržaškem sejmišču, sodelovalo tudi podjetje Cogeco iz Skupine KB1909. Kot na prejšnjih izvedbah te specializirane sejemske prireditve, se bo predstavilo s lastnim standom, na katerem bo tokrat predstavilo nekaj novosti. Kot nam je povedal prvi mož družbe Cogeco Robert Vidoni, gre za nove proizvode oziroma nove kavne mešanice, ki so jih pripravili prav za to priložnost in so namenjene manjšim praznarnam v tujini za njihovo ponudbo kakovostne italijanske kave espresso.

Dan pred odprtjem letošnjega Trieste Espresso Expo, torej 12. novembra, bo na Pomorski postaji v Trstu posvet na temo Rast svetovne porabe in prihodnost proizvodnje kave - nestabilno ravnotežje. Za mikrofoni se bodo zvrstili ugledni poročevalci in najpomembnejši proizvajalci kave iz vsega sveta.

Bienalni specializirani sejem, ki ga organizira tržaška sejemska družba Fiera Trieste Spa s sodelovanjem združenja Associazione Caffè Trieste in s prispevki fundacije Fondazione CRTrieste in Trgovinske zbornice, bo pospremila tudi vrsto vzporednih dogodkov, s katerimi bo vse mesto za tri dni postalo izložba italijanske espressa v svetu. Kavo bo mogoče poskusiti tudi na London busu, sodelovati na okroglih mizah in na fotografskem tekmovanju Trst mesto kave.

Triestespresso London bus bo od ponedeljka, 10. novembra, vsak dan postal na najpomembnejših tržaskih trgih in ponujal mimoidočim brezplačno degustacijo kave. Izvedenec Gianni Pistrini bo na avtobusu vodil degustacije vrste naravnarabica, sprana arabica in naravnarobusta, interesentom pa bo razkrival skrivnosti kave in jih poučil, kako razpoznavati različne vrste kave glede na njen okus in vonj.

Medtem se z uspehom nadaljuje program evropskega partnerstva I Musei del Caffè Europei (Evropski muzeji kave). Tržaški muzej kave sodeluje z nekaterimi prestižnimi kavni muzeji po Evropi, kot so tehnološki muzej kave Probat Werke v nemškem Emmerichu (od leta 2004), Caferama di Badilatti v švicarskem Zuozu (od leta 2006) in Kaffeemuseum Edmund Mayr na Dunaju. V četrtek, 13. novembra ob 16. uri bo okrogla miza, na kateri bodo formalizirali sodelovanje med temu muzeji, tržaški raziskovalec Stelio Vinci pa bo ob tej priložnosti analiziral analogije med dunajsko in tržaško kavo.

Četrti sejem kave Trieste Espresso Expo bo od 13. do 15. novembra na tržaškem sejmišču

ARHIV

SLOVENIJA - Utemeljitev odločitve Evropske komisije

Zamrznitev denarja za projekt avtocestnega odseka posledica vinjet

BRUSELJ - Evropska komisija želi, da se projekt izgradnje avtocest v Sloveniji nadaljuje, denarja za to nismo zamrznili, smo pa prekinili proces potrjevanja projekta, je včeraj v Bruslju dejal tiskovni predstavnik komisarke za regionalno politiko Dennis Abbott. Potrdil je, da je zaustavitev potrjevanja projekta povezana z uvedbo vinjet v Sloveniji. Slovenska vlada bo morala zagotoviti, da uvaja tudi vinjete za krajše obdobje, in dokler tega ne zagotovi, bo proces potrjevanja projekta prekinjen, je pojasnil Abbott. Dodal je, da nima informacij o tem, da bi bila zamrznjena sredstva še za kakšen drug program oziroma projekt. Ob tem je ponovil, da gre v primeru vinjet za kršenje zakonodaje EU, saj so te po oceni komisije diskriminatorne.

V torek je sicer Evropska komisija potrdila, da je prejela odgovor Slovenije na opomin, da je veljavnim sistemom vinjet nepravilno obravnava tuje državljane, ki slovenske avtoceste

uporabljajo le začasno. Odgovor Bruselj preučuje in če slovensko stališče ostaja enako, lahko Slovenija v prihodnjih mesecih iz Bruslja pričakuje nov, ostrejši opomin.

Slovenija je odgovor na opomin zaradi vinjet v Bruselj poslala minuli teden, potem ko ga je potrdila vlada na dopisni seji. V njem na podlagi dokumentov s seje vlade ponovno v celoti zavrača očitke Bruslja in ponavlja, da niti uvedeni vinjetni sistem cestnjenja niti posledice njegove uvedbe ne morejo predstavljati ukrepa z neposrednimi ali posrednimi diskriminacijskimi učinki na podlagi državljanstva.

V komisiji poudarjajo, da so o vsebini odgovora Slovenije doslej brali le v medijih in da morajo še preučiti, ali je odgovor dejansko nespremenjen. V tem primeru, kot omenjeno, sledi drugi korak v postopku zaradi kršitve pravnega reda unije, to je drugo, še ostrejšo opozorilo, ki se imenuje

je obrazloženo mnenje. Postopek se lahko v skrajnem primeru konča tudi na Sodišču Evropskih skupnosti.

Slovenija je odgovor na opomin Evropske komisije poslala v predvidenem roku, to je do 2. novembra, potem ko je Evropska komisija pred tem zavrnila njeno prošnjo za podaljšanje roka z enega na dva meseca. Slovenija je za podaljšanje zaprosila s ciljem, da bi odgovor komisiji posredovala nova vlada.

Evropska komisija je Slovenijo 2. oktobra opozorila, da z veljavnim sistemom vinjet nepravilno obravnava tuje državljane, ki slovenske avtoceste uporabljajo le občasno. Presodila je namreč, da so ti zaradi nesorazmernih cestnin za tranzit ali kratkotrajno uporabo avtocest v slabšem položaju kot Slovenci. S tem prvim pisnim opominom zaradi kršenja pravnega reda EU se začne vsak postopek komisije proti državi članici zaradi nespoštovanja evropskih pravil. (STA)

TRANSPORT Adria Airways prepeljala 17% več potnikov

LJUBLJANA - Adria Airways je v prvih desetih mesecih letos prepeljala 1.149.450 potnikov, kar je 17 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Število vseh letov se je povečalo za 15 odstotkov, število rednih letov za 16 odstotkov, število čarterskih letov pa za 11 odstotkov, so sporočili iz družbe. Adria Airways je v rednem prometu, ki predstavlja najpomembnejšo dejavnost, prepeljala 960.809 potnikov, kar je 20 odstotkov več kot v prvih desetih mesecih lani. Oktobra so v Adrii Airways prepeljali 109.413 potnikov, kar je štiri odstotke več kot v oktobra lani. Družba je v rednem prometu odpeljala 2187 letov oz. 12 odstotkov več kot oktobra lani, skupaj pa je opravila 2385 letov, kar je devet odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. V rednem prometu je prepeljala 97.932 potnikov, sedem odstotkov več kot v primerljivem lanskem obdobju.

ENERGIJA FJK lani manj odvisna od uvoza elektrike

VIDEM - Furlanija-Juljska krajina je lani porabila 10,7 milijarde kilovatnih ur električne energije, kar je za 2,8 odstotka več kot leto prej. Po podatkih družbe Terna, ki je lastnica in upravljalica nacionalne daljnovodne mreže, je bilo največ energije porabljene v videmski pokrajini s 5250,6 GWh letno. Proizvodnja električne energije je lani v deželi dosegla 11,4 milijarde kWh, kar je za 14,6 odstotka več kot v letu 2006. Pri tem se je za 16 odstotkov povečala proizvodnja termoelektrarn in za 4,8 odstotka proizvodnja hidroelektrarn. Sončnih elektrarn v letu 2006 v FJK ni bilo, lani pa so proizvedle dva milijona kWh.

Iz tujine je FJK lani uvozila približno 2,9 milijarde kWh, kar za 45,3 odstotka manj kot leto prej, medtem ko je v druge dežele izvozila 3,6 milijarde kWh ali za 25,8 odstotka manj kot v letu 2006. Industrija je lani porabila za 2,69 odstotka več elektrike kot leto prej, rast pa je bila druga najvišja med italijanskimi deželami. V zameno pa se je zmanjšala poraba energije v gospodinjstvih, kar je sicer splošen pojav.

EVRO

1,2870 \$ +0,39

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 5. novembra 2008

valute	05.11.	04.11.
ameriški dolar	1,2870	1,2820
japonski jen	127,40	127,35
kitajski juan	8,7879	8,7638
ruski rubel	34,6359	34,5664
danska krona	7,4438	7,4430
britanski funt	0,8065	0,8075
švedska krona	9,9369	9,8978
norveška krona	8,6600	8,561
češka krona	24,300	24,163
švicarski frank	1,5051	1,4943
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	259,30	259,86
poljski zlot	3,5175	3,5266
kanadski dolar	1,4858	1,4949
avstralski dolar	1,8609	1,8554
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,7035	3,6850
slovaška krona	30,345	30,333
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7089	0,7092
braziljski real	2,7420	2,7525
islandska krona	305,00	305,00
turška lira	1,9409	1,9379
hrvaška kuna	7,1390	7,1531

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE 5. novembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	1,9562	2,5062	2,8237	2,9687
LIBOR (EUR)	4,2787	4,6562	4,715	4,7662
LIBOR (CHF)	1,69	2,6016	2,77	3,0083
EURIBOR (EUR)	4,327	4,663	4,716	4,764

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

18.343,38 € -520,49

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 5. novembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GOBENJE	17,27	+1,41
INTEREUROPA	13,81	+0,07
KRIKA	68,47	+3,82
LUKA KOPER	34,79	+1,81
MERCATOR	213,53	+11,87
PETROL	364,23	+1,73
TELEKOM SLOVENIJE	184,33	+1,74

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	60,47	+6,05
AERODROM LJUBLJANA	45,89	+0,79
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	169,90	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	49,05	+0,27
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	15,02	+5,55
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	56,07	+5,47
POZVAROVARNICA SAVA	17,39	+1,64
PROBANKA	37,00	+1,37
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	270,12	+6,06
TERME ČATEŽ	245,00	-6,06
ŽITO	130,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	26,00	+5,48

MILANSKI BORŽNI TRG 5. novembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,643	-1,85
ALLEANZA	5,51	-2,30
ATLANTIA	15,15	-1,57
BANCO POPOLARE	9,75	-0,73
BCA MPS	1,56	-0,70
BCA POP MILANO	4,96	+0,86
EDISON	1,219	+0,99
ENEL	5,67	-1,13
ENI	18,6	-3,88
FIAT	6,45	-2,96
FINMECCANICA	10,3	+0,62
GENERALI	20,47	-0,29
IFIL	2,66	-4,18
INTESA SAN PAOLO	3,1	-2,52
LOTTOMATICA	19,18	+0,16
LUXOTTICA	16,69	+1,84
MEDIASET	4,66	-3,78
MEDIOBANCA	9,165	+0,33
PARMALAT	1,35	-2,60
PIRELLI e C	0,323	+3,35
PRYSMAN	10,27	-4,11
SAIPEM	15,75	-6,63
SNAM RETE GAS	4,09	+2,12
STMICROELECTRONICS	6,89	+0,15
TELECOM ITALIA	1,03	+3,78
TENARIS	8,75	-1,85
TERNA	2,5	+2,21
TISCALI	0,885	-5,09
UBI BANCA	13,01	-0,99
UNICREDIT	2,187	-1,38

SOD NAFTE

(159 litrov)

65,43 \$ +0,20

IZBRANI BORŽNI INDEKSI 5. novembra 2008

indeksi	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	5.271,20	+3,99
SBITOP, Ljubljana	1.201,78	+4,36

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.313,88	-3,56
BIRS, Banjaluka	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	697,59	+2,58
SRX, Beograd	343,21	+3,26
BIFX, Sarajevo	2.667,20	+0,42
NEX 20, Podgorica	11.611,41	+0,37
MBI 10, Skopje	3.049,28	+1,75

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.327,08	-3,10
Nasdaq 100	1.334,32	-3,20
S&P 500, New York	973,90	-3,17
MSCI World, New York	1.007,64	+4,80
DAX 30, Frankfurt	5.166,87	-2,11
FTSE 100, London	4.530,73	-2,34
CAC 40, Pariz	3.618,11	-1,98
ATX, Dunaj	2.097,11	-5,10
PX, Praga	904,0	-3,36
EUROSTOXX 50	2.710,65	-1,61
Nikkei, Tokio	9.521,24	+4,46
STI, Singapur	1.868,82	+2,13
Hang Seng, Hongkong	14.912,66	+3,67
Composite, Šanghaj	1.760,61	+3,15
Sensex, Mubaj	10.120,01	-4,81

PRORAČUN Vlada sprejela priporočilo Rosata o Finestu

RIM - Med razpravo o finančnem zakonu je vlada sprejela priporočilo poslancev Demokratske stranke - prvi podpisnik Tržačan Ettore Rosato - da bo javni finančni družbi Finest iz Pordenona omogočeno poslovanje tudi na kitajskem in indijskem trgu. Kot je v razpravi opozoril Rosato, je po razširitvi Evropske unije potrebno na novo zarisati operativna področja finančne družbe, ki se morajo razširiti na nove trge, še posebno na kitajskega in indijskega. Tržaški poslanec je še povedal, da so podjetniki severovzhodne Italije predsednikoma Veneta in Furlanije-Juljske krajine večkrat postavili zahtevo po reformi Finesta, vendar niso bili uspešni. Sredstva, ki jih upravlja finančna družba bi bila namreč zelo dobrodošla za olajšanje prodora podjetij severovzhodne Italije na trge hitro razvijajočih se držav.

BANKE Deželna banka ne bo krčila obsega posojil

VIDEM - Cassa di Risparmio del Friuli Venezia Giulia, deželna banka iz skupine Intesa SanPaolo, bo dala podjetjem v Furlaniji-Juljski krajini na voljo 700 milijonov evrov. Predsednik banke Carlo Appiotti in direktor Roberto Dal Mas sta včeraj v Vidmu predstavila formulo Monorata (en sam obrok), ki bo potencialnim posojilojemalcem omogočila odplačilo posojila v enem samem obroku, brez dodatnih stroškov za družinske ali podjetniške bilance. Z novo formulo bodo namreč lahko družine in podjetja preorganizirali svoja posojila in pridobili ugodnejše obrestne mere, kot tudi združili na en sam tekoči račun in v eno samo posojilo svoje različne bančne pozicije.

FriulAdria z multimedijsko agencijo
PORDENON - Pordenonska ljudska banka FriulAdria je predstavila inovativno multimedijsko interaktivno agencijo, odprto nepretrgano 24 ur, zasnovano na najnovejših tehnoloških rešitvah. Med njimi je tudi t.i. občutljiva stena, ki omogoča prenos podatkov z zaslona na mobilni telefon.

EVROPSKA UNIJA - Predstavitev širitvene strategije za prihodnje leto

Zahtevni pogoji za Hrvaško za končanje pogajanj leta 2009

Dvostranska vprašanja niso stvar pogajanj z EU - Srbija bi prihodnje leto lahko postala kandidatka

BRUSELJ - Leto 2009 bo in mora postati leto bistvenega napredka za države na poti v EU, je bil včeraj ob predstavitvi širitvene strategije za prihodnje leto odločen komisar za širitev Olli Rehn, kljub finančni krizi in težavam z Lizbonsko pogodbo. A konkretnih spodbud je malo: Hrvaška bi lahko končala tehnična pogajanja, Srbija bi lahko postala kandidatka.

Širitev danes ni problem, je ena ključnih rešitev za pospešitev gospodarske rasti v Evropi, je komisar za širitev zavrnil mnenja, da je širitveni zagon žrtev Lizbonske pogodbe in finančne krize. Kljub finančni krizi in težavam z Lizbonsko pogodbo širitve "ne smemo postaviti na stranski tir", je pozval. Rehn je zavrnil tudi navedbe, da težave zaradi zavrnitve Lizbonske pogodbe na Irskem upočasnjujejo širitveni proces. "Najpočasnejši scenarij za uveljavitev Lizbonske pogodbe je še vedno hitrejši od najbolj optimističnih napovedi o tem, kdaj bi lahko bila Hrvaška pripravljena na članstvo," je ocenil.

Komisar je prepričan, da je širitvena politika v lanskem letu na primeru Kosova in vloge Turčije v krizi na Kavkazu dokazala, da je evropska perspektiva pozitivna. "Letu 2009 bo in mora postati leto bistvenega napredka držav jugovzhodne Evrope, od katerih pričakujemo znaten korak naprej v širitvenem procesu," je poudaril.

Evropska komisija je po bridki lekciji z Romunijo in Bolgarijo, ki sta v EU vstopili preslabo pripravljene, precej zaostriła pogoje za članstvo v uniji. Eno od novih načel je tudi, da Bruselj ne postavlja prelomnih datumov, dokler ni država že tik pred vrati EU. Vendar se leto 2009 kot pomembna prelomnica v tokratnih poročilih vendarle pojavlja v dveh primerih: Hrvaška je dobila pogojen in okviren časovni načrt za končanje tehničnih pogajanj do konca leta 2009, Srbija pa spodbudo, da bi v tem letu lahko dobila status kandidatke, obe seveda pod pogojem, da bosta izpolnili vse določene zahteve.

Komisar Rehn je izrazil upanje, da bodo države članice hitro potrjevale pripravljena poglavja ter pozval k reševanju dvostranskih vprašanj dvostransko, da bo lahko Hrvaška sledila temu načrtu. "Pričakujem, da bodo države članice spoštovale pogajalski okvir ter odpirale in zapirale poglavja, pri katerih je bil dosežen zahtevan napredek," je poudaril. Ob tem v Bruslju opozarjajo, da so dobri sosedski odnosi ključni za članstvo v EU, in pozivajo, naj bo reševanje dvostranskih vprašanj, tudi sporov glede meje, za države v čakalnici na članstvo v EU prednostna naloga. V primeru Hrvaške je Evropska komisija posebej opozorila na odprti vprašanji meje in varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke. Evropska komisija sicer poudarja, da je problem meje dvostransko vprašanje, ki nima prostora v samem procesu pogajanj Hrvaške z EU. Takšno je tudi stališče Slovenije, ki je Hrvaško minul mesec javno opozorila, da mora s tega vidika za napredek v pogajanjih z EU iz pogajalskih stališč umakniti tiste točke, ki kakor koli prejudicirajo njuno mejo.

"Nismo dobili nobenih navodil, da moramo spreminjati katerega koli izmed svojih zakonov. Kar je pomembno tako za EU kot za Slovenijo, je izjava, ki smo jo večkrat ponovili - noben dokument ne prejudicira meje s Slovenijo," je na novinarski konferenci v Zagrebu v odzivu na poročilo poudaril hrvaški premier Ivo Sanader, ki je s poročilom Bruslja sicer zadovoljen.

Najostrejši sporočili sta sicer včeraj dobili Makedonija ter Bosna in Hercegovina. Prva zaradi politične nezrelosti spet ni dobila priporočila za začetek pristopnih pogajanj z EU, na kar čaka že od decembra leta 2005, ko je dobila status kandidatke. BiH pa je komisija posvarila zaradi krepitve nacionalizma in izrazila zaskrbljenost, da bi to lahko spodkopalo stabilnost.

Tudi Turčija si ne more kmalu obetati prelomnih premikov na poti v EU. Evropska komisija jo je danes opozorila, da je letos zabeležila zelo omejen napredek pri reformah, ki bi jo približale uniji. Turške

oblasti je zato EU pozvala, naj pospešijo reforme. Turško zunanje ministrstvo je v odzivu na poročilo Evropske komisije zapisalo, da je Ankara odločena nadaljevati reforme in prilagoditi svojo zakonodajo evropskim standardom. "Vstop v EU je naš strateški cilj," so zapisali v sporočilu.

Evropska komisija vsako leto poleg poročil o treh kandidatkah Hrvaški, Turčiji in Makedoniji ter potencialnih kandidatkah Srbiji, Albaniji, Črni gori in BiH objavi tudi poročilo o napredku Kosova. Letošnje je prvo poročilo o Kosovu po razglasitvi neodvisnosti februarja letos, vendar je še vedno pripravljeno v okviru resolucije ZN 1244.

Vse države članice EU Kosova še niso priznale, zato Evropska komisija sedaj išče načine, kako bi ga vključila v proces stabilizacije in pridruženja. To je tudi temeljno sporočilo tokratnega poročila o Kosovu, v katerem sicer še piše, da ima mlada država še veliko problemov, predvsem v pravosodju ter boju proti korupciji in pranju denarja - kakor tudi vse druge države na Zahodnem Balkanu. (STA)

Evropski komisar za širitev Olli Rehn je zagovornik nadaljevanja širitve EU

ŠOLSTVO - Predsednik republike Giorgio Napolitano

Podpora raziskovalcem in univerzitetnemu svetu

Predsednik republike Giorgio Napolitano

PADOVA - Predsednik republike Giorgio Napolitano podpira raziskovalce, ki protestirajo proti odloku ministrice Gelminijev. Napolitano se je včeraj v Padovi srečal s skupino raziskovalcev in poudaril, da »za vas bom storil vse, kar lahko storim in je v mojih močeh«. Ministrski predsednik Silvio Berlusconi je s sejma motorjev v kraju Rho takoj odvrnil, da se o t.i. reformi širijo napačne informacije in da ne bo nobenega odvečnega krčenja finančnih sredstev.

Napolitano je v zvezi z raziskovalnim področjem povabil k razumnosti, saj se je po njegovem mnenju »odprla špranja«. Poudaril je, da je vselej spodbujal soočanje in dogovarjanje namesto vsiljevanja že sprejetih odločitev. Predsednik republike je obenem izrazil razumevanje za demonstracije in proteste, toda slednji morajo biti konstruktivni in upoštevati demokracijo, ne pa ciljati na ohranitev napačnih stvari. Berlusconi je še povedal, da namerava vlada le krčiti odvečne stroške in nagravati zaslužne univerze. Premier je dodal, da ne bodo krčili finančnih prispevkov za zasebne katoliške šole. Berlusconi je v zvezi s prispevki za zasebno šolo pojasnil, da »ni opazil, da je bilo v finančnem zakonu predvideno krčenje financiranja za zasebne katoliške šole v višini 134 milijonov evrov.« Priznal je, da je to njegova odgovornost in naglasil, da »bomo umaknili krčenje financiranja zasebni katoliški šoli, ker je to svoboda za vse.«

BRUSELJ - Zamrznili so jih zaradi rusko-gruzijske vojne

Evropska komisija za obnovo pogajanj med EU in Rusijo

BRUSELJ - EU bi morala obnoviti pogajanja o strateškem partnerstvu z Rusijo, ki jih je zamrznila septembra zaradi rusko-gruzijske krize, priporočila Evropska komisija v včeraj objavljenem dokumentu, o katerem naj bi zunanji ministri EU razpravljali prihodnji ponedeljek. Po mnenju Bruslja bi pogajanja omogočila EU, da sledi svojim interesom in da nastopi enotno. "Če EU govori z enim glasom in deluje enotno, Rusija to upošteva, unija pa lahko vpliva na potek dogodkov," pojasnjujejo v Bruslju.

Evropska komisija meni, da bi bilo treba določiti roke za naslednje kroge pogajanj. Kot še piše v dokumentu, je jasno, da EU ne sprejema trenutnega statusa quo v Gruziji, da pa je v interesu unije, da z Rusijo sodeluje v prizadevanjih za rešitev konfliktov v sosesčini. Umik ruskih vojakov iz tamponskega območja v Gruziji je po navedbah komisije "ohrabrujoč", vendar pa v Bruslju ob tem opozarjajo, da je treba narediti še veliko.

Evropska komisija v dokumentu še poudarja, da "Rusija v gospodarskem smislu potrebuje EU" in da gre pri odnosu unije od ruske energije za "soodvisnost in ne za odvisnost".

V dokumentu še poudarjajo, da je EU naj-

pomembnejša vlagateljica v Rusiji in najpomembnejša trgovinska partnerica te države, v interesu obeh strani pa je, da se dobri trgovinski odnosi nadaljujejo. Med področji, glede katerih je EU zaskrbljena, v Bruslju omenjajo še človekove pravice, glede katerih Moskva ne spoštuje zavez v okviru Sveta Evrope in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse).

Pogajanja o novem strateškem partnerstvu, ki sta jih Evropska unija in Rusija začeli na junijem vrhu pod slovenskim predstvom EU v Hanti Mansijsku, je unija na izrednem vrhu 1. septembra zamrznila zaradi avgustovskega vdora ruskih sil v Gruzijo. To je bil tudi edini resni ukrep, s katerim je sedemindvajseterica obsodila rusko kršitev ozemeljske celovitosti kavkaške republike. Članice EU sicer niso enotne glede obnove pogajanj. Medtem ko se predsedujoča EU Francija zavzema, da bi pogajanja znova stekla že 14. novembra na vrhu EU-Rusija v Nici, več članic sedemindvajseterice, med njimi baltske države in Poljska, zavrača obnovo pogovorov z Rusijo. Med nasprotniki obnove pogajanj z Rusijo sta poljski in litovski predsednik Lech Kaczyński in Valdas Adamkus, ki sta to poudarila tudi v torkovi skupni izjavi. (STA)

Koncert ob 80-letnici skladatelja Morriconeja

RIM - Rim bo 80. rojstni dan slavnega skladatelja filmske glasbe Ennia Morriconeja v ponedeljek, 10. novembra, proslavil s koncertom na rimski univerzi La Sapienza. Izvajali bodo najbolj znane kompozicije mojstra, ki je s svojimi značilnimi melodijami vtisnil neizbrisni pečat zgodovini filma. Na koncertu bodo krstno izvedli dve noviteti Morriconejevega sina Andree in skladatelja filmske glasbe Nicole Piovaniija.

Kmalu odlok v podporo bankam in družinam

MILAN - Vlada pripravlja odlok o bankah, ki naj bi vseboval nekatere nujne ukrepe v podporo bančnim zavodom, a tudi družinam. Silvio Berlusconi je ob odprtju milanskega sejma koles in motornih koles napovedal, da bodo morale banke obdržati kreditno politiko, kakršno so imele pred finančno krizo. »Če bo banka prejela zunanjo likvidnost, pa bo morala povečati posojila za 1, 2, 3 ali 4 odstotke,« je razložil premier. Britanski dnevnik Financial Times medtem navaja, da naj bi Italija imela v zalogi 30 milijard evrov za banke, to pa v času, ko državi grozi huda recesija.

Na območju Gaze spet vzplamtelo nasilje

GAZA - Izraelske sile so na območju Gaze včeraj ponoči ubile šest pripadnikov palestinskega gibanja Hamas, nakar je oboroženo krilo Hamasa na Izrael izstrelilo več deset raket. To je najresnejši incident, odkar so Izrael in palestinska oborožena gibanja, vključno s Hamasom, junija sklenili prekinitev ognja. Izraelska vojska je ponoči vkorakala v Gazo, potem ko je od obveščevalnih služb dobila informacije, da naj bi se nedaleč od meje nahajal tunel, ki naj bi ga skrajneži uporabljali za ugrabitve izraelskih vojakov. Na izraelske vojske so pri tem po navedbah tiskovnega predstavnika izraelske vojske streljali, izraelska vojska pa je na napad odgovorila. Oboroženo krilo Hamasa je po navedbah izraelske vojske nato iz Gaze na Izrael izstrelilo več kot 50 raket. Eno od njih je zadela stanovanjski del mesta Aškelon v Izraelu, je sporočil tiskovni predstavnik izraelske vojske. O žrtvah zaenkrat ne poročajo. Obe strani sedaj druga drugo obtožujeta kršitev premirja, ki je po več mesecih smrtonosnega nasilja začelo veljati 19. junija.

MOSKVA - Postavitev raket Kritični odzivi ZDA, Češke in Poljske na napoved Medvedjeva

MOSKVA - Na včerajšnjo napoved ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva o namestitvi raket kratkega dosegata tipa iskander na območju ruske eksklave Kaliningrad so se že odzvali ZDA, Poljska, Češka in zveza Nato. Pentagon je sporočil, da bo kljub ruskim grožnjam z evropskimi partnerji še naprej razvijal protiraketno obrambo. Slednji se ni neposredno odzval na napoved namestitve raket tipa iskander, vendar je ponovil, da načrtovani protiraketni ščit v Evropi ne predstavlja grožnje Moskvi.

Napoved Rusije o postavitvi raket na pragu Poljske je politična poteza in ne vojaški korak, pa je v odzivu na napoved Medvedjeva dejal poljski premier Donald Tusk. Napoved Medvedjeva je odmevala tudi na Češkem. Njegov načrt o namestitvi raket je "obžalovanja vreden", je sporočilo češko zunanje ministrstvo.

Medvedjev je v odgovor na namestitev delov protiraketnega ščita na evropskih tleh včeraj napovedal postavitve raket tipa iskander v ruski eksklavi Kaliningrada, ki meji na Poljsko in Litvo. "Rakete iskander bodo nameščene ... da bi, če bo to potrebno, nevtralizirali ameriški protiraketni ščit," je povedal Medvedjev.

NOGOMET - V 4. krogu lige prvakov

Del Piero junak v Madridu Fiorentina namučila Bayern

Juventus že v osmini finala, Fiorentini pa resno grozi izločitev

Alessandro Del Piero je z dvema zadetkoma sam spravil na kolena Real, Juventus pa zagotovil napredovanje v osmino finala

ANSA

MADRID/FIRENCE - Juventus je še drugič v štirinajstih dneh premagal nekdanje »galaktike«, madridski Real, in se tako dva kroga pred koncem skupinske faze lige prvakov že uvrstil v osmino finala. Junak tekme je bil Juventusov kapetan Alessandro Del Piero, ki je kar dvakrat premagal sinoči nezanesljivega Ikerja Casillasa. V prvem polčasu je prvič zatresel Realovo mrežo z natančnim strelom z levo nogo, potem ko je Tiago prestregel žogo na sredini igrišča. Drugi gol pa je padel v drugem polčasu. Iz najboljšega možnega položaja, okrog petindvajsetih metrov, mu je pomagal še Realov vratar, ki je slabo postavil živi zid. Po drugem голу je bilo v Madridu, kjer stara dama ni zmagala 46 let, tekme konec.

Fiorentina je na domačem Franchiju prisilila na delitev točk Münchenski Bayern, ki si je tako že zagotovil nastop v osmini finala. Po sinočnjem neodločenem izidu je Fiorentina skoraj odrezana od boja za drugo mesto. V prihodnjem krogu bo morala premagati Lyon. V nasprotnem primeru Prandelljevi varovanci celo tvegajo, da ne bodo igrali niti v pokalu Uefa. Fiorentina je povedla po lepem голу Mutuja, nogo-

metaši bavarskega kluba pa so izenačili z golom Borowskegam.

Real Madrid - Juventus 0:2 (0:1)

STRELEC: Del Piero v 17. in 67. min.

REAL: Casillas, Sergio Ramos, Heinze (Higuain), Canavaro, Marcelo, Diarra, Drenthe, Guti, Sneijder (Van Der Vaart), Raul, Van Nistelrooy (Saviola). Trener: Schuster.

JUVENTUS: Manninger, Mellberg, Legrottaglie, Chielini, Molinaro, Marchionni, Tiago, Sissoko, Nedved, Amauri (laquinta), Del Piero (De Ceglie). Trener: Ranieri.

Fiorentina - Bayern 1:1 (1:1)

STRELCA: Mutu v 10., Borowski v 33..

FIORENTINA (4-3-3): Frey; Zauri, Dainelli, Gamberini, Gobb; Kuzmanović (Osvaldo), Felipe Melo, Montolivo; Santana (Almiron), Gilardino, Mutu. Trener: Prandelli.

BAYERN (4-4-2): Rensing; Oddo, Lucio, Demichelis, Zè Roberto; Schweinsteiger (Kroos), Van Bommel, Borowski, Ribery; Klose, Podolski (Ottl). Trener: Klinsmann.

SKUPINA E		IZIDA 4. KROGA					
Celtic - Manchester 1:1, Aalborg - Villarreal 2:2							
Manchester Utd	4	2	2	0	7:1	8	
Villarreal	4	2	2	0	9:5	8	
Celtic	4	0	2	2	1:5	2	
Aalborg	4	0	2	2	5:11	2	
PRIHODNJI KROG (25.11.): Aalborg - Celtic, Villarreal - Man. United							

SKUPINA F		IZIDA 4. KROGA					
Fiorentina - Bayern 1:1, Lyon - Steaua 2:0							
Bayern München	4	2	2	0	6:2	8	
Lyon	4	2	2	0	10:6	8	
Fiorentina	4	0	3	1	3:6	3	
Steaua	4	0	1	3	3:8	1	
PRIHODNJI KROG (25.11.): Fiorentina - Lyon, Bayern - Steaua							

SKUPINA G		IZIDA 4. KROGA					
Arsenal - Fenerbahçe 0:0, Dinamo Kijev - Porto 1:2							
Arsenal	4	2	2	0	10:3	8	
Porto	4	2	0	2	5:7	6	
Dinamo Kijev	4	1	2	1	3:3	5	
Fenerbahçe	4	0	2	2	3:8	2	
PRIHODNJI KROG (25.11.): Arsenal - Dinamo Kijev, Fenerbahçe - Porto							

SKUPINA H		IZIDA 4. KROGA					
Bate - Zenit 0:2, Real Madrid - Juventus 0:2							
Juventus	4	3	1	0	7:3	10	
Real Madrid	4	2	0	2	5:5	6	
Zenit	4	1	1	2	4:4	4	
Bate	4	0	2	2	3:7	2	
PRIHODNJI KROG (25.11.): Zenit - Juventus, Bate - Real Madrid							

ROKOMET - A1-liga

Tržačani po zmagi prvi na lestvici

Pressano - Pallamano TS 20:26 (12:14)

PALLAMANO TS: Zaro, Sedmak 1, Radojkovič 4, Ionescu, Visentin, Fanelli, Nadoh 15, Tokić 2, Carpanese 1, Lo Duca 1, trener Fredi Radojkovič.

Tržaški rokometiši so v šestem krogu prvenstva A1-lige v gosteh zasluzeno zmagali proti Pressanu, ki je imel enako število točk na lestvici. Gostje so začeli silovito in so že po prvem delu vodili s 14:12. V drugem polčasu so po zaslugi vratarja Zara in Nadoha vodstvo še povišali ter stalno vodili za najmanj pet točk. Vratar Zaro je branil vse mogoče, v napadu pa je Matej Nadoh zbral kar 15 zadetkov. Med strelce se je vpisal še en slovenski rokometiš, to je Križan Sedmak. V prihodnjem krogu, v soboto, bo tržaški Pallamano Trieste gostoval pri Capui.

Vrstni red: Intini Noci, Pallamano Trieste 15, Bocen 13, Pressano 12, Capua, Ancona, Meran 10, Cologne 7, Mezzocorona, Romagna 4, Castenaso 3, Nontanola 1.

1. SRL: Merkur - Cimos Koper 27:34.

FORMULA 1

Sezona 2009 se bo začela 29. marca

PARIZ - Mednarodna avtomobilistična zveza (FIA) je predstavila koledar dirk formule 1 za sezono 2009. Iz koledarja se umikata veliki nagradi Francije in Kanade, prihaja pa VN Abu Dabija (v Združenih arabskih emiratih), kjer se bo 1. novembra tudi končalo prvenstvo. Spremenili so tudi termin VN Kitajske, namesto oktobra bodo dirkači v Šanghaju dirkali aprila. **Koledar dirk za 2009:** 29. marec: Avstralija, 5. april: Malezija, 19. april: Kitajska, 26. april: Bahrajn, 10. maj: Španija, 24. maj: Monako, 7. junij: Turčija, 21. junij: Velika Britanija, 12. julij: Nemčija, 26. julij: Madžarska, 23. avgust: Evropa (Valencia), 30. avgust: Belgija, 13. september: Italija, 27. september: Singapur, 4. oktober: Japonska, 18. oktober: Brazilija, 1. november: Abu Dabi.

ALONSO - Španec Fernando Alonso je po poročanju španskega časopisa As z moštvom Renault podaljšal pogodbo za dve leti. V sezoni 2009 bo kot drugi dirkač moštva še naprej tekmoval tudi Brazilc Nelson Piquet mlajši.

KOŠARKA - Evroliga

Union Olimpija danes v Tivoliju na prvo zmago

LJUBLJANA - Tivoli bo danes (20.30) ponovno evropsko obarvan. V sklopu 3. kroga evrolige prihaja k Ljubljancem Lottomatica Roma, pri kateri uspešno nastopata Slovenca Sani Bečirovič in Primož Brezec. Union Olimpija bo imela po dveh zaporednih porazih proti španskima Juventusu in TAU Cerámica še eno možnost za prvo zmago v letošnji sezoni.

Včeraj sta nastopili dve italijanski ekipi. Armani jeans Milano je v Beogradu proti Partizanu izgubil z 81:76 in tako ostaja še brez zmage. Milančani so bili po prvem polčasu boljši (38:55), v zadnjih dveh četrtinah pa so prevladali domačini. Air Avellino pa je doma v razburjavi končnici premagal Unicajo z 72:70 in si tako priigral prvo evropsko zmago.

Ostali izidi: Efes Pilsen - Panionios OT 69:78; Asseco Prokom - Zalgiris 65:60, Nancy - Panathinaikos 70:80; Tau Ceramica - Alba Berlin 106:65.

POKAL UEFA Udinese nocoj v Moskvi

VIDEM - Videmski Udinese bo danes, ob 18. uri po italijanskem času, v okviru drugega kroga faze skupin pokala Uefa gostoval na slovitim moskovskem stadionu Lužniki. »Ruski Spartak je vsega spoštovanja vreden nasprotnik,« meni športni vodja videmskega kluba Pietro Leonardi. »Naši navijači pričakujejo vsaj točko. V Vidmu vlada veliko navdušenje za naše nastope v pokalu Uefa, tako da se moramo maksimalno potruditi. V Moskvi bo zato poskušali zmagati,« je še dodal Leonardi. Trener Pasquale Marino danes ne bo imel na razpolago Di Nataleja. V Moskvi bo sodil Islandec Jakobsson.

Milan pa bo na domačem San Siru (20.45 po Rete 4) gostil portugalsko Brago. Trener Carlo Ancelotti bo nekoliko spremenil začetno postavbo. V zvezni liniji bosta najbrž igrala Flamini in Emerson, v napadu pa Ševčenko in Inzaghi, ki je včeraj podaljšal pogodbo z milanskim klubom do leta 2010. Ronaldinho bo tokrat igral za napadalcema, saj bo Kakà počival. V obrambno vrsto se vračša Kaladze. Sodil bo Danec Rasmussen. Če bo Milan zmagal, se bo že uvrstil v naslednjo fazo pokala Uefa.

Sampdoria bo v današnjem drugem krogu prosta.

ATLETIKA

Alenka Bikar uradno končala športno kariero

LJUBLJANA - 34-letna slovenska atletinja Alenka Bikar je včeraj na slovesnosti v Ljubljani tudi uradno sklenila uspešno športno pot. Njena največjih uspehov je šprinterka dosegla na evropskem dvoranskem prvenstvu v Gentu leta 2000, ko je osvojila srebrno medaljo v teku na 200 metrov. Leto pozneje je bila peta na svetovnem prvenstvu v Edmontonu. Bikarjeva je sodelovala na treh olimpijskih igrah. Najboljšo uvrstitev je dosegla leta 1996, ko je bila 13.

ČECH - Češki športni novinarji so za najboljšega češkega nogometaša sezone 2007/08 še četrtič zapored izbrali vratarja londonskega Chelseaja Petra Čecha. Drugo mesto je zasedel vezist Arsenalu Tomaš Rosický, tretji pa je bil branilec Milana Marek Jankulovski.

PETKOVŠEK - Svetovni prvak na bradlji Mitja Petkovšek si je na treningu izpahnil prst, tako da ga skoraj zagotovo ne bomo videli na decembrskem finalu svetovnega gimnastičnega pokala. Odsoten bo tudi na tretji tekmi svetovnega pokala, ki bo konec tedna v Ostravi, kjer bodo nastopili Aljaž Pegan, Alen Dimic, Saša Bertoncelj in Adela Šajn.

BONEN - Rezultati analize las belgijskega kolesarja Toma Boonena, nekdanjega svetovnega prvaka, ki je bil maja pozitiven na dopinskem testu, so pokazali, da je dalj časa jemal kokain. »Boonen je kokain užival vsaj nekaj mesecev. Potem pa je s tem prenehal, saj na novih laseh ni sledov droge,« je dejal eden od preiskovalcev.

NHL - Hokejisti Los Angelesa, pri katerih nastopa tudi Slovenec Anže Kopitar, so v dramatičnem lokalnem obračunu izgubili proti Anaheimu z 1:0. Kopitar je proti vratom tekmecev sprožil dva strela, ki pa nista našla poti do mreže.

NBA - Slovenski reprezentant Goran Dragić je z moštvom Phoenix Suns na gostovanju premagal New Jersey Nets s 86:114 in tako osvojil tretjo zmago v sezoni. V 17. minutah je Slovenec zbral šest točk, tri skoke in dve podaji.

ODBOJKA - Evropski pokal Challenge

Hit Nova Gorica gladko čez prvo oviro

NOVA GORICA - Odbojkarice HiT Nove Gorice so v prvi tekmi evropskega pokala Challenge doma premagale Tirano s 3:0 (20, 11, 15).

Manjši strah v novogoriškem taboru pred obračunom z albanskimi prvakinjami je bil odveč. Čeprav ima albanska ekipa v svojih vrstah kar nekaj reprezentantk svoje države, ki je v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo Slovenijo celo enkrat premagala, pa tokrat ni bila enakovredna slovenskim prvakinjam in je klonila po uri in pet minut igre. Negativna reprezentančna izkušnja je za novogoriško vendarle pomenila nekaj dobrega. Varovanke Zorana Jerončiča tekmi niso podcenjevale, kot bi jih glede na ugled albanske odbojke lahko.

Kot že rečeno, je bil izenačen le prvi niz. Domače igralko so povedle z 8:3, nato pa dovolile, da so jih po napakah pri sprejemu ter v napadalnih akcijah Albanke na deseti točki ujele. V nadaljevanju sta ekipi izmenično osvajali točki, a Novogoričankam je uspelo

povesti z 20:15. Toda gostje se niso predale, izid so znižale na 20:22, po treh zaporednih točkah in bloku Testenove, ki je izkoristila že prvo zaključno žogo svoje ekipe, pa so Slovenke vendarle prišle do prednosti 1:0.

V preostalih nizih so Albanke storile veliko napak in s tem Novogoričankam le olajšale delo.

HIT NOVA GORICA: Mori, Vogrič 1, Barič 6, Jontes 8, Lipovž, Šuler, Spačal 15, Testen 5, Milosavljevič 3, Krstić, Cvetanović 10, Potokar 1.

POKAL CHALLENGE - Ostali izid - ženske: Vini Monteschiavo Jesi - Jedinstvo Brcko 3:0, Fabasoftu Linz - TPV Novo mesto 3:1. Moški: Posojilnica Aich/Dob - Chénos Geneve 3:0 (25:19, 25:20, 25:22)

POKAL CEV - Salonit Anhovo - Pielaveden Sampo (Fin) 2:3.

LIGA PRVAKOV - Crvena zvezda Beograd - Lube banca Marche Maccera 1:3.

1. DOL, moški: Kamnik - SIP Šempeter 3:0 (22, 15, 18).

INTERVJU - Trener slovenske reprezentance M. Miklavič in nekdanji selektor Zdenko Verdenik

V Italiji raje vidijo, da ima žogo nasprotnik

Slovenska liga ne more biti kakovostna, ker dobri igralci odhajajo (tudi upravičeno) v tujino

Udinesejev vratar Samir Handanović je eden izmed številnih slovenskih legionarjev, ki igrajo v ostalih evropskih prvenstvih

ANSA

Milan Miklavič je v preteklosti veliko treniral v prvi in drugi avstrijski ligi. V Sloveniji je osvojil naslov prvaka v Novi Gorici leta 1996, ob Hitu pa je treniral še Koper in Muro. Ko je Matjaž Kek prevzel selektorsko mesto slovenske reprezentance, pa ga je poklical na mesto trenerja.

Miklavič, ki si je v soboto ogledal tekmo Triestine, je o kakovosti italijanske druge lige povedal slednje: »Dedičev klub sem videl že dvakrat, nekajkrat tudi Udinese. Kakovost prvenstva je takšna, kakršna pač je. Ne moremo reči, da je slaba. Igrajo pač po italijansko. Gledajo samo na rezultat, kar se vidi tudi pri postavitvi na igrišču. To je njihov pogled na nogomet, dovoliti jim moramo, da te poglede ohranijo. V končni fazi pa so oni svetovni prvaki. Zelo veliko spremljam tudi ostala najpomembnejša evropska klubska prvenstva. Tekme v Španiji, Franciji, Angliji in Nemčiji. Italijani imajo specifično igranje, igranje na rezultat. Želijo imeti čim manj časa žogo. Raje, da ima žogo nasprotnik. Bolj so se osredotočili na obrambni način, na rezultat. Kar se tiče rezultatov, je ta način pozitiven, kar pa se tiče razvoja igralcev, je ocena nekoliko bolj negativna.«

Slovenijo je znova zajela nogometna evforija po teh začetnih uspehih reprezentance.

»Zadnji rezultati so vsekakor spodbudni in pozitivni, moram pa dodati, da je zelo važno tudi pozitivno mišljenje znotraj reprezentance. Z druge strani pa to postaja vedno večja obveznost. Če bomo nadaljevali s takim pozitivnim načinom razmišljanja, bomo te uspehe lahko nadgradili; v kolikor pa bomo to pozitivno klimo izkoristili in si bomo rekli, »no, zdaj smo nekaj dosegli«, takrat pa bo za slovensko reprezentanco slabše. Treba je vedno poskušati, da bi se še dodatno izboljšali.«

Positivni nastopi so torej posledica prave mentalitete.

»Seveda, a ne samo. So tudi posledica nekega trajnega dela. Smo skoraj dve leti tam in določene stvari so se spremenile. Rezultate pa smo lahko videli na zadnjih treh tekmah kvalifikacij za svetovno prvenstvo, ki so bile kar se igre tiče zelo pozitivne.«

Rezultati reprezentance pa so zavirljivi tudi glede na kakovost slovenskega prvenstva.

»Slovensko prvenstvo je nekaj, reprezentanca pa nekaj drugega. Slovenska liga je po mojem dobra za razvoj mladih igralcev. Od slovenske lige

pa ne moremo zahtevati, da bi bila posebno kakovostna. Vsako leto toliko igralcev odhaja v tujino, da liga enostavno ne more biti kvalitetna. Pozitivna plat tega stalnega pretakanja boljših igralcev v tuja prvenstva pa je, da imajo mladi talenti več priložnosti, da igrajo v slovenski ligi in se izkažejo. S tem, da odhajajo v tujino pa se ustvarjajo pogoji, da se ti igralci razvijajo. Bi rekel, da je več pozitivnih plati kot negativnih v tem, da slovenski nogometaši odhajajo v tujino. Morda bi bili vsi bolj zadovoljni, ko bi bilo v slovenski reprezentanci več igralcev iz slovenske lige, ker bi pomenilo, da je slednja kakovostnejša, a prav je, da igralec odide v boljša prvenstva, kjer zasluži več in se z nogometnega vidika lahko izpopolnjuje in napreduje.«

Delo selektorja in njegovih pomočnikov pa je zahtevnejše, saj morate krožiti po celi Evropi in slediti nastopom slovenskih igralcev v tujini.

»To velja za vse selektorje. Ampak ponavljam, z igranjem v kakovostnejših prvenstvih imajo boljše delovne pogoje, kot bi jih imeli v Sloveniji. In navadijo se tudi na večje pritiske, tako da so tudi mentalno močnejši. Morda bi bilo za nas boljše, ko bi mladi odhajali nekoliko kasneje v tujino. Večkrat odhajajo, ko niso še dovolj zreli, tako da tam potem ne igrajo.«

ZDENKO VERDENIK

»Slovenska izbrana vrsta je na dobri poti«

Zdenko Verdenik je podal primerjavo med slovensko prvo ligo in italijansko drugo ligo. Za nekdanjega selektorja Slovenije (izbrano vrsto je vodil v obdobju 1994-1997) so razlike vidne: »Kljub vsemu je razlika v korist italijanske lige, če to gledamo univerzalno z vidika kakovosti. Predvsem mislim, da so italijanski nogometaši bolj telesno pripravljeni. Ravno tako so tudi tehnično boljši. Vendar v taktičnem smislu, v tem kako izigravati nasprotnika, kako organizirano igrati, v tem pa mislim da je slovenska liga enakovredna ali celo boljše.«

Kako pa vi, od zunaj, gledate na zadnje uspehe slovenske reprezentance?

»Slovenska reprezentanca je vidno napredovala v zadnjem letu in pol, to se pravi v času, ko sta reprezentanco prevzela Kek in Miklavič. Vidi se učinek njunega dela. Vidi se v smislu

igre, brez tistih pomanjkljivosti, ki sem jih danes (v soboto, op.p.) videl na tekmi Triestine. Predvsem v fazi napada je slovenska reprezentanca naredila korak naprej. Sposobni so žogo zadržati, sposobni so z nekim ciljem žogo odigrati v globino in na ta način ustvarjati priložnosti. V tem letu in pol so skozi proces treninga, ki so ga ponavljali, in skozi proces selekcioniranja igralcev prišli do neke kvalitete, ko je slovenska reprezentanca že evropsko konkurenčna. V okviru skupine, v kateri so v glavnem slovanska moštva, za katere je značilno, da so slabša v dvojbojih, je slovenska reprezentanca močnejša, tako da je možnost, da bi se celo borila za prvo mesto, najmanj pa za drugo. Mislim, da je na pravi poti in da se lahko ponovi tisti rezultat, ki smo ga bili navajeni, ko je reprezentanco vodil Katanec.«

Iztok Furlanič

ZDENKO VERDENIK

MILAN MIKLAVIČ

KOŠARKA - Državno prvenstvo U17

Srčna zmaga Jadrana ZKB

Vse do 20 sekund do konca srečanja so zasledovali Pordenone, ki je bil kot Jadran še nepremagan

Jadran ZKB - Pordenone 84:83 (14:22, 42:48, 65:71)

JADRAN: Ban 23, Bernetič 25, Dellisanti 17, Sacher 9, Škerl 7, Zaqqcaria 3, Dell'Anno, Valič, n. v. Pegan, Starec in Longo. TRENER: Gerjevič in Oberdan.

Jadranovci so pred domačimi gledalci opravili prvi zrelostni izpit. Proti neposrednemu tekmeču za prvo mesto (Pordenone je bil z Jadranom še nepremagan) so v končnici s srčno in požrtvovalno igro spreobrili rezultat in z edinim vodstvom tudi osvojili zlata vredni točki.

Ritem tekme je že od uvodna diktrala Pordenone: v prvi četrtini je predvsem zaradi ohlapne Jadraneve obrambe takoj povedel za 6 točk (6:12), po osmih minutah pa že za 10 (10:20). Jadran niti v drugi četrtini ni uspel zaustaviti razigranih gostov, ki so se v tem delu srečanja odlikovali predvsem z meti z razdalje.

Nasploh so Jadranovci vse do zadnje minute srečanja zasledovali goste. V drugi četrtini so sicer s trojko Bernetiča v 19. minuti prišli na 5 točk (40:45), v tretji četrtini so po zaostanku 14 točk (51:65) z delnim izidom 6:0 (prosti meti Ban 4:4, Dellisanti 2:2) zmanjšali visok zaostanek (65:71), nikakor pa niso uspeli dohiteti nasprotnikov. V zadnji četrtini je Jadran zaigral v obrambi bolje in tako kar nekajkrat zaustavil goste. Potem ko je

Ivan Bernetič je bil včeraj najboljši strelec (25 točk). Z ostalimi nosilci igre je pod košem prispeval k pomembni zmagi

KROMA

imel le točko zaostanka (73:74), je Pordenone spet povedel za šest točk (77:83). To pa je bil tudi zadnji koš gostov, saj je Jadran s prodornejšo igro v napadu in obrambi nadoknadil ves zaostanek in 20 sekund pred koncem povedel za eno točko (84:83). Zadnji napad so sicer imeli nasprotniki, ki pa niso prišli do koša in ta-

KOLESTARSTVO Jesenski pokal: C. Leghissa na 2. mestu

V nedeljo je bila pri Coudropu na sporedu še zadnja, šesta preizkušnja deželnega Jesenskega pokala v gorskem kolesarstvu (cross country), na katerem je nastopil tudi nabrežinski kolesar Christian Leghissa (Marko Ciuch zaradi službenih obveznosti tokrat ni tekmoval). Na približno 30 kilometrov dolgi progi, na kateri je tekmovalo 150 kolesarjev, je Leghissa zasedel drugo mesto v kategoriji junior. V sprintu ga je pred ciljno črto premagal Galante iz Veneta.

Prvi del proge je bil tehnično zahteven, drugi del pa je bil hiter, čeprav je kolesarje motilo blato. Leghissa, ki je v zadnjih dveh izvedbah osvojil končno prvo mesto, se je moral le-tos zadovoljiti z drugim mestom. »Pravzaprav sem po točkah premagal prvouvrščenega Marca De Pola, ki pa je nastopil na vseh tekmah in tako dobil dodaten bonus točk. Jaz pa sem se udeležil le pet preizkušenj,« nam je povedal Christian, ki je z nedeljsko tekmo tudi uradno zaključil letošnjo uspešno sezono. Marko Ciuch se je moral v kategoriji senior zadovoljiti z uvrstitvijo okrog 20. mesta.

ŽENSKA KOŠARKA

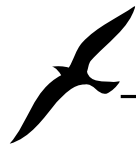
Poletovka Jana Croselli z deželno selekcijo na turnirju v Valcellini

Deželna košarkarska zveza je objavila seznam šestnajstih košarkaric, ki bodo z deželno mladinsko košarkarsko selekcijo konec tedna (v soboto ob 18. uri) nastopile na turnirju Občine Montreale. Med izbrano šestnajsterico je tudi košarkarica openskega Poleta Jana Croselli. Deželno selekcijo Furlanije Julijske krajine, ki je vključena v projekt »Azzurrina 2008-09«, vodi tržaški slovenski trener Matija Jogan, ki že nekaj sezon trenira mladinske ekipe pri miljskem Interclubu.

ko dopustili jadrancem zaslužno veselje ob zmagi.

»Zmaga pa je sad naše zagrizenosti: nikoli se nismo predali. Ključ do zmage proti zelo solidnemu nasprotniku je bila dobra obramba, ki sicer v prvem delu ni dobro delovala,« je po tekmi ocenil Gerjevič. (V.S.)

KOŠARKA - Promocijska liga

Sokol glavni fovorit, Bor pa bo nabiral izkušnje

Z drevišnjim vnaprej odigranim srečanjem med Virtusom in Sokolom (začetek ob 21.15 v telovadnici Stadiona Nereo Rocco) se bo pričelo košarkarsko pokrajinsko promocijsko prvenstvo v tržaški skupini. Poleg Nabrežincev je med devetimi vpisanimi ekipami na startu tudi Bor, mlada ekipa pretežno igralcev do 21. leta. Borovci se bodo jutri ob 21.30 na Stadionu 1. maja pomerili z moštvom Skyscrapers, na spisku katerega sta tudi Slovenca Mauro in Riki Simonič. Ostale sodelujoče peterke so Barcolana, CUS, Ferroviario/Scoglietto, 69ers in Santos.

Sokol, ki ga vodi trener **Matej Gruden** in se je že v velikem slogu predstavil javnosti na uradnem večeru na glavnem vaškem trgu, je nesporen favorit za napredovanje v D-ligo. Po mnenju poznavalcev lige bi morali biti Hmeljak, Doljak, Križman, Umek in soigralci v prvenstvu celo razred zase. Ekipo so po lanskim združitvi s Kontovelim spet sestavili samostojno prav z namenom, da bi z uspešnimi rezultati spet privabili občinstvo v nabrežinsko dvorano.

Bor s trenerjem **Fabiom Sancinom** pa stopa v promocijsko ligo s čisto drugačnimi cilji. Ogrodje ekipe sestavlja vadbeni skupina, ki bo z istim trenerjem nastopala tudi v deželni prvenstvu Under 19 (letnika 1990 in 91). Postavo pa dopolnjujejo nekateri starejši posamezniki letnikov 1988 in 89, saj se Bor letos ni vpisal v njihovo prvenstvo Under 21. Na papirju je torej postava dokaj šibka in neizkušena, v ligi pa bo brez kakršnega koli pritiska zgolj nabirala izkušnje. Trener si je namreč zaželel vsak teden predvsem še kvaliteten trening več v obliki dvoboja z močnejšimi nasprotniki. V ligi pač sodelujejo zlasti izkušene ekipe s starejšimi košarkarji (kot je Sokolova), nekaj izjem pa predstavljajo okolja (kot je Borovo), ki se predstavljajo z mladinci. Borovci letos v bistvu nadomeščajo Cicibono, večina igralcev katere ne bo več aktivno igrala in se srečuje le enkrat tedensko za zloglasni »partidin«. Mlajši del cicibonašev (Iztok Floridan, Andrea Hrovatin, Blaž Kemperle, Dimitri Smilovich) pa se je preselil k Ferroviariu/Scoglietto, ki ga trenira stari znanec Tino Corsi.

Prvi slovenski derbi bo v osmem krogu 9. januarja na Prvem maju, povratni pa 13. marca v Nabrežini. Obe naši vrsti igrata domače tekme ob petkih zvečer.

BOROVA POSTAVA: Mattia Bronzato (88), Gianmarco Corsi (89), Martin Devčič (90), Dejan Faraglia (88), Brian Filipac (90), Erik Filipac (90), Pietro Gerdol

FABIO SANCIN

KROMA

MATEJ GRUDEN

KROMA

(86), Davor Gombač (90), Alex Indelicato (88), Devan Pancrazi (90), Andro Pertot (91), Dean Preprost (91), Thomas Puzzer (87), Gabriele Querinuzzi (87), Werner Sancin (77), John Schiavo (86), Nenad Stokić (89), Marco Trevisan (88), Alessandro Vignini (90), Walter Widmann (86).

SOKOLOVA POSTAVA: Dean Cerne (75), Mitja Devetak (67), Denis Doljak (82), Marko Emili (76), Martin Guštin (80), Matej Guštin (86), Marko Hmeljak (74), Marko Kojanec (64), Pavel Križman (76), Danijel Malalan (88), Jan Sossi (88), Angelo Spadoni (77), Boštjan Starc (78), Jan Umek (78), Alex Vescovi (87), Martin Vidali (78).

KOŠARKARSKI IZOBRAŽEVALNI TEČAJ

Konec tedna ugledni predavatelji pri Briščikih

Košarkarska zveza FIP, športna šola Polet-Kontovel in tržaška Azzurra organizirajo v soboto in v nedeljo v telovadnici Ervatti pri Briščikih izobraževalni tečaj za vaditelje minibasketa. V soboto jutraj bo ob 9. uri predaval tržaški kondicijski trener Tiziano Vidoni, ob 10.45 bo na vrsti profesor Branko Škof, ki poučuje na ljubljanski fakulteti za šport. Govoril bo psihologiji in kako je treba otroka motivirati. Ob 15. uri bo sledilo predavanje fizioterapevta Davideja Fornasara, ob 16.45 pa bo zdravnica Irena Tavčar govorila o zdravi higieni in prehrani športnikov oziroma otrok. V nedeljo jutraj (ob 9.00) bo Maurizio Cremonini (odgovorni na zvezi FIP za minibasket) predaval, kako se otroke uči najosnovnejši košarkarski element, podajo. Ob 10.45 bo Cremonini še govoril o prehodu iz minibasketa h košarki. Izobraževalni tečaj je namenjen tako ljubiteljem košarke, športa ter seveda inštruktorjem minikošarke, ki bodo po predavanju (če bodo sledili vseh lekcijam) dobili 15 točk. Vpisnina znaša 20 evrov.

NAMIZNI TENIS - Deželne lige

Na obeh frontah je Kras ostal praznih rok

MOŠKA C2-LIGA

Kras ni našel pravega orožja, da bi v pomembni tekmi premagal tržaško ekipo, ki zaseda prvo mesto na lestvici. Tržaška ekipa združuje v svoji sredi boljše igralce z deželne lestvice posameznikov in stare nevarne znance Krasovcev. Z boljšo igro in več športne sreče bi Krasova postava lahko dosegla kaj več, saj je bil izid treh dvobojev 3:2 v korist nasprotnika, veliko nizov pa se je končalo z minimalno razliko. To dokazuje, da je bilo nedeljsko srečanje zelo izenačeno in da je v povratni tekmi možen preobrat. (M.M.)

Kras - Trieste Sistiana B 2:5

Tom Fabiani - Cipolat 3:0 (8,4,2); Gianni Rotella - Bombace M. 2:3 (7,-9,10,-8,5); Edi Bole - Flego 2:3 (-16,3,-8,1,9); Fabiani - Bombace 1:3 (-8,3,10,10); Bole - Cipolat 3:1 (5,-6,9,9); Rotella - Flego 1:3 (5,-7,3,10); Bole - Bombace 2:3 (1,-8,4,-8,8).

Vrstni red: Trieste Sistiana 6, Rangers Ud in Kras 4, Cus Ud 2, Gemonia 0.

MOŠKA D1-LIGA

Tako kot v višji ligi in z istim rezultatom 5:2 je Kras zapustil nasprotnikovo igrišče premagan. Krasovci so vedeli, da jih čaka težka naloga, saj sestavljajo igralci iz Fiumicella ekipo, ki načrtuje napredovanje v višjo ligo. To so nesporno dokazali na nedeljski tekmi. Naši so se častno upirali, vendar je bilo povsem jasno, da imajo opravka s trenutno boljšimi nasprotniki. Sonja Doljak je odločno napadala in je dosegla točko, prav tako Simone Giorgi, ki napreduje iz tekme v tekmo. Kapetan Ridolfi pa je imel pred sabo nasprotnike, ki dobro obvladajo igro proti nazobčanimi oblogami. (M.M.)

SIMONE GIORGI

KROMA

mi. (M.M.)

Fiumicello A - Kras 5:2

Cassuti - Sandro Ridolfi 3:1 (6,8,-6,4); Biffi - Simone Giorgi 0:3 (9,5,7); Marussi - Sonja Doljak 3:1 (7,6,-8,8); Cassuti - Giorgi 3:1 (8,-6,5,4); Marussi - Ridolfi 3:0 (10,3,7); Biffi - Doljak 0:3 (9,9,6); Marussi - Giorgi 3:0 (2,8,13).

Vrstni red: Fiumicello A 8, Sistiana A 6, Kras, Rangers UD, Fiumicello B in Azzurra 4, Sistiana B 2, Libertas 0.

PLANINSKI SVET

Vzpon sredi Atlantika

Piquinho bi lahko bilo ime brazilskega nogometaša, nanaša pa se na konico najvišjega vrha Portugalske. Posebnost te konice je lokacija: skoraj na sredini Atlantika, na azorskem otoku Pico, ki je naziv dobil prav zaradi uradnega naziva 2351 m visoke gore.

Sredina oktobra ni najboljši čas za obisk Azorskih otokov, 20 minut dolga plovba iz bližnjega otoka Faial, pa je lepo obetala. Vulkanski vrhovi azorskih otokov so v tem času navadno zaviti v nizke oblake od 500 metrov navzgor. Pico je bil tisti dan nenavadno čist. Le iz samega vrha se je proti jugu nategovala dokaj prozorna meglica. Vzpon je bil sicer predviden dva dni kasneje in vremenske razmere se na Azorih lahko zelo hitro spremenijo.

Pico je (skoraj) ugasel vulkan. Le pod samim vrhom je zaznati nekaj izpuhov plina, ki močno zaudarjajo po gnilih jajcih, torej po žveplu. Zgradba vrha je slikovita. Pri 2220 m je glavni, ne preglobok, krater iz katerega štrli na skrajnem jugozahodnem robu še ostra konica, ki doseže 2351 m nadmorske višine. V idealnem vremenu se z vrha ali ploščadi popolnoma nadzoruje sam otok Pico in bližnja Faial in Sao Jorge, vidna pa sta tudi Terceira (120 km) in majhna Graciosa (85 km).

Pešpot se lahko začne pri višini 1220 metrov, kjer je postaja gozdnih čuvajev, ki pa je sredi oktobra prazna. Ba je je za vzpon obvezen vodič, opis poti pa ni obetal pretiranih težav. Štrmina ni nikoli pretirana, tehničnih težav sploh ni. Paziti je treba na ostre kose lave, posebno pot navzdol pa terja dodano previdnost pred zdrsi.

Začetek ni bil obetaven. Pico so že zgodaj jutraj obdajali oblaki in pri postaji čuvajev ni bilo navdušenja za gorsko turo sredi Atlantika. Ob cesti, ki je vodila do začetka steze, je bilo na razpolago nekaj kolov in dva sta se spremenila v oporni palici. Steza je bila dobro shojena in obvladljiva brez težav. Dodatek občutku varnosti so dajali meter visoki cementni stebriči, ki so bili dobro vidni, ko je veter nekoliko razgaljal meglo, tudi v njej pa dvomov o smeri ni bilo nikoli. Do višine približno 1500 metrov je bilo rastlinje dokaj bujno, počasi pa se je začelo omejevat na grmičevje in travo. Pod ploščadjo, ki jo zavzema krater z obsegom slabega kilometra, je bila črna lava popoln gospodar. Čeprav na azorskih otokih tudi pozimi temperatura ne pade pod 10 stopinj, vrh Pica večkrat prekrije sneg.

Dostop na ploščad je predstavljal razočaranje. Komaj je bila vidna konica na jugozahodnem robu. Konica je nekoliko bolj strma, vendar je tudi nanjo vzpon možen brez posebnih težav. Razgleda ni bilo. Močan veter je pihal s se-

Obvestila

BALINARSKI KLUB MAK iz Štandreja organizira v soboto, 8.11., ob 9.30 na pokritem igrišču v Gradišču 12. društveni turnir balinanja. Vpisovanje moških in ženskih tekmovalcev bo možno pred začetkom tekme. Tisti, ki nimajo balinarskih žog, jih bodo imeli na razpolago na igrišču.

AŠD-SK BRDINA organizira novembra sejem rabljene smučarske opreme po sledečih datumih in urnikih: danes, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; sejem se bo odvijal v prostorih doma Brdina na trgu Brdina na Opčinah jutri, 7.11., od 18. do 21. ure, v soboto, 8.11., od 16. do 21. ure in v nedeljo, 9.11., od 10. do 12. ter od 16. do 20. Zainteresirane obveščamo, da sprejemamo samo tehnična oblačila v dobrem stanju in da bodo organizatorji pregledali vso opremo. Za informacije lahko kličete na štev. 3475292058.

SK DEVIN prireja sejem rabljene smučarske, kolesarske in športne opreme od 11. do 26. novembra v pristaniškem predelu v Trziču pri Logistiki Eurocar - Ul. Grota del Dialu Zot, 5 od 10.30 do 19.00 po sledenjem programu: od 11. do 13.11. zbiranje opreme; od 15. do 23.11. prodaja; 25. in 26.11. prevzem neprodane opreme.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9.00 do 11.00 z društvenimi učitelji. Začetek tečajev ob sobotah od 8.11 do 29.11 oz. ob nedeljah od 9.11 do 30.11.2008. Možnost najema opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na tel. 338 8621592 (Janja).

verovzhoda in na trenutke razganjal meglo.

Od začetne postaje do vrha je bilo hoje za dve uri 45 minut, spust pa je terjal poldrugo uro. (dk)

SPDT vabi na martinovanje

V nedeljo, 9. novembra, bomo tržaški planinci počastili Sv. Martina v društvenih prostorih v Barkovljah (Ul. Bonafata) z družabnostjo, kosilom ter peko kostanja in seveda s planinskim pohodom po slikovitem kraškem svetu. Zbrali se bomo ob 7.30 v Barkovljah, na parkirišču pred Pomorskim klubom Sirena. Od tod se bomo z avtobusom popeljali v Orlek, kjer začne »Pot Sonje Mašere«, to je čezmejna pot, ki si jo je naše društvo zamislilo, jo začrtalo in ob sodelovanju z markacisti Planinskega društva iz Sežane tudi označilo. Pot je nastala v okviru projekta INTERREG III A Slovenija-Italija 2000-2007. V Sežani se nam bodo pridružili tudi člani pobratenega planinskega društva Integral iz Ljubljane. Skupaj se bomo podali na pohod, ki predvideva pet ur hoje. Tisti, ki mislijo, da ne bi zmogli tako dolge poti, se lahko pripeljejo v Bane z linijskim avtobusom št. 39 in počakajo skupino na trgu pri vodnjaku. Predvidoma bodo pohodniki v Banah ob 10. uri. Mlade družine z otroki in tisti, ki si želijo še krajšo varianto, se lahko skupini pridružijo ob 11.30 pri vodnjaku na Trsteniku (gostilna Toscana) do kamor se pripeljejo z linijskim avtobusom št. 38. Zaradi prevoza v Orlek in kosila je nujna prijava na tel.št. 040/220155 - Livio ali na tel.št. 040/2176855, oz. 3335994450 (Vojka). (M.P.)

Spominski pohod na Volnik

SPDT vabi svoje člane in prijatelje v soboto, 22. novembra 2008 na spominski pohod na Volnik. Zbrali se bomo v Zagradcu ob 14.00 uri in se skupaj podali k spominski kamniti klopi, ki so jo člani društva postavili na vrhu Volnika v spomin na prijatelja planinca in dolgoletnega odbornika Marija Miliča. (V.K.)

Pohod po Brkinih

Planinci SK Devin in SZ Sloga vabijo v soboto, 8. novembra, svoje člane in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkinih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

NOGOMET - LJUBITELJI

Proti Moraru je vedno prijetno zmagati

Sovodnje - Moraro 2:0 (1:0)

STRELCA: Korsič v 30. min. in Fajt v 75. min.

LJUBITELJI SOVODNJE: Grimaz, Marco Peteani, Vasja Peteani, Grilj, Černic, Sartori, Adam Pahor, Cescutti, Korsič (Ivan Pahor), Visintin (Fajt), Bellini.

Sovodenjski ljubitelji so razveselili svoje zveste in številne navijače z lepo zmago v občutnem derbiju proti Moraru. V prvem polčasu so domačini prikazali lepo igro. Igra je bila zelo borben in Sovodenjci so prevladovali v vseh elementih. Po nekaj zapravljenih priložnostih je končno »abrakadabra« Korsič premagal vratarja gostov z močnim in natančnim strelom z roba kazenskega prostora. Tudi nadaljevanje igre je minilo v znamenju plavobelih. V ospredje je tokrat stopil »penna bianca« Fajt, ki je spet dokazal da je primerljiv z vrhunskimi vini: starejši je, boljši je. Sam je večkrat spravil v težave gostujočo obrambo in tudi zadel v polno. V soboto bodo Sovodenjci gostovali ob 18.00 v Vilešu.

Vrstni red: Leon Bianco, Mossa in Pieris 13, Sovodnje 10, Chiopris in Porpetto 7, Cervignano, Fossaloni in Staranzano 6, Turriaco 5, Moraro 4, Fincantieri 3, Domio in Villesse 1.

ODBOJKA - U18

Združena ekipa klonila proti Virtusu

Virtus - Sloga Dvigala Barich 3:0 (25:14, 25:11, 25:13)

SLOGA: Kralj 2, Cernich 4, Micovich 1, Spangaro 1, Malalan 0, Žerjal 2, Pertot 0, Valič 0, Barbieri 2, Porro 0, Slavec (L). TRENER: Maver.

Združena ekipa Sloge, Brega in Bora je v tretjem krogu izgubila proti Virtusu, ki so di med najboljše ekipe skupine B. V vseh treh nizih je združena ekipa igrala neučinkovito: v napadu so bile Maverjeve varovanke neprodorne in so veliko grešile. Prepričljivejšo so zaigrale le v prvem nizu, ko so bile gostiteljicam enakovredne do 13. točke, nakar pa so popustile. Drugi in tretji niz sta si bila podobna: po začetni izenačenosti je Virtus prevzel vajeti igre v svoje roke in zaslužno slavil.

Ostali izidi skupine B: Killjoy - Volley 3000 3:2, Libertas - Triestina Volley 3:1. **Vrstni red:** Libertas in Virtus 9, Triestina Volley in Sloga Dvigala Barich 3, Killjoy 2, Volley 3000 1. **Skupina A:** Altura - S. Andrea 3:1, Oma - Kontovel 0:3 (o tekmi smo že poročali), Poggi Oma prost. **Vrstni red:** Altura 9, Kontovel 6, S. Andrea 3, Oma in Poggi Oma 0 (Altura in S. Andrea s tekmo več).

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Meditranska depresija, ki že nekaj dni vztraja nad Italijo, nam občasno prinaša vlažne južne tokove.

Nad severnim Jadranom je območje nizkega zračnega pritiska. Z južnimi in jugovzhodnimi vetrovi k nam priteka razmeroma tople in precej vlažne zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.52 in zahaja ob 16.45
Dolžina dneva 9.53

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 13.27 in zahaja ob 23.48

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.58 najvišje 25 cm, ob 12.48 najnižje -5 cm, ob 17.30 najvišje 8 cm, ob 23.37 najnižje -31 cm.
Jutri: ob 6.19 najvišje 32 cm, ob 12.52 najnižje -15 cm, ob 18.21 najvišje 15 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo danes obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 17,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	11
1000 m	13
1500 m	8
2000 m	5
2500 m	2
2864 m	0

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Dopoldne bo po vsej deželi prevladovalo delno jasno vreme, po nižinah se lahko pojavijo meglice. Tekom dneva se bo od obalnega območja verjetno pooblačilo. Popoldne in zvečer bodo povsod možne zmerne padavine, ponekod tudi močnejše.

Dopoldne se bo od juga postopno pooblačilo, predvsem popoldne in v noči na petek bo deževalo, ob morju bodo tudi posamezne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 11, najvišje dnevne od 10 do 15 stopinj C, na Primorskem do 18 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo prevladovalo pretežno oblačno vreme. Verjetno se bodo občasno pojavljale padavine, v glavnem zmerne jakosti.

Jutri in v soboto bo še nestalno vreme z občasnimi padavinami.

INDIJA - Večno ljubezen sta si obljubili mladi Švedinji Prva poroka lezbičnega para pred mavzolejem Tadž Mahal

Tadž Mahal stoji v indijskem mestu Agra

NEW DELHI - Dve mladi Švedinji sta se odločili, da si bosta večno ljubezen prisegli pred slavnim Tadž Mahalom, kar je prva znana poroka kakega istospolnega para pred svetovno znanim indijskim spomenikom ljubezni.

Srečni par, 19-letna Sandra in 18-letna Sara, se je poročil v skladu s hin-

dujskim izročilom. Duhovnik Darm Das je najprej odločno nasprotoval, da bi opravil obred, a sta ga dekleti na koncu prepričali, s tem ko sta templju v bližini Tadž Mahala obljubili daritev in se zavezali, da bosta do konca življenja njegovi učenki. "Čeprav hindujski sistem porok ne dovoljuje tovrstnih odnosov ali porok,

sem bil očaran nad ljubeznijo, ki sta jo ti dve mladi ženski izkazali," je še dejal Das in dodal, da sta mu pojasnili, da so na Švedskem tovrstne poroke dovoljene.

Tadž Mahal je zgradil vladar Šah Jahān kot mavzolej za svojo drugo ženo Mumtaz Mahal, ki je umrla pri porodu leta 1631. (STA)

ŠPANIJA - Skupno s soprogo Zajno Bin Ladenov sin Omar zaprosil za politični azil

MADRID - Omar Osama bin Laden, sin bolj znanega vodje teroristične mreže Al Kaida Osame bin Ladna je Španijo zaprosil za politični azil, so v torek potrdili na španskem notranjem ministrstvu. Razlogi za prošnjo 27-letnika, ki sicer živi v Kairu in mu je bila aprila zavrnjena prošnja za dovoljenje za bivanje v Veliki Britaniji, niso znani.

Bin Laden, ki ima savdski potni list, je s svojo 52-letno soprogo Zajno al Sabah bin Laden v ponedeljek pripotoval na madridsko letališče in nemudoma zaprosil za azil. Kot je povedal španski notranji minister Alfredo Perez Rubalcaba, bodo odločitev sprejeli v roku 72 ur. Azil pa mu bodo odobrili, če njegova prošnja ustreza španskim zakonskim pogojem. Azil tako lahko pridobi le na osnovi poročila Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR), je pojasnil Rubalcaba.

Aprila je sicer Velika Britanija zavrnila njegovo prošnjo za bivanje v tej državi, kjer se je želel nastaniti s svojo britansko soprogo, ki se je pred poroko z njim imenovala Jane Felix Brown. Kot so tedaj navedle britanske oblasti, bi njegova prisotnost povzročala zaskrbljenost javnosti.

Omar je eden izmed 19 otrok razvpitega Osame bin Ladna, ki je s svojim očetom preživel dve desetletji svojega življenja. Kot trdi, je očeta zapustil še pred terorističnimi napadi 11. septembra 2001 v ZDA, saj ni želel biti več vpleten v pobijanje civilistov.

Trije irski duhovniki posneli album v cerkvi sv. Petra

RIM - Glasbena skupina The Priest, ki jo sestavljajo trije irski duhovniki, bo 14. novembra izdala svoj prvi istoimenski album. Pesmi, ki so nastale v sodelovanju s producentom Mikom Hedgesom, občasnim sodelavcem skupine U2, so med drugim posneli tudi v vatikanski baziliki svetega Petra.

Kot so povedali duhovniki Eugene, Martin in David, je njihov album predvsem verski. "V dvajsetih letih duhovniške službe smo vedno prepevali v prepričanju, da so naši glasovi božji dar, ki ga moramo uporabiti za evangelizacijo," so poudarili Irci. Posebna izkušnja v času snemanja njihovega albuma je bilo po njihovih besedah snemanje nekaterih pesmi v baziliki svetega Petra.

Na albumu treh duhovnikov je mogoče najti 14 pesmi, med njimi sta tudi Ave Maria in Sveta noč. Nekaj pesmi je tudi posvetih, ki, kot pravijo duhovniki, "lahko dvignejo duha". The Priests bodo svojo prvo zgoščenko ob božiču podarili tudi papežu Benediktu XVI.

Novinar BBC z neslanimi šalami dvignil prah v javnosti

LONDON - Razvpiti in provokativni televizijski voditelj britanske radiotelevizije BBC Jeremy Clarkson je s šalami na račun voznikov tovornjakov v svoji oddaji dvignil prah med britanskim občinstvom. Približno 200 ljudi se je pritožilo nad izjavami Clarksons, ki je sicer voditelj kulturne avtomobilistične televizijske oddaje Top Gear (Najvišja prestava), znan pa je tudi po svojih nekorrektnih političnih pogledih. V zadnji, nedeljski, oddaji Najvišje prestave se je Clarkson ponorčeval na račun tovornjakarjev. "To je izredno težek poklic. Tega ne pravim zato, da bi bil med tovornjakarji priljubljen, ampak zato, ker je to res težek poklic. Zamenjaš prestavo, jo zamenjaš še enkrat, pa še enkrat, pogledaš v ogledalo, umoriš prostitutko, spet zamenjaš prestavo, še enkrat prestaviš, znova umor..." To je res veliko naporov v enem dnevu," je v svoji oddaji dejal Clarkson. Njegov komentar se je nanašal na primer nekega voznika tovornjaka, ki so ga letos obtožili umora petih prostitutk, primer pa je bil deležen velikega zanimanja britanske javnosti in medijev. Neimenovana tiskovna predstavnik BBC je ob tem povedala, da Clarkson s spornimi komentarji vsekakor ni želel biti žaljiv. (STA)

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Hrček Miha
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Vabilo v gledališče: Nikolaj Erdman - Samomorilec, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 20.00, 23.15, 0.50 Dnevnik
18.50 Kviz: *L'eredità* (v. C. Conti)

20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Nan.: Provaci ancora Prof 3
23.20 Aktualno: Porta a porta

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Aktualno: Un mondo a colori
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik in rubrike
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Anzozero (v. M. Santoro)
23.25 Aktualno: Punto di vista
23.35 Variete: *Artù* (v. G. Gnocchi, E. Canalis)

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè in Italia, istruzioni per l'uso
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant

9.20 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano (v. C. Augias)
13.05 Nan.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
16.00 Tg3 Ragazzi
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Variete: Non perdiamoci di vista
23.10 Variete: **Parla con me** (v. S. Dandini)

7.05 Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Film: Amore ritorna (kom., ZDA, '61, r. D. Mann, i. D. Day, R. Hudson)
18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
20.40 Nogomet: Coppa Uefa: Milan - Braga
23.50 Film: L'uomo ombra (fant., ZDA, '94, r. R. Mulcahy, i. A. Baldwin)

6.00 Dnevnik, pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vettrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 1.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Distretto di polizia 8
23.30 Aktualno: Terra!

6.20 Dnevnik, pregled tiska
6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 23.40 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni šov: La Talpa
20.30 Kviz: La ruota della fortuna

21.10 Resničnostni šov: La Talpa
1.00 Aktualno: Tutto in una notte - ameriške volitve

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Domani si vedrà
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: Lassie
11.35 Inf. odd.: A tu per tu
13.15 Aktualno: Mettiamoci al lavoro
13.55 Inf. odd.: ...Mescola e rimescola
14.30 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
15.40 Dokumentarec o naravi
19.00 Inf. odd.: La provincia ti informa
20.00 Lavoro donna
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nan.: Centennial
22.45 Il Rossetti
23.30 Inf. odd.: Misteri che rimangono
23.55 Film: Omicidio per procura

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Omnibus Life
10.10 Punto Tg - Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Ombre rosse (western., ZDA, '39, r. J. Ford, i. J. Wayne, C. Trevor)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 21.10 Nan.: Stargate SG-1
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
23.40 Aktualno: Malpelo

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Risan. nan.
9.35 Kviz. Male sive celice
10.20 Nad.: Sorodni duši
10.45 Izobraževalna oddaja: Turbulenca
11.45 Omizje
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.20 Otr. nan.: Anica: Anica in Jakob (pon.)
13.45 Piramida
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
16.05 Kratki igrani film: Moj zob strahopetec
16.20 Enajsta šola (odd. za radovedneže)
17.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Jasno in glasno
18.10 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Teknik
21.00 Nad.: **Komisar Rex**

22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan

6.30 9.30, 1.25 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otr. infokanal
9.00 11.45 Tv prodaja
12.15 Globus
12.45 Dok. nan.: Pogled z neba
13.40 14.30 50 let televizije
15.10 Dok. nan.: Resnični Rommel
16.25 Evropski magazin

16.55 Lynx magazin
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 Z glasbo in s plesom
19.35 Oddaja o umetnosti glasbe in plesa: Impromptu
20.00 Film: Nixon (biograf. dra., ZDA, '95, r. O. Stone, i. A. Hopkins)
23.05 Nad.: Številke
23.45 Film: Talec: (kom., Lat./Slo., '06, r. L. Pakalia, i. B. Završan)

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Potopisi
15.45 City folk
16.15 Odmev
16.45 Srečanje z...
17.15 Pogovorimo se o...
18.00 23.20 Pomagajmo si (program v slovenskem jeziku)
18.40 Primorska kronika
19.00 22.05, 23.55 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
19.55 Vas tedna
20.25 Avtomobilizem
20.40 Film: Mafijci (it., '60, r. R. Mauri, i. E. Crisa, W. Guida)
22.30 Primorska kronika
22.50 Pomagajmo si
23.25 Primorski mozaik

11.30 20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Mladi upi
18.45 Primorski tednik (pon.)
19.45 Slovenska vojska
19.55 Epp
20.20 Kultura
20.30 Spomini borcev
21.30 Voščila z Agatinega vrta
21.45 Kulturni utrinek (pon.)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 12.00 Skrb za zdravje in dobro počutje, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale, slevi Napovednik; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC poročajo; 7.00 Jutranjki; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditve; 18.30 Glasb. razglednica; 20.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa, hip hop in Valterap.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste; 9.30 Utrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Domače pesmi in napet; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05

Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Dnevnik; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.20 Top 30; 17.00 Minute za country; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.00 Študentski val; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Galerija; 20.30 Košarka-evroliga: Juventus vs. Union Olimpija; 22.00 Poročila; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Simfoniki RTV Slovenija; 22.05 Radijska igra; 23.20 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svoobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

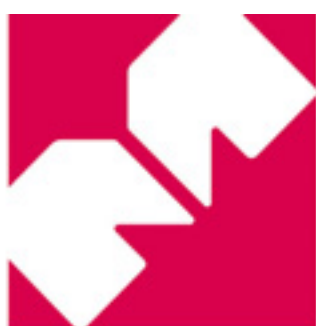
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršni koli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Mercator

v Sloveniji

Ponudba velja od 6.11. do 17.11.2008 oz. do prodaje zalog.

EUR
0,87

Kašica Frutek
dva okusa: jabolko-višnja ali
breskev-riž, 190 g
Fructal, Ajdovščina
Redna cena: 1,16 EUR

25%
prihranka

EUR
0,79

Ledeni čaj
Sola
breskev,
1,5 litra, PET
Pivovarna Union,
Ljubljana

28%
prihranka

EUR
3,15

Piščanja bedra
z delom hrbta, postrežno,
cena za kg
Perutnina Ptuj, Ptuj
Redna cena: 4,41 EUR

EUR
7,49

Mlado goveje
stegno
brez kosti, postrežno,
cena za kg
različni dobavitelji

Slike so simbolne.

EUR
0,39

Jogurt
navadni, 1,3% m.m., 180 g
Ljubljanske mlekarne,
Ljubljana
Redna cena: 0,51 EUR

23%
prihranka

20% ceneje VINA

od **četrтка**, 6.11. do **nedelje**, 9.11.2008.

Popust ne velja za peneča vina in vina, ki so vključena v Posebne Pikine popuste. Akcija velja v vseh živilskih prodajalnah Mercator, ne velja pa v prodajalnah HURA! in v franšiznih prodajalnah. Predvidena je za prodajo količin, ki so običajne za gospodinjstvo. Popust se obračuna na blagajni in ne velja za pravne osebe. Popust velja za blago na zalogi. Popust velja tudi za akcijske izdelke in se obračuna od akcijske cene.

Restavracija

v Mercator Centru Nova Gorica

VIKEND TARČA:
07.11. do 09.11.2008

Pečena raca s praženim
krompirjem in zeljem

EUR
3,30

Pečenice, pražen krompir
in kislo zelje

EUR
3,10

Gratinirana palačinka
s kostanjevim nadevom

EUR
1,30

Vabljeni v:

Mercator Center Koper,
smer Pula

Dolinska cesta 1 a, 6000 Koper
Tel.: +386 5 66 36 830

Odpiralni čas:

od ponedeljka do petka:

sobota:

nedelja:

od 9.00 do 21.00 ure

od 8.00 do 21.00 ure

od 9.00 do 15.00 ure

Mercator Center Nova Gorica,
smer Kromberk

Industrijska cesta 6, 5000 Nova Gorica
Tel.: +386 5 33 43 300

Odpiralni čas:

od ponedeljka do sobote:

nedelja:

od 9.00 do 21.00 ure

od 9.00 do 15.00 ure

Mercator Center Koper II,
smer Koper center

Ljubljanska cesta 5, 6000 Koper
Tel.: +386 5 66 26 904

Odpiralni čas:

od ponedeljka do sobote:

nedelja:

od 8.00 do 20.00 ure

od 8.00 do 13.00 ure